

Мукачівський державний університет
Факультет менеджменту та індустрії гостинності
Кафедра менеджменту, управління економічними
процесами та туризму

Папп В.В.
Бошота Н.В.

ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА

навчальний посібник
для здобувачів вищої освіти
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
ОП «Туризмознавство» ОС «Магістр»

Мукачево
2024

Розглянуто та рекомендовано до друку Вченою радою Мукачівського державного університету протокол №14 від 25 червня 2024 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму протокол № 14 від 13 травня 2024 р.

Автори

Папп В.В. - д.е.н., проф., професор кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму МДУ

Бошота Н.В. - к.е.н., старший викладач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи МДУ

Рецензенти

Машіка Г.В. – д.г.н., проф. завідувач кафедри туризму ДВНЗ “Ужгородський національний університет”

Пітюлич М.М. – д.е.н., проф., член-кореспондент НАН України, заступник директора ЗРЦ СЕ і ГД НАН України

Лужанська Т.Ю. – к.е.н., доц., доцент кафедри географії та суспільних дисциплін МДУ

T86

Туристична політика: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація» / автори В.В. Папп, Н.В. Бошота. - Мукачево: МДУ, 2024. - 117 с. (5,65 д.а).

У навчальному посібнику структуровано навчальні теми занять з дисципліни у відповідності до затвердженої програми та наведено завдання для підготовки до практичних (семінарських) занять, спрямовані на оволодіння здобувачами вищої освіти поглиблених теоретичних та практичних знань у туристичній сфері.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ.....	7
Тема 1. Сутність та поняття “туристична політика”.....	7
Тема 2. Пріоритетні напрями та цілі державної політики в галузі туризму.....	11
Тема 3. Формування та реалізація туристичної політики держави.....	15
Тема 4. Інституційні засади державної туристичної політики.....	18
Тема 5. Державне регулювання як складова туристичної політики держави.....	20
Тема 6. Політика сталого розвитку туризму.....	24
Тема 7. Інвестиційна політика в у сфері туризму.....	27
Тема 8. Регіональна політика у сфері туризму.....	30
Тема 9. Кадрова політика у сфері туризму.....	32
Тема 10. Соціальна політика у сфері туризму.....	36
ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ.....	39
ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ.....	98
МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	101
ПРИКЛАДИ ВІДПОВІДЕЙ НА ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ТА ЗАДАЧІ.....	103
ВИМОГИ ДО ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ.....	105
СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	106
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ.....	109
ПІСЛЯМОВА.....	111
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	112
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	113

ПЕРЕДМОВА

Ефективне функціонування туризму неможливе без планування, координації та контролю з боку структур, відповідальних за його розвиток. Це обумовлює необхідність розробки і реалізації туристичної політики.

Мета навчальної дисципліни "Туристична політика" полягає у підготовці фахівців за освітнім рівнем магістра відповідно до освітньої програми "Туризмознавство" спеціальності 242 "Туризм і рекреація" та наданні ґрунтовних знань і практичних навичок, необхідних для розуміння, аналізу та формування ефективної державної політики в галузі туризму. Навчальний курс спрямований на розвиток здатності до критичного мислення, аналізу сучасних викликів та можливостей у туристичній галузі, а також на підготовку фахівців, здатних приймати обґрунтовані управлінські рішення, що сприяють сталому розвитку туризму.

Завданнями, реалізація яких забезпечить досягнення цієї мети, є:

1) ознайомити студентів з основними напрямками та цілями державної та регіональної туристичної політики;

2) поглибити знання студентів в управлінських підходах у сфері туризму;

3) сформувати системне уявлення про основи формування дієвої туристичної політики;

4) виховувати в них розуміння необхідності володіння економічною та юридичною інформацією;

5) виробити у студентів вміння аналізувати основні нормативні акти в галузі туризму, користуватися офіційними сайтами органів державного управління в галузі туризму;

6) формувати у студентів навички діяти відповідно до своїх професійних обов'язків у конкретних ситуаціях;

7) вміння використовувати набуті знання у практичній професійній діяльності.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність та структуру туристичної політики;
- пріоритетні напрями державної політики в галузі туризму і рекреації;
- цілі, принципи, завдання туристичної політики;
- функції туристичної політики;
- етапи формування та реалізації політики розвитку туризму;
- інституційні засади державної туристичної політики;
- структуру органів державної влади в туризмі;
- основи політики сталого розвитку туризму;
- основи інвестиційної політики в галузі туризму;
- основи соціальної та кадрової політики в сфері туризму;
- специфіку регіональної політики у сфері туризму;
- структуру регіональних програм розвитку туризму.

вміти:

- визначати основні пріоритети державної політики в галузі туризму;

- формувати основні завдання та напрями туристичної політики;
- розробляти програми регіонального розвитку туризму.

Навчальний посібник "Туристична політика" має на меті надати студентам всебічне розуміння концепцій, принципів і практик, які формують державну політику в сфері туризму. Видання покликане сприяти розвитку професійних знань та навичок, необхідних для ефективного управління і регулювання туристичної галузі на різних рівнях. Водночас, посібник націлений на висвітлення сучасних тенденцій і викликів, що стоять перед туризмом, забезпечуючи студентів актуальною інформацією та аналітичними інструментами.

Для досягнення поставлених цілей можна визначити такі основні завдання:

1. Ознайомлення з основними поняттями і категоріями туристичної політики: студенти повинні зрозуміти сутність і значення туристичної політики, її складові та взаємозв'язки з іншими сферами державного управління.

2. Аналіз пріоритетних напрямів державної політики в галузі туризму: вивчення цілей, завдань і стратегій, які визначають розвиток туризму на національному та регіональному рівнях.

3. Вивчення процесів формування та реалізації туристичної політики: ознайомлення з методами і підходами до розробки і впровадження державних рішень у сфері туризму.

4. Розуміння інституційних засад державної туристичної політики: аналіз ролі державних, громадських і приватних інституцій у регулюванні і розвитку туристичної галузі.

5. Оволодіння принципами державного регулювання у сфері туризму: вивчення законодавчих і нормативних актів, що регламентують туристичну діяльність, а також механізмів контролю і нагляду.

6. Дослідження політики сталого розвитку туризму: вивчення екологічних, соціальних та економічних аспектів сталого розвитку в контексті туризму.

7. Аналіз інвестиційної та регіональної політики у сфері туризму: вивчення інструментів залучення інвестицій та підтримки регіонального розвитку туризму.

8. Ознайомлення з кадровою та соціальною політикою у сфері туризму: вивчення стратегій управління людськими ресурсами та соціальної відповідальності у туристичній галузі.

До переваг навчального посібника можна віднести, те, що навчальний матеріал базується на сучасних дослідженнях та практичних завданнях, що відображають сучасні тенденції в туристичній галузі. Також посібник комплексно охоплює аспекти туристичної політики, включаючи правові, економічні, соціальні та екологічні питання, що дозволяє студентам отримати цілісне уявлення про сферу туризму. Значна увага приділяється тестовим, практичним та індивідуальним навчальним завданням, що допоможе студентам застосовувати теоретичні знання на практиці.

Методика викладення матеріалу в навчальному посібнику відрізняється інтеграцією різних підходів і методів навчання, що робить процес засвоєння знань студентами більш ефективним і цікавим:

1. Модульний підхід: курс структуровано за темами, що дозволяє студентам поступово опанувати матеріал, рухаючись від загальних концепцій до спеціалізованих питань.

2. Акцент на самостійне вивчення: надаються загальні вказівки та ресурси для самостійної роботи, що сприяє розвитку навичок самонавчання і критичного мислення.

3. Тестові, практичні та індивідуальні навчальні завдання: включення тестових, практичних та індивідуальних навчальних завдань дозволить студентам застосовувати теоретичні знання на практиці.

4. Зворотний зв'язок і контроль знань: система поточного та підсумкового контролю знань забезпечить регулярний зворотний зв'язок та оцінку досягнень студентів.

Навчальний посібник "Туристична політика" може стати важливим ресурсом для студентів, викладачів і практиків, які прагнуть глибше зрозуміти механізми і стратегії розвитку туристичної галузі. Він надає не лише теоретичні знання, а й практичні інструменти для ефективного управління туризмом на різних рівнях.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ПОНЯТТЯ «ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА»

1. Туристична політика: сутність, значення.

Туристична політика є ключовим елементом стратегічного управління та розвитку туристичної галузі в країні. Цей аспект державної політики охоплює комплекс заходів, спрямованих на стимулювання, регулювання та підтримку туристичної діяльності з метою досягнення конкретних соціальних, економічних та культурних цілей.

Туристична політика представляє собою системний підхід до управління та сприяння розвитку туризму в країні. Вона включає в себе розробку стратегій, визначення пріоритетних напрямків та регулювання різних аспектів туристичної галузі. Основною метою туристичної політики є стимулювання економічного зростання, збереження культурної спадщини, покращення якості життя місцевого населення та підвищення привабливості країни для туристів.

Значення туристичної політики проявляється у різних аспектах:

1. Економічний розвиток. Туризм є потужним каталізатором економічного розвитку. Туристична політика спрямована на розвиток інфраструктури, підтримку туристичних підприємств та створення нових робочих місць, що призводить до зростання економічного потенціалу країни.

2. Соціокультурний обмін. Туристична політика сприяє взаєморозумінню та обміну культурними цінностями між різними національностями. Вона сприяє розвитку культурного туризму і збереженню та пропагуванню національної спадщини.

3. Підтримка малих та середніх підприємств. Туризм може стати стимулом для розвитку малих та середніх підприємств, особливо у секторі гостинності та ресторанного бізнесу. Туристична політика спрямована на створення сприятливих умов для їхньої діяльності.

4. Охорона природних ресурсів. Туризм може впливати на стан природних ресурсів. Туристична політика включає в себе заходи з охорони природи та сталого використання природних ресурсів для забезпечення екологічно збалансованого розвитку.

5. Підвищення міжнародної привабливості. Туристична політика спрямована на створення умов для залучення іноземних туристів. Це допомагає розширювати ринки та залучати інвестиції у туристичний сектор.

Таким чином, туристична політика визначає напрямки розвитку туризму, забезпечуючи його стале зростання і позитивний вплив на економіку та суспільство країни. Це комплексний підхід, який враховує соціальні, економічні та культурні аспекти для досягнення оптимальних результатів.

2. Специфічні фактори формування туристичної політики.

Туристична політика – це складний та адаптивний процес, який обумовлений низкою специфічних факторів, що визначаються конкретними умовами та потребами країни. Формування ефективної туристичної політики включає в себе врахування аспектів, які визначаються особливостями туристичної галузі та загальною стратегією розвитку країни. До специфічних чинників, що впливають на формування туристичної політики відносять наступні.

1. Економічні чинники. Економічний стан країни та можливості для залучення інвестицій в туризм визначають основу туристичної політики. Формування ефективних економічних стратегій, включаючи фінансову підтримку та податкові пільги для туристичних підприємств, є ключовим аспектом.

2. Культурні та історичні ресурси. Унікальні культурні та історичні аспекти країни визначають привабливість для туристів. Туристична політика повинна спрямовуватися на збереження та популяризацію цих ресурсів, розробку маршрутів та екскурсій, а також на створення умов для збереження культурної спадщини.

3. Географічне положення. Розташування країни визначає її туристичний потенціал. Курорти на морському узбережжі, гірські райони чи історичні місця можуть вимагати різних стратегій розвитку та маркетингу.

4. Інфраструктура та транспорт. Розвинена та доступна інфраструктура є важливим фактором для залучення туристів. Розвиток транспортних зв'язків, якість готельної бази для туристів впливають на конкурентоспроможність країни у сфері туризму.

5. Соціальні та політичні умови. Соціальні та політичні аспекти включають в себе стабільність країни, рівень безпеки, а також врахування соціальних потреб та інтересів місцевого населення.

6. Технологічні інновації. Застосування технологічних інновацій у туристичній галузі, таких як впровадження онлайн-систем бронювання, віртуальні тури та інші, впливає на ефективність та конкурентоспроможність країни на глобальному ринку.

Формування туристичної політики є важливим завданням для країни, оскільки вона допомагає максимізувати позитивні впливи туризму та мінімізувати його негативні наслідки. Урахування специфічних факторів визначає стратегічний підхід до розвитку туристичного сектору та покращує загальний імідж країни на світовому туристичному ринку.

3. Зовнішні та внутрішні чинники формування політики туризму.

Туристична політика країни визначається взаємодією низки зовнішніх та внутрішніх чинників, які враховуються для створення ефективної стратегії розвитку туризму. Це складний процес, який враховує глобальні тенденції, місцеві особливості та національні інтереси. Розглянемо зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на формування туристичної політики.

До зовнішніх чинників відносять:

1. Економічні тенденції. Глобальні економічні умови, такі як стан світового ринку, курси валют, ціни та інші економічні фактори, впливають на купівельну спроможність туристів та загальний попит на туристичні послуги.

2. Соціокультурні тенденції. Зміни в соціокультурних тенденціях, таких як популярність екологічного туризму або інтерес до культурних подій, можуть визначати попит на конкретні види туризму.

3. Глобальні кризи та пандемії. Пандемії та глобальні кризи можуть кардинально змінювати туристичний імідж, впливаючи на безпеку подорожей та змінюючи уявлення туристів про ідеальне місце для відпочинку.

До внутрішніх чинників відносять:

1. Економічна інфраструктура. Розвинена економічна інфраструктура, така як транспортні засоби, готельна база, розважальні заклади, приваблює туристів із за кордону та стимулює внутрішній туризм.

2. Культурна та природна спадщина. Культурна та природна спадщина країни є ключовими факторами, які визначають її туристичний потенціал. Збереження та пропагування цих унікальних елементів привертає увагу туристів.

3. Державна підтримка. Туристична політика визначається ефективністю державної підтримки, яка може включати в себе фінансову підтримку галузі, податкові пільги та інші стимули для розвитку туризму.

4. Людські ресурси. Кваліфікований персонал та програми навчання для туристичного сектору впливають на якість обслуговування та конкурентоспроможність країни на світовому ринку туризму.

Враховуючи ці зовнішні та внутрішні чинники, країни розробляють туристичну політику, спрямовану на активізацію розвитку туристичного сектору як на внутрішньому, так і на світовому ринку.

4. Цілі та пріоритетні напрямки державної політики в галузі туризму.

Державна політика в галузі туризму спрямована на досягнення стратегічних цілей, сприяючи ефективному розвитку туристичної галузі та максимізації її позитивного впливу на економіку, культуру та інші сфери суспільства. Основні цілі та пріоритетні напрямки державної політики в галузі туризму передбачають:

1. Економічний розвиток. Однією з ключових цілей є стимулювання економічного розвитку через зростання туристичного сектору. Це включає збільшення обсягів туристичного прибутку, створення нових робочих місць та підтримку малих та середніх підприємств у галузі.

2. Популяризація та збереження історико-культурної спадщини. Державна політика спрямована на збереження та популяризацію культурної та історичної спадщини. Це включає підтримку культурних подій, реставрацію пам'яток, а також розвиток музейних та археологічних об'єктів.

3. Сталість та екологічна урбанізація. Державна політика туризму має на меті створення сталої та екологічно орієнтованої інфраструктури, що включає в себе розвиток екотуризму, енергоефективність готелів та інших об'єктів, а також збереження природних резерватів.

4. Розвиток інфраструктури та транспортних зв'язків. Забезпечення зручних транспортних зв'язків та розвиток туристичної інфраструктури є важливою ціллю. Розбудова аеропортів, покращення дорожньої мережі та розвиток комфортних транспортних систем сприяють зручності та привабливості країни для туристів.

5. Основні засади туристичної політики України.

Туризм в Україні визнається стратегічно важливим сектором економіки, який сприяє розвитку країни як туристичного напрямку. Основні засади туристичної політики України визначаються низкою принципів та завдань, що орієнтовані на стимулювання ефективного розвитку туристичної галузі.

Туристична політика України базується на принципах сталого розвитку, спрямованих на забезпечення гармонії між туристичними потребами та збереженням природної та культурної спадщини. Це включає в себе розвиток екологічно-орієнтованих видів туризму та збереження природних резерватів.

Важливим для туризму є збереження, відновлення та популяризація культурної спадщини України, що передбачає реставрацію пам'яток, організацію культурних заходів та підтримку національних традицій.

Забезпечення комфортного перебування для туристів включає в себе покращення туристичної інфраструктури, розвиток готельно-ресторанного сектору, та забезпечення зручних транспортних зв'язків між туристичними об'єктами.

Туристична політика України активно використовує маркетингові стратегії та інструменти промоції для приваблення уваги та підтримки туристів. Ефективна реклама, участь в міжнародних виставках та подіях сприяють позиціонуванню України як туристичної дестинації світового рівня.

Удосконалення технологічного та інформаційного забезпечення туристичної галузі, впровадження сучасних технологій у готельному бізнесі та експансія безготівкових платежів сприяють зручності та привабливості туристичного середовища. Україна активно розвиває міжнародні партнерства в галузі туризму, співпрацюючи з іншими країнами для обміну досвідом, сприяння туристичним проектам та підтримки спільних ініціатив. Основні засади туристичної політики України розробляються з урахуванням гармонійного розвитку економіки, культури та природи, спрямовуючи напрямки на створення привабливого, сталого та конкурентоспроможного туристичного продукту.

ТЕМА 2. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ, ЦІЛІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

1. Вимоги до державної туристичної політики України.

Державна туристична політика України є ключовим інструментом для розвитку та залучення туристів в країну, і вона повинна відповідати вимогам для забезпечення сталого та ефективного розвитку туристичного сектору. Основні вимоги до державної туристичної політики включають наступні аспекти:

1. Стратегічне планування та цілісність:

- розробка довгострокової стратегії розвитку туризму з урахуванням національних і міжнародних тенденцій;
- інтеграція туристичної політики в загальну економічну стратегію країни, забезпечуючи узгодженість між різними секторами економіки.

2. Законодавча та нормативна база:

- створення та удосконалення законодавчої бази, яка регулює діяльність у сфері туризму, включаючи захист прав туристів, екологічні стандарти та інші аспекти;
- впровадження нормативних актів, що сприяють спрощенню процедур ліцензування, сертифікації та контролю якості туристичних послуг.

3. Інституційні механізми:

- формування ефективних інституційних механізмів управління туризмом на національному та регіональному рівнях;
- підтримка діяльності державних органів, відповідальних за розвиток туризму, зокрема міністерств, агентств та місцевих адміністрацій.

4. Фінансове та інвестиційне стимулювання:

- залучення інвестицій у туристичну галузь через створення сприятливих умов для інвесторів;
- запровадження фінансових інструментів підтримки туризму, таких як гранти, субсидії та податкові пільги для туристичних підприємств.

5. Розвиток інфраструктури:

- інвестиції в розвиток туристичної інфраструктури, включаючи транспортні мережі, готелі та об'єкти культурної спадщини.
- покращення якості послуг та забезпечення доступності туристичних об'єктів для широких верств населення.

6. Кадрова політика:

- розвиток системи професійної підготовки кадрів для туристичної галузі, включаючи освітні програми та курси підвищення кваліфікації;
- сприяння міжнародному обміну досвідом та залучення іноземних фахівців до навчання.

7. Маркетинг та популяризація туризму:

- розробка та реалізація маркетингових стратегій для популяризації України як туристичного напрямку на міжнародному рівні;
- підтримка участі вітчизняних представників у міжнародних туристичних виставках та форумах.

8. Сталий розвиток туризму:

- впровадження принципів сталого розвитку в туристичну політику, зокрема, збереження природних ресурсів та культурної спадщини;
- сприяння екологічному туризму та підтримка проєктів, які зменшують негативний вплив туризму на довкілля.

9. Соціальна політика:

- забезпечення соціальної відповідальності у сфері туризму, включаючи створення умов для доступного туризму для людей з різних соціальних груп;
- підтримка ініціатив, спрямованих на соціальний розвиток регіонів через туризм.

10. Моніторинг та оцінка:

- впровадження системи моніторингу та оцінки ефективності туристичної політики, що дозволяє своєчасно виявляти проблеми та коригувати стратегії;
- забезпечення прозорості та підзвітності діяльності державних органів у сфері туризму.

Державна туристична політика повинна ґрунтуватися на принципах сталого розвитку, забезпечуючи гармонію між економічними, соціальними та екологічними аспектами туризму. Співробітництво з різними секторами економіки та іншими стейкхолдерами є важливим для реалізації цієї мети. Важливо включати заходи щодо збереження та популяризації культурної спадщини України в туристичному контексті. Заохочення вивчення історії, традицій, розвиток культурних заходів і фестивалів сприяють створенню унікального туристичного досвіду.

Державна політика має сприяти розвитку туристичної інфраструктури, що включає в себе покращення транспортних мереж, створення комфортних готелів, ресторанів та інших об'єктів, які задовольняють потреби різних категорій туристів. Ефективна маркетингова стратегія та промоційні заходи є необхідним елементом для привертання уваги та збільшення кількості туристів. Сучасні методи реклами, використання соціальних мереж та інтернет-платформ сприяють підвищенню обізнаності про туристичний потенціал України.

Сприяння малим та середнім підприємствам у туристичній галузі повинно передбачати фінансову підтримку, пільги та інші заходи, які стимулюють підприємництво в сфері туризму. Забезпечення безпеки та якості обслуговування для туристів є пріоритетом. Створення ефективних систем безпеки, надання інформації та підтримки для туристів, а також встановлення стандартів якості є обов'язковими елементами туристичної політики. Залучення інновацій у розробку та вдосконалення туристичного сектору допомагає удосконалювати та розширювати послуги, надаючи туристам нові можливості та враження. Державна туристична політика України повинна бути гнучкою, адаптивною та орієнтованою на відповідь на змінні умови і вимоги туристичного ринку для досягнення сталого та ефективного розвитку туризму в країні.

2. Основні засади туристичної політики України.

Туристична політика України є стратегічним напрямом, який має на меті стимулювання ефективного розвитку туристичної галузі та використання туризму як ключового інструменту соціально-економічного зростання країни. Основні

засади туристичної політики України визначаються низкою ключових принципів та завдань, спрямованих на створення конкурентоспроможного та сталого туристичного продукту.

Однією з основних засад є стимулювання сталого розвитку туризму. Україна прагне створювати умови для туристичної діяльності, що не порушує екологічну рівновагу та забезпечує збереження культурної спадщини. Акцентування уваги на збереженні та популяризації культурної та природної спадщини включає в себе заходи з реставрації пам'яток архітектури, підтримку традиційних ремесел та розвиток екологічного туризму.

Однією з ключових засад є активний розвиток туристичної інфраструктури, який передбачає покращення транспортної доступності, розвиток готельно-ресторанного бізнесу та створення туристичних центрів з відповідним сервісом. Україна активно використовує маркетингові стратегії для позиціонування себе на світовому туристичному ринку. Ефективна реклама, участь у міжнародних виставках та інноваційні методи промоції допомагають підвищити привабливість країни серед туристів.

Розвитку культурного та екологічного туризму в Україні відводиться важлива роль. Це дозволяє туристам насолоджуватися унікальними природними та культурними особливостями країни. Важливою складовою туристичної політики є активна міжнародна співпраця та партнерство з іншими країнами. Обмін досвідом, спільні туристичні проекти та програми сприяють розширенню туристичного потенціалу. Основні засади туристичної політики України є визначальними для створення ефективної, конкурентоспроможної та сталої туристичної галузі, яка не лише залучає туристів, але й сприяє розвитку економіки та підтримці культурного розмаїття.

3. Проблеми та перспективи розвитку туристичної діяльності в Україні.

Туризм в Україні стоїть перед низкою важливих викликів і перспектив, які визначають та впливають на його подальший розвиток. Недостатня розвиненість туристичної інфраструктури, особливо в регіонах, може становити перешкоду для комфортного перебування та подорожі туристів.

Україна відома своєю унікальною культурою та природною красою, але часто відсутність ефективної маркетингової стратегії обмежує привертання уваги іноземних туристів. Складність та тривалість процесу отримання віз може відлякувати потенційних туристів. У ряді випадків персонал в готелях та інших туристичних об'єктах може не володіти достатньою кваліфікацією для високого рівня обслуговування.

Розвиток нових туристичних маршрутів та трас, особливо в природних резерватах та унікальних історичних об'єктах, може збільшити привабливість для туристів. Підвищення уваги до української культури та традицій через масштабні культурні заходи та фестивалі може визначити країну як унікальне та цікаве місце для відвідування.

Залучення інвестицій у готельний бізнес та розвиток комфортної готельної інфраструктури може підвищити якість обслуговування та забезпечити комфортне

перебування для туристів. Спрямування на сталість та розвиток екологічно-орієнтованих форм туризму може привести до збереження природи та привертання уваги тих, хто цінує екологічні аспекти.

Впровадження сучасних технологій, таких як віртуальна реальність та онлайн-платформи для бронювання, може сприяти зручності та доступності для туристів. Збереження та активне подолання проблем, а також реалізація перспективних напрямків, допоможуть Україні зростати як туристичній дестинації та максимально використовувати свій потенціал у сфері туризму.

ТЕМА 3. ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

1. Причини необхідності формування дієвої державної туристичної політики.

Формування та реалізація дієвої державної туристичної політики є важливим завданням для будь-якої країни, оскільки воно визначає не лише економічний розвиток, а й культурну, соціальну та екологічну стабільність. Можна виокремити ключові причини необхідності формування такої політики:

1. Економічний вклад. Туризм стає важливим джерелом економічного зростання. Створення дієвої туристичної політики сприяє залученню інвестицій, розширенню підприємницької діяльності та збільшенню обсягів туристичного прибутку.

2. Робочі місця та підтримка МСБ. Розвиток туристичного сектору забезпечує створення нових робочих місць і сприяє підтримці малих та середніх підприємств, які забезпечують різноманітні туристичні послуги.

3. Популяризація культурного досвіду. Туризм є ефективним інструментом для популяризації культурного та історичного досвіду країни. Дієва туристична політика дозволяє зберегти та поділитися унікальними культурними цінностями.

4. Збереження природних ресурсів. Сприяння сталому та екологічному туризму дозволяє зберегти природні ресурси, запобігти забрудненню та покращити стан довкілля.

5. Міжнародна співпраця. Туристична політика визначає міжнародний імідж країни та її привабливість для іноземних туристів. Співпраця з іншими країнами у сфері туризму розширює можливості для міжнародного співробітництва та культурного обміну.

6. Регіональний розвиток. Туризм може стати джерелом регіонального розвитку, особливо в менш розвинених областях. Він створює стимули для інфраструктурного та соціального зростання.

7. Політика сталого розвитку. Формування туристичної політики з урахуванням принципів сталого розвитку сприяє забезпеченню та збереженню теперішніх та майбутніх потреб суспільства.

Загалом, дієва туристична політика визначає рівень привабливості країни для туристів та впливає на її економічний, культурний та екологічний розвиток. Це важлива складова стратегії сучасних держав, спрямованої на досягнення комплексного позитивного впливу туризму на суспільство.

2. Пріоритети формування та реалізації державної політики в галузі туризму.

Формування та реалізація державної політики в галузі туризму є ключовим елементом стратегії розвитку сучасної країни. Визначення пріоритетів у цій сфері забезпечує не тільки успішність туристичного сектору, а і його вплив на економіку, культуру та сталість розвитку. При формуванні та реалізації державної політики в галузі туризму пріоритетним завданням є розвиток та підтримка цієї сфери, яка не шкодить навколишньому середовищу. Збереження природи та впровадження

принципів екологічного туризму дозволяє збалансувати природні ресурси та задовольняти потреби сучасних та майбутніх поколінь.

Розширення туристичної інфраструктури пов'язане з покращенням транспорту, готелів, ресторанів та розважальних закладів. Інвестиції в цю сферу сприятимуть комфортнішому перебуванню та відпочинку туристів. Створення ефективної маркетингової стратегії та системи промоції дозволяє позиціонувати країну на світовому туристичному ринку. Залучення уваги та інтересу потенційних туристів є ключовим для збільшення потоку відвідувачів.

Збереження та промоція культурної спадщини, традицій та гастрономії визначає привабливість країни для тих, хто цікавиться унікальними традиціями. Впровадження сучасних технологій, таких як віртуальна реальність та інтерактивні додатки, може збільшити зручність та інтерес до туристичних об'єктів. Розвиток туризму повинен стосуватися не лише областей з великими містами, а й менш розвинених регіонів. Створення умов для туризму в усіх регіонах країни забезпечить більш рівномірний розподіл потоків туристів.

Розвиток туристичної галузі вимагає активної міжнародної співпраці. Обмін досвідом, туристичні програми та спільні проекти дозволяють розширювати географію відвідувачів та зміцнювати міжнародний імідж. Формування та реалізація державної туристичної політики, спрямованої на ці пріоритети, є важливим чинником для розкриття потенціалу туризму та створення стійкого, конкурентоспроможного іміджу країни на світовій арені.

3. Механізм реалізації туристичної політики держави.

Ефективна реалізація туристичної політики є складним завданням, що вимагає збалансованості, системності та впровадження різноманітних інструментів. Механізм реалізації туристичної політики держави ґрунтується на кількох ключових етапах та принципах, спрямованих на забезпечення сталого розвитку туризму та збереження національної культурної та природної спадщини.

1. Розробка чіткої та комплексної стратегії є основним кроком у формуванні туристичної політики. Визначення цілей, завдань, пріоритетних напрямів та індикаторів успіху створює фундамент для подальших дій.

2. Створення та оновлення відповідної законодавчої бази відіграє ключову роль у ефективному функціонуванні туристичного сектору. Це включає в себе закони та нормативи, що регулюють діяльність туроператорів, готельного бізнесу, транспортних служб та інші аспекти туризму.

3. Надання фінансової підтримки національному туристичному сектору сприяє його зростанню та вдосконаленню. Інвестиції у рекламні кампанії, інфраструктуру, навчання персоналу та інші напрямки стають стимулом для подальшого розвитку.

4. Ефективні маркетингові стратегії відіграють важливу роль у залученні туристів. Використання онлайн-платформ, соціальних мереж та участь у міжнародних подіях допомагають позиціонувати країну на світовому туристичному ринку.

5. Покращення туристичної інфраструктури, такої як транспортна доступність, розвиток готельного сектору, та створення туристичних центрів, робить країну більш привабливою для відвідувачів.

6. Включення екологічних та соціальних аспектів у туристичну політику дозволяє забезпечити сталість розвитку та збереження природних та культурних цінностей.

7. Забезпечення високого рівня професіоналізму персоналу та надання можливостей для навчання і розвитку сприяє покращенню обслуговування та задоволенню туристів.

8. Система моніторингу та оцінки ефективності реалізації туристичної політики дозволяє коригувати стратегії, враховуючи зміни в економічних, соціальних та культурних умовах.

Механізм реалізації туристичної політики держави є динамічним та комплексним процесом, спрямованим на досягнення найвищих стандартів якості та сталого розвитку туризму в країні.

ТЕМА 4. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

1. Закон України «Про туризм» - стратегічна лінія і конкретні завдання розвитку туристичної сфери.

Закон України "Про туризм" є ключовим правовим актом, спрямованим на регулювання та розвиток туристичної сфери в країні. Він визначає стратегічні завдання, спрямовані на збільшення привабливості України для туристів, підтримку туристичних підприємств та забезпечення сталого розвитку цієї галузі. Декілька ключових аспектів цього закону визначають стратегічний курс розвитку туризму. Закон передбачає створення ефективних інститутів для регулювання та підтримки розвитку туристичної сфери, що включає в себе створення та підтримку національних органів, відповідальних за регулювання та просування туризму.

Закон надає механізми для забезпечення фінансової підтримки туристичної галузі, включаючи надання державних субсидій, стимулів та інших інструментів для розвитку туристичних підприємств та інфраструктури. Він визначає механізми для залучення інвестицій у туристичні проекти та ініціативи. Це може включати в себе податкові пільги, інвестиційні програми та інші інструменти для залучення фінансових ресурсів.

Цей законодавчий акт спрямований на захист та збереження культурної та природної спадщини України, роблячи країну привабливою для туристів, які цінують унікальність та різноманіття; визначає стандарти та вимоги до якості туристичних послуг, сприяючи підвищенню рівня обслуговування та забезпеченню задоволеності туристів, а також встановлення етичних та соціальних стандартів в туризмі, що дозволяє забезпечити взаємовигідні відносини між туристами, місцевими громадами та туристичними підприємствами.

Закон стимулює розвиток та модернізацію туристичної інфраструктури, а також впровадження інноваційних технологій для покращення якості та зручності туристичного обслуговування. Стимулювання участі України у міжнародних туристичних виставках та подіях допомагає популяризувати країну на світовому туристичному ринку та розширює можливості для міжнародної співпраці.

Закон України "Про туризм" став важливим інструментом для стимулювання розвитку туристичної галузі, сприяючи її сталому зростанню та враховуючи важливі аспекти економічного, соціального та культурного розвитку країни.

2. Структури і важелі державного регулювання туризму.

Державне регулювання туризму в Україні визначається законодавством та організаційними структурами, які відповідають за виконання стратегічних завдань у сфері туризму та забезпечення сталого розвитку цього важливого сектору.

Міністерство культури та інформаційної політики відіграє ключову роль у формуванні та виконанні державної політики в галузі туризму. Воно відповідає за розробку та впровадження стратегій культурного та туристичного розвитку, враховуючи культурні цінності країни та привабливість туристичних напрямків. Державна агенція розвитку туризму України (ДАРТ) виконує важливу роль у забезпеченні розвитку туристичної галузі країни. Її створення є важливим етапом у

реформуванні та покращенні туристичної сфери. Це відомство відповідає за контроль за реалізацією державної політики в сфері туризму, розробку стандартів та нормативів, а також за сприяння розвитку туристичної інфраструктури. Основні функції ДАРТ можна визначити наступним чином:

1. Розробка та реалізація державної політики у сфері туризму.
2. Нормативно-правове забезпечення туристичної галузі.
3. Маркетинг та популяризація туристичного потенціалу України.
4. Інвестиційна діяльність та розвиток туристичної інфраструктури.
5. Координація та підтримка регіональних ініціатив в туризмі.
6. Розвиток кадрового потенціалу у сфері туризму.
7. Сприяння сталому розвитку туризму.
8. Моніторинг та аналітика про стан та розвиток туристичної галузі.
9. Міжнародне співробітництво у сфері туризму.
10. Інформаційна підтримка та консультації туристичним підприємствам та громадянам.
11. Розвиток туристичних продуктів та послуг.
12. Соціальна відповідальність в туристичній сфері.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України відіграє важливу роль у розвитку транспортної та готельної інфраструктури для забезпечення комфортного перебування туристів. Реалізація інфраструктурних проектів та поліпшення транспортного зв'язку сприяють зручності переміщення в туристичних регіонах.

На рівні обласних та місцевих органів влади важливою роллю відзначається організація місцевих туристичних ініціатив, розвиток регіональних туристичних маршрутів та подій. Місцеві органи також сприяють розбудові туристичної інфраструктури та рекламі регіонів.

До важелів державного регулювання туризму можна віднести:

1. Забезпечення фінансової підтримки для реалізації туристичних проектів та програм.
2. Розробка та удосконалення законодавства для створення сприятливого середовища для туристичної діяльності.
3. Реалізація маркетингових стратегій для підвищення привабливості України на світовому ринку туризму.
4. Забезпечення високого рівня освіти та науки для фахівців туристичної галузі.
5. Впровадження політики сталого розвитку та збереження природних ресурсів.

Структури та важелі державного регулювання туризму в Україні повинні ефективно взаємодіяти для досягнення стратегічних цілей.

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

1. Державне регулювання туристичної діяльності.

Державне регулювання туристичної діяльності в Україні є ключовим аспектом для створення сприятливого середовища для розвитку туризму, забезпечення безпеки та комфорту для туристів, а також збалансованого використання природних ресурсів та культурної спадщини. Засади державного регулювання туризму визначаються стратегічними завданнями та принципами.

Одним із ключових завдань державного регулювання є створення та підтримка ефективної туристичної інфраструктури, яка передбачає розвиток готельного бізнесу, транспортної мережі, ресторанно-розважальних закладів та інших об'єктів, спрямованих на задоволення потреб та очікувань туристів.

Держава встановлює стандарти та нормативи для гарантування якості туристичних послуг. Це охоплює вимоги до роботи готелів, екскурсійних агентств, ресторанів та інших суб'єктів туристичної галузі. Також необхідно забезпечити сприяння розробці та просуванню унікальних туристичних продуктів, що відповідають особливостям країни та потребам різних категорій туристів.

Створення та реалізація маркетингових стратегій є важливим завданням державного регулювання, мета яких - підвищення обізнаності про туристичні можливості країни та залучення нових туристів. Забезпечення безпеки та захисту прав туристів є пріоритетним завданням державного регулювання. Введення стандартів безпеки, контроль за якістю послуг, а також розробка системи екстреної допомоги сприяють створенню безпечного туристичного середовища.

Засади сталого розвитку туризму включають в себе збереження природних ресурсів, екологічно відповідальну діяльність, підтримку місцевого населення та збалансоване використання культурної спадщини. Залучення інновацій та використання сучасних технологій у туризмі є важливим аспектом державного регулювання, що включає в себе розвиток онлайн-сервісів, мобільних додатків та інших інноваційних рішень.

Держава сприяє активній взаємодії з підприємцями та іншими суб'єктами господарювання у сфері туризму для розвитку та досягнення спільних цілей. Державне регулювання туристичної діяльності спрямоване на створення умов для сталого та інноваційного розвитку туризму, збереження культурної спадщини та ефективне задоволення потреб та очікувань туристів.

2. Система органів державної влади в галузі туризму та їх функції у формуванні туристичної політики.

Галузь туризму в Україні визначається системою органів державної влади, які спільно працюють для формування та реалізації ефективної туристичної політики. Ця система включає кілька ключових інститутів та їх функції.

1. Міністерство культури та інформаційної політики України, яке розробляє стратегії та програми культурного та туристичного розвитку, визначаючи пріоритети та завдання для галузі туризму.

2. Державна агенція розвитку туризму України є відповідальною за контроль за дотриманням законодавства у сфері туризму та регулювання діяльності туристичних підприємств, а також забезпечує встановлення стандартів та видачу ліцензій туристичним операторам та іншим суб'єктам галузі.

3. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, яке забезпечує розвиток транспортної інфраструктури для туристів, сприяє розвитку готельного сектору та іншої туристичної інфраструктури.

4. Місцеві органи влади, що взаємодіють з державними органами для розробки та втілення туристичних ініціатив та проектів.

До функцій органів державної влади відносять:

1. Розробка стратегій та довгострокових планів розвитку туризму на різних рівнях.

2. Удосконалення та встановлення законодавчих норм для підтримки туристичної галузі.

3. Забезпечення фінансової підтримки для реалізації туристичних проектів та програм.

4. Здійснення контролю за дотриманням правил та стандартів у сфері туризму.

5. Розробка та реалізація маркетингових стратегій для залучення туристів.

6. Забезпечення навчання та підвищення кваліфікації фахівців у галузі туризму.

7. Гарантування безпеки та прав туристів на національному та місцевому рівнях.

8. Взаємодія всіх рівнів влади для спільного розвитку туризму та вирішення загальних завдань.

Система органів державної влади в галузі туризму в Україні допомагає створювати сприятливі умови для розвитку туристичної індустрії, забезпечуючи її сталість та конкурентоспроможність на світовому ринку.

3. Сучасні форми організації туризму.

Сучасний світ характеризується стрімким розвитком туризму, а це вимагає нових та ефективних форм організації подорожей та відпочинку. Інновації в сфері туризму дозволяють туристам отримувати більше задоволення від своїх подорожей, а також сприяють створенню більш сталої та зручної туристичної індустрії.

Платформи для онлайн-бронювання готелів, транспорту та екскурсій надають туристам можливість швидко та зручно планувати свої подорожі. Додатки для смартфонів допомагають у навігації, отриманні інформації про культурні пам'ятки та ресторани, а також взаємодіють із застосунками для онлайн-покупок та фінансових операцій.

Важливим завданням є організація подорожей, спрямованих на вивчення та збереження природи, рідкісних видів рослин та тварин, сприяння розвитку готелів та курортів, які враховують принципи сталого розвитку та забезпечують екологічно чисте проживання, організація подорожей, спрямованих на вивчення та смакування страв різних кухонь світу, подорожі, що поєднують в собі елементи вивчення

культур та традицій із розважальними подіями, організація подорожей для любителів альпінізму та підкорення найвищих гір світу, експедиції для любителів активного відпочинку та відкриття нових природних місць, подорожі на різноманітних водних транспортних засобах, що дозволяють відвідати різні місця та країни, організація групових подорожей для вивчення нових країн та культур, подорожі для любителів спорту для участі в міжнародних змаганнях та турнірах.

Сучасні форми організації туризму значно еволюціонували, враховуючи змінні потреби туристів та глобальні тенденції. Вони охоплюють широкий спектр видів діяльності та підходів, що робить туризм доступним і цікавим для різноманітних груп людей.

Екотуризм набирає популярності серед тих, хто бажає зберегти природні ресурси та культурну спадщину. Туристи, зацікавлені в екотуризмі, відвідують заповідники, національні парки і займаються активностями, що мінімально впливають на довкілля. Цей вид туризму сприяє сталому розвитку та підтримує місцеві громади.

Культурний туризм пропонує можливість заглибитися у традиції, мистецтво та історію різних народів. Відвідування музеїв, історичних місць, участь у фестивалях і культурних заходах дозволяє туристам краще зрозуміти місцеву культуру та насолоджуватися унікальними враженнями.

Для тих, хто шукає адреналін та нові виклики, пригодницький туризм пропонує різноманітні активні види відпочинку, такі як альпінізм, рафтинг, дайвінг та інші екстремальні види. Цей вид туризму привертає увагу сміливців і ентузіастів, які прагнуть перевірити свої можливості та отримати незабутні враження.

Гастрономічний туризм дозволяє насолодитися унікальними кулінарними традиціями різних країн. Туристи можуть відвідувати ресторани, виноробні, фермерські господарства і брати участь у кулінарних майстер-класах, де вони дізнаються про місцеві страви.

Медичний туризм стає все більш популярним завдяки високій якості медичних послуг і доступним цінам у порівнянні з рідною країною туристів. Люди подорожують з метою отримання послуг з лікування, оздоровчих та косметичних процедур, що сприяє зростанню міжнародної співпраці в галузі охорони здоров'я.

Сільський (аграрний) туризм пропонує відпочинок у сільській місцевості, де туристи можуть зануритися у сільське життя, брати участь у сільськогосподарських роботах та насолоджуватися природою. Це сприяє розвитку місцевих громад та збереженню традиційного способу життя.

Конференц-туризм спеціалізується на організації конференцій, виставок, ділових зустрічей і поїздок. Цей вид туризму поєднує бізнес та відпочинок, надаючи можливість учасникам не лише працювати, але й насолоджуватися новими місцями.

Тематичний туризм включає подорожі, організовані навколо певної теми або інтересу, наприклад, відвідування місць зйомок фільмів, музичних фестивалів чи спортивних подій. Цей вид туризму приваблює людей зі специфічними захопленнями та створює унікальні маршрути.

Освітній туризм спрямований на отримання знань та навичок. Туристи можуть брати участь у мовних курсах, семінарах, майстер-класах і навчальних програмах, що надають можливість поєднати подорожі з навчанням.

Віртуальний туризм стає реальністю завдяки технологіям віртуальної та доповненої реальності. Ця форма дозволяє подорожувати віртуально, відвідуючи важкодоступні або небезпечні місця, не виходячи з дому.

Круїзний туризм пропонує подорожі на розкішних лайнерах з відвідуванням різних портів та країн. Круїзи надають можливість поєднати відпочинок на борту зі знайомством з новими місцями та культурами.

Соціальний туризм орієнтований на забезпечення доступності подорожей для людей з різних соціальних груп. Він підтримується державними програмами та соціальними ініціативами.

Сучасні форми організації туризму відображають широке розмаїття інтересів та потреб туристів, дозволяючи кожному знайти оптимальний спосіб для відпочинку та саморозвитку.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

ТЕМА 6. ПОЛІТИКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

1. Поняття та принципи сталого розвитку.

Сталий розвиток в туризмі визначається як здатність розвивати туристичну галузь, забезпечуючи економічне зростання, соціальну справедливість та збереження навколишнього середовища без шкоди для природи та культурної спадщини. Це поняття виникає з необхідності збалансованого підходу до туристичної діяльності, який враховує поточні потреби і майбутні можливості.

Принципи сталого розвитку в туризмі включають:

1. Збереження природи та біорізноманіття:

- екологічна чистота, що передбачає розвиток туристичної інфраструктури з урахуванням збереження природних екосистем та зменшення негативного впливу на навколишнє середовище;

- екотуризм, який сприяє розвитку екологічно чистого та освітньо-пізнавального туризму, спрямованого на дослідження та збереження природних резерватів та парків.

2. Соціокультурна взаємодія та збереження традицій:

- співпраця з місцевими спільнотами через залучення місцевих жителів до туристичного процесу та збереження їхньої культурної та історичної спадщини;

- культурний обмін, що передбачає заохочення обміну культурним досвідом та традиціями між туристами та місцевими жителями.

3. Економічні вигоди для місцевих громад:

- створення робочих місць шляхом розвитку туризму як засобу створення нових робочих місць та збільшення доходів місцевого населення;

- місцеві вироби та послуги, що включають підтримку місцевих підприємств та ремесел через популяризацію місцевих товарів та послуг.

4. Ефективне використання ресурсів:

- енергоефективність та водозбереження через зменшення споживання енергії та води в готелях та інших туристичних об'єктах;

- логістичне планування, шляхом мінімізації транспортних викидів та оптимізація маршрутів транспорту.

5. Глобальна відповідальність:

- посилення співпраці, що передбачає міжнародну співпрацю для вирішення глобальних проблем, таких як зміна клімату, забезпечення безпеки тощо.

6. Етичні норми та відповідальний туризм:

- повага до місцевих звичаїв через дотримання етичних норм та відповідальне поведіння туристів у відвідуваних місцях;

- справедливий туризм, що передбачає забезпечення справедливого розподілу прибутків від туризму серед всіх зацікавлених сторін.

Сталий розвиток в туризмі - це комплексний підхід, який спрямований на збереження природи та культурної спадщини для майбутніх поколінь, забезпечуючи збалансований та гармонійний розвиток туристичної галузі.

2. Стратегія сталого розвитку.

Стратегія сталого розвитку туризму є важливою основою для збереження природних та культурних ресурсів, задоволення потреб сучасних та майбутніх поколінь та збалансованого розвитку галузі. Цей підхід передбачає взаємодію економічних, соціокультурних та екологічних чинників для створення тривало стійкої та ефективної туристичної індустрії.

Основні принципи стратегії сталого розвитку туризму включають:

1. Збереження природного середовища. Стратегії повинні передбачати заходи для мінімізації впливу туризму на природу. Це може включати обмеження доступу до чутливих екосистем, рекреаційні зони та програми збереження біорізноманіття.

2. Участь та залучення громад. Важливо залучати місцеві громади у прийнятті рішень щодо туризму, що дозволить їм вигідно використовувати розвиток галузі та залишатися активними учасниками процесу.

3. Соціокультурна взаємодія. Збереження та підтримка культурної спадщини, сприяння розвитку традиційних ремесел та участь туристів у місцевих культурних подіях для підтримки соціокультурного розвитку.

4. Відповідальний менеджмент. Використання ефективного управління та контролю для запобігання перевантаженню популярних туристичних місць, розподіл туристичного потоку та контроль за якістю послуг.

5. Економічні вигоди для місцевих громад. Забезпечення економічної вигоди для місцевих жителів через створення робочих місць, розвиток малих підприємств та інвестиції в інфраструктуру.

6. Розумна інфраструктура та транспорт. Розвиток транспортних засобів та інфраструктури з урахуванням екологічних аспектів та оптимізація транспортного руху для зменшення негативного впливу на навколишнє середовище.

7. Освіта. Розробка освітніх програм для туристів та місцевих жителів з метою підвищення їхньої свідомості щодо сталого розвитку та збереження природи та культури.

Стратегія сталого розвитку туризму - це інструмент для створення гармонійної та довгострокової взаємодії туризму з навколишнім середовищем та суспільством. Вона спрямована на створення рівноваги між економічними перевагами та збереженням культурної та природної спадщини для майбутніх поколінь.

3. Концепція сталого розвитку туризму в сучасних умовах.

У сучасному світі, де туризм стає ключовим чинником економічного розвитку, виникає необхідність акцентувати увагу на концепції сталого розвитку в галузі туризму. Ця концепція передбачає забезпечення поточних потреб без

порушення можливостей майбутніх поколінь, забезпечуючи баланс між економікою, соціокультурними аспектами та охороною природи.

Основні аспекти концепції сталого розвитку туризму в сучасних умовах включають забезпечення захисту природних ресурсів та екосистем. Сучасні програми та стратегії спрямовані на мінімізацію впливу туризму на навколишнє середовище, збереження біорізноманіття та екологічну цілісність. Заохочення розвитку туризму, що взаємодіє з місцевими культурами, сприяє збереженню та відновленню культурної спадщини. Проекти, спрямовані на збереження традицій, ремесел та історичних пам'яток, стають активною частиною концепції сталого розвитку.

Розвиток туризму повинен приносити економічну користь місцевим громадам. Залучення місцевих підприємців та розвиток малих бізнесів сприяють підтримці економічної стабільності. Впровадження систем управління, що контролюють та регулюють туристичні потоки, запобігає перевантаженню та деградації природних та культурних об'єктів. Використання новітніх технологій для покращення якості та ефективності туристичних послуг через віртуальні тури, інтерактивні додатки та інші інновації зменшують негативний вплив туризму на навколишнє середовище.

Взаємодія між країнами та регіонами для вирішення глобальних проблем, таких як зміна клімату та збереження світових культурних та природних скарбів, а також інформування та навчання туристів про важливість екологічно відповідального та культурно чутливого споживання туристичних послуг забезпечить стрімкий розвиток туристичної сфери.

У сучасних умовах концепція сталого розвитку туризму виступає як стратегічна модель для збалансованого та довгострокового розвитку галузі, яка сприяє гармонії між задоволенням потреб людей, збереженням природи та розвитком місцевих громад.

ТЕМА 7. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА В ТУРИЗМІ

1. Основні інструменти державної інвестиційної політики в галузі туризму.

Галузь туризму визначається як ключовий елемент економіки багатьох країн, що вимагає сталих інвестицій для свого розвитку. Державна інвестиційна політика в цьому секторі відіграє важливу роль у забезпеченні сталого зростання, привабливості для туристів та розбудові необхідної інфраструктури. До основних інструментів державної інвестиційної політики в галузі туризму належать:

1. Фінансування інфраструктури. Держава може спрямовувати інвестиції у розвиток туристичної інфраструктури, такої як аеропорти, дороги, залізниці, готелі та інші об'єкти, які підвищують зручність та привабливість для туристів.

2. Стимулювання інвестиційного клімату. Розробка привабливих інвестиційних програм, податкових пільг та фінансових стимулів для залучення приватних інвесторів у туристичні проекти.

3. Реклама та брендинг. Залучення інвестицій у маркетингові та рекламні кампанії для підвищення обізнаності про туристичний потенціал країни та створення привабливого бренду.

4. Розробка туристичних продуктів. Інвестування у розробку та розширення різноманітних туристичних продуктів, таких як культурні маршрути, екологічні тури, гастрономічні подорожі тощо.

5. Освіта та тренінги. Фінансування освітніх та професійних програм для підготовки кваліфікованих кадрів в сфері туризму, що сприяє підвищенню рівня обслуговування та якості туристичних послуг.

6. Збереження та відновлення культурної спадщини. Інвестиції в реставрацію та збереження історичних та культурних пам'яток для збереження та залучення туристів.

7. Технологічні інновації. Фінансування та підтримка впровадження сучасних технологій у галузі туризму, таких як інтерактивні додатки, онлайн-платформи та інші цифрові рішення.

8. Створення туристичних кластерів. Сприяння об'єднанню підприємств та установ галузі в туристичні кластери для спільної роботи та забезпечення взаємовигідних умов.

Ці інструменти дозволяють державі активно впливати на розвиток туризму, створюючи сприятливі умови для залучення інвестицій та стійкого зростання цієї важливої галузі економіки.

2. Фактори формування і механізм реалізації інноваційно-інвестиційної політики розвитку туризму

Інновації та інвестиції в галузі туризму визначають темпи розвитку та конкурентоспроможність країни як туристичного напрямку. Формування та реалізація інноваційно-інвестиційної політики в туризмі обумовлені глобальною конкуренцією у сфері туризму, що стимулює країни формувати інноваційні стратегії для залучення та задоволення потреб туристів.

Застосування новітніх технологій у галузі туризму, таких як віртуальна реальність, штучний інтелект, додатки для мобільних пристроїв, є ключовим фактором формування інновацій, а постійне зміна уподобань та очікувань туристів вимагає від галузі туризму постійного апгрейду та адаптації до нових тенденцій.

Збереження природи та культурних ресурсів є необхідним для забезпечення тривалого розвитку туризму та важливим фактором формування інновацій. Також доцільною є розробка довгострокових стратегій та планів розвитку туризму, які враховують інноваційні технології та інвестиційні можливості.

Механізм реалізації інноваційно-інвестиційної політики в галузі туризму включає розвиток спеціалізованих інноваційних центрів та лабораторій для вивчення та впровадження новітніх технологій, надання фінансової підтримки та створення інвестиційних фондів для туристичних інновацій та розвитку.

Сприяння утворенню партнерств між державою, бізнесом та науковими установами необхідне для спільного вирішення викликів та реалізації інновацій. Заохочення розвитку та впровадження інноваційних проєктів у сфері туризму можливе через податкові пільги та інші стимули, а запровадження та підтримка інформаційних технологій оптимізує туристичні процеси та поліпшить обслуговування туристів.

Важливою є підтримка розвитку кадрів у галузі туризму, включаючи навчання персоналу для роботи з новітніми технологіями та обслуговуванням сучасних туристів, а також залучення місцевих спільнот до інноваційного розвитку туризму, створення умов для розвитку їхніх підприємств та пропагування місцевих традицій та ремесел.

3. Заходи щодо створення сприятливого інвестиційного клімату та залучення інвесторів.

Створення сприятливого інвестиційного клімату в туристичній сфері є ключовим фактором для залучення інвесторів та підтримки сталого розвитку цієї галузі. Держава та бізнес повинні співпрацювати для впровадження ефективних заходів. Зокрема, забезпечення політичної та економічної стабільності, що зменшує ризики для інвесторів та створює надійний інвестиційний клімат; прозорого законодавства та регулювання, яке дозволяє інвесторам чітко розуміти умови та процедури.

Інвестиції в розвиток туристичної інфраструктури, такої як аеропорти, дороги, готелі та комунікації, для забезпечення комфортного перебування та подорожей, а також впровадження податкових стимулів для інвесторів у туристичну галузь, що може включати зниження податків чи тимчасові пільги позитивно впливатимуть на розвиток галузі.

Необхідно забезпечити простий та гнучкий візовий режим для туристів та інвесторів для залучення більшої кількості відвідувачів, сприяти розробці та впровадженню нових туристичних продуктів, які вразять інвесторів своєю унікальністю та привабливістю.

Заснування та управління інвестиційними фондами, які спрямовані на підтримку туристичних проєктів та стартапів, забезпечення наявності

кваліфікованих кадрів у галузі туризму через навчання та програми підвищення кваліфікації та залучення інвесторів шляхом активної маркетингової кампанії та представлення туристичних можливостей на міжнародних форумах та виставках є позитивними напрямками активізації туристичної сфери.

Стале використання природних ресурсів через впровадження екологічних стандартів та підтримку проектів, які сприяють сталому використанню природних ресурсів створять необхідні умови для залучення інвестицій у туристичну сферу та сприятимуть сталому розвитку галузі.

4. Організаційно-економічний механізм інвестиційного розвитку туризму.

Інвестиції в туризм є ключовим фактором для забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності країни. Організаційно-економічний механізм інвестиційного розвитку туризму передбачає впровадження конкретних стратегій та інструментів для залучення інвесторів та створення сприятливого інвестиційного клімату.

Формування інвестиційної політики передбачає розроблення чіткої та прозорої інвестиційної політики, яка визначає пріоритети, умови та стимули для інвесторів у туристичні проекти, створення ефективної інвестиційної інфраструктури, що включає інвестиційні фонди, центри обслуговування інвесторів та інші механізми підтримки.

Правове регулювання в галузі сприятиме визначенню чітких та стабільних правових умов для інвесторів у туризмі, що сприятиме прозорості та захисту їхніх прав, забезпечить конкурентоспроможність країни на інвестиційному ринку шляхом покращення інвестиційного клімату та впровадження привабливих умов для інвесторів.

Розробка інвестиційних проектів сприятиме презентації перспективних та ефективних інвестиційних проектів у туризмі, залучення приватного сектору до реалізації інвестиційних проектів через публічно-приватні партнерства, що забезпечить ефективне використання ресурсів.

Активна маркетингова та промоційна кампанія для залучення інвесторів, використання спеціалізованих заходів та виставок, забезпечення доступу до фінансових ресурсів та механізмів фінансування для інвестиційних проектів у туризмі, включаючи кредитування та грантову підтримку, заохочення впровадження інновацій у туристичних послугах та інфраструктурі, що робить країну більш привабливою для інвесторів сформує організаційно-економічний механізм інвестиційного розвитку туризму, який буде орієнтований на створення сприятливих умов для інвесторів, підвищення ефективності використання інвестицій та забезпечення сталого розвитку туристичної галузі.

ТЕМА 8. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ТУРИЗМУ

1. Стратегія регіонального розвитку туризму.

Стратегія регіонального розвитку туризму є важливим інструментом для забезпечення сталого розвитку та залучення туристів у різні регіони країни. Ця стратегія спрямована на розвиток туризму як ключового елемента економічної активності регіону та враховує його унікальність, культурні ресурси та природні особливості.

Стратегія регіонального розвитку туризму передбачає проведення глибокого аналізу природних, культурних та історичних ресурсів, які роблять регіон унікальним для туристів, визначення конкретних цілей та завдань для розвитку туризму в регіоні на різних етапах, активну участь місцевих жителів у розвитку туризму, враховуючи їхні думки та потреби, впровадження ефективних маркетингових стратегій для підвищення іміджу та залучення туристів.

Також важливими складовими є розробка та популяризація унікальних туристичних продуктів, враховуючи потреби різних сегментів аудиторії, покращення транспортної, готельної та розважальної інфраструктури для комфортного перебування та відпочинку туристів, встановлення партнерських зв'язків та співпраця з сусідніми регіонами для створення об'єднаного туристичного простору, впровадження екологічно збалансованих підходів до розвитку туризму для збереження природних ресурсів, заохочення розвитку туристичних підприємств та ремесел, що є характерними для регіону, проведення системного моніторингу та оцінка впливу реалізованих заходів для постійного удосконалення стратегії.

Дієва стратегія регіонального розвитку туризму є важливим аспектом для вдосконалення економічної діяльності та збереження культурної та природної спадщини регіону, забезпечуючи сталий розвиток та задоволення потреб туристів.

Регіональний розвиток туризму є важливою складовою економічного зростання та соціального добробуту місцевих громад. Ефективна стратегія розвитку туризму на регіональному рівні повинна враховувати специфіку регіону, його ресурси, потреби туристів та глобальні тенденції. До ключових елементів стратегії регіонального розвитку туризму можна віднести наступні.

1. Аналіз та оцінка потенціалу регіону.
2. Визначення стратегічних пріоритетів.
3. Розвиток інфраструктури.
4. Промоція туристичного потенціалу регіону.
5. Залучення інвестицій.
6. Підвищення якості послуг.
7. Сталий розвиток та екологічна відповідальність.
8. Моніторинг та оцінка ефективності.
9. Розвиток регіональних туристичних продуктів.

Реалізація стратегії сприятиме сталому розвитку туризму в регіоні, збільшенню туристичних потоків, створенню нових робочих місць та покращенню економічної ситуації. Успіх регіонального розвитку туризму залежить від

комплексного підходу, залучення всіх зацікавлених сторін та постійного вдосконалення туристичних послуг та інфраструктури.

2. Цілі та основні питання політики регіонального розвитку туризму.

Регіональний розвиток туризму є важливим елементом сталого зростання та забезпечення економічної стабільності на рівні конкретних адміністративних одиниць. Цілі та основні заходи політики регіонального розвитку туризму спрямовані на збалансований розвиток різних регіонів та максимізацію вигод від туристичної діяльності.

Цілі політики регіонального розвитку туризму включають:

1. Забезпечення рівномірного розподілу туристичного потоку між різними регіонами з метою уникнення перевантаження популярних місць та забезпечення розвитку менш відомих, але привабливих місць.

2. Підтримка ініціатив та проектів, які сприяють розвитку місцевої економіки через туризм, зокрема підтримка малих підприємств та розвиток секторів, пов'язаних з туризмом.

3. Заохочення збереження та відновлення культурної спадщини регіонів, а також її ефективного використання для туристичних цілей.

4. Забезпечення створення нових робочих місць в сфері туризму та пов'язаних індустріях для місцевого населення.

5. Підтримка проектів, спрямованих на підвищення рівня життя та соціально-економічного добробуту місцевого населення.

Основні заходи для досягнення цих цілей включають:

1. Формування туристичної інфраструктури. Забезпечення належного розвитку туристичної інфраструктури, такої як готелі, ресторани, транспортні засоби та рекреаційні об'єкти.

2. Маркетинг та реклама. Проведення ефективних маркетингових та рекламних кампаній для підвищення іміджу регіону та його туристичних можливостей.

3. Розроблення туристичних продуктів. Створення та розвиток унікальних туристичних продуктів та пропозицій, які привертають увагу та задовольняють потреби туристів.

4. Співпраця з місцевими громадами. Активна співпраця з місцевими громадами, врахування їхніх потреб та поглядів у процесі розвитку туризму.

5. Ефективне управління туризмом. Здійснення ефективного управління туризмом на регіональному рівні, включаючи розробку стратегій, планування та моніторинг.

6. Розвиток туристичних кластерів. Сприяння формуванню туристичних кластерів в регіоні.

3. Сутність та структура цільових програм розвитку туристичної індустрії.

Цільові програми розвитку туристичної індустрії є стратегічними документами, які визначають основні напрями та завдання для подальшого

розвитку туристичного сектору. Вони включають в себе низку заходів та програм, спрямованих на залучення туристів, підвищення якості послуг, розвиток інфраструктури та інші аспекти, які сприяють сталому розвитку туризму.

Сутність цільових програм розвитку туристичної індустрії передбачає розробку цільових програм, які встановлюють конкретні, вимірювані та досяжні цілі, що відображають позицію регіону або країни на туристичному ринку та сприяють його розвитку. Ці програми базуються на аналізі внутрішніх та зовнішніх факторів, які впливають на туристичну індустрію, для визначення переваг та недоліків і вироблення стратегій розвитку. На основі встановлених цілей та аналізу розробляються стратегії та плани дій, які визначають конкретні кроки для їх досягнення. Цільові програми передбачають системи моніторингу та оцінки результатів реалізації, що дозволяє вчасно виявляти проблеми та коригувати стратегії.

Структура цільових програм розвитку туристичної індустрії може включати визначення контексту та мети програми, огляд поточного стану туристичного ринку, його потенціалу та проблем, формулювання конкретних та вимірюваних цілей, які програма ставить перед собою, опис стратегій та планів дій для досягнення встановлених цілей, визначення джерел фінансування та механізмів витрат, опис системи моніторингу та оцінки результатів реалізації програми, підсумки програми та рекомендації щодо подальших кроків.

ТЕМА 9. КАДРОВА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ТУРИЗМУ

1. Забезпечення розвитку туризму професійними кадрами в Україні.

Професійні кадри в галузі туризму визначають успіх та конкурентоспроможність туристичного сектору в будь-якій країні, включаючи Україну. Забезпечення розвитку туризму в Україні засноване на формуванні та підтримці висококваліфікованих кадрів, які здатні забезпечити високий рівень обслуговування та створити привабливі умови для туристів.

Розвиток туризму починається з якісної освіти. Університети та інститути мають пропонувати спеціальні програми з туризму та гостинності, а також навчальні курси для туристичних працівників. Важливо забезпечити практичну підготовку студентів та молодших спеціалістів через стажування та партнерства з галузевими підприємствами, організацію регулярних тренінгів та семінарів для фахівців галузі для ознайомлення з останніми тенденціями та технологіями.

Стимулювання професійного зростання через забезпечення системи стимулів для професійного зростання та кар'єрного росту в туристичній сфері, сприяння участі вітчизняних фахівців у міжнародних конференціях, обміні досвідом та підвищенні кваліфікації за кордоном, встановлення ефективного партнерства між освітніми установами та підприємствами галузі для адаптації навчальних програм до потреб ринку, забезпечення підтримки для туристичних стартапів та підприємців, які працюють у галузі туризму та гостинності, створення центрів, які забезпечують поглиблене вивчення та дослідження питань туризму та гостинності, впровадження системи оцінки та сертифікації професійних навичок працівників.

2. Професійна підготовка фахівців та наукове забезпечення туризму.

Професійні кадри в галузі туризму є важливим елементом успішного розвитку туристичної індустрії в Україні. Забезпечення розвитку туризму вимагає наявності висококваліфікованих спеціалістів, які здатні впроваджувати інноваційні підходи, забезпечуючи якісне обслуговування та безпеку туристів. Професійна підготовка фахівців та наукове забезпечення галузі туризму відіграють ключову роль у створенні сприятливого середовища для розвитку туристичного бізнесу та підвищення привабливості України як туристичного напрямку.

Професійна підготовка фахівців туристичної сфери передбачає:

1. Впровадження сучасних освітніх програм у вищих та професійних навчальних закладах, спрямованих на підготовку фахівців з різних галузей туризму, включаючи готельний бізнес, туристичний менеджмент, гідів, культурну спадщину та ін.

2. Забезпечення студентів можливістю отримати практичні навички та досвід через практику та стажування в провідних туристичних підприємствах та організаціях.

3. Організація курсів та тренінгів для вже працюючих фахівців у сфері туризму, з метою підвищення їхньої кваліфікації та ознайомлення з новітніми тенденціями галузі.

4. Сприяння обміну студентами та фахівцями між вітчизняними та зарубіжними навчальними закладами і підприємствами для набуття міжнародного досвіду та вивчення кращих практик.

Наукове забезпечення туризму відіграє важливу роль у формуванні та вдосконаленні туристичної галузі, розкритті її потенціалу та вирішенні актуальних завдань щодо сталого розвитку. Наукова діяльність у сфері туризму охоплює широкий спектр тем, починаючи від вивчення туристичних ринків та закінчуючи впровадженням інноваційних технологій у туристичні сервіси.

Основні аспекти наукового забезпечення туризму включають:

1. Вивчення та аналіз туристичних ринків, визначення тенденцій споживчого попиту та формування стратегій розвитку туристичної індустрії.

2. Дослідження збереження та використання культурної та природної спадщини для розвитку туризму, зокрема розробка програм збереження та популяризації.

3. Вивчення та впровадження інформаційних технологій, віртуальної реальності та інших інновацій у сфері туризму для поліпшення обслуговування та залучення туристів.

4. Дослідження сталих підходів та впровадження відповідального туризму, спрямованого на збереження природи та забезпечення соціокультурної збалансованості.

5. Вивчення впливу туризму на економіку, розробка стратегій фінансового розвитку та підвищення ефективності туристичного бізнесу.

6. Дослідження питань туристичної безпеки, розробка стандартів та законодавчих актів для забезпечення прав та інтересів туристів.

7. Вивчення та розвиток туристичної інфраструктури, включаючи готелі, транспортні засоби, розваги та інші послуги.

Наукове забезпечення туризму в Україні сприяє формуванню ефективних стратегій розвитку та сприянню сталому та інноваційному розвитку туристичної галузі в цілому.

3. Система підготовки кадрів для сфери туризму. Формування кадрового потенціалу для сфери туризму.

Система підготовки кадрів для сфери туризму в Україні є ключовим елементом сталого та успішного розвитку туристичної індустрії. Ця система включає в себе комплекс заходів та програм, спрямованих на підвищення кваліфікації фахівців, розвиток туристичної освіти та створення сприятливого середовища для формування висококваліфікованих та конкурентоспроможних спеціалістів у галузі туризму. Важливими складовими цієї системи є розробка та активне впровадження сучасних освітніх програм у вищих та професійних навчальних закладах, спеціалізованих на туристичній галузі. введення новітніх курсів, які враховують актуальні тенденції та вимоги ринку туризму, забезпечення студентів можливістю отримання практичних навичок через стажування, практику та участь у реальних проектах, розвиток партнерських відносин з туристичними

компаніями та підприємствами для надання можливостей для студентів спробувати себе в різних сферах туризму.

Важливим аспектом є міжнародна співпраця, яка включає сприяння обміну студентами та викладачами між вітчизняними та зарубіжними університетами для розширення горизонтів та обміну досвідом, участь в міжнародних проектах та програмах, що спрямовані на розвиток туристичної освіти, організація регулярних професійних курсів та тренінгів для працівників сфери туризму для підвищення їхньої кваліфікації та ознайомлення з новітніми технологіями та методами.

Здійснення наукових досліджень у галузі туризму для розробки нових стратегій розвитку та вивчення тенденцій та потреб ринку, створення університетських наукових центрів, спеціалізованих на проблемах туризму та гостинності також сприяє розвитку туризму.

Формування кадрового потенціалу є невід'ємною частиною стратегії розвитку сфери туризму. В Україні велика увага приділяється підготовці висококваліфікованих фахівців, які здатні впроваджувати новітні технології, забезпечувати безпеку та комфорт туристів, а також сприяти сталому розвитку туристичного напрямку.

Система вищої освіти пропонує спеціалізовані програми з туризму, готельного бізнесу, екскурсійної діяльності тощо. Особлива увага приділяється практичній підготовці та вивченню сучасних тенденцій у галузі. Для вже працюючих фахівців влаштовуються курси підвищення кваліфікації та тренінги, що дозволяють ознайомитися з новітніми технологіями та методами роботи, здійснюється співпраця з готелями, туроператорами та іншими підприємствами сфери туризму для впровадження практичних аспектів в навчальні програми та стажування студентів.

Міжнародний досвід включає залучення закордонних експертів та проведення міжнародних програм обміну досвідом та засвоєння найкращих практик.

Ключовими аспектами формування кадрового потенціалу є:

1. Мультидисциплінарний підхід. Освітні програми повинні враховувати різноманітні аспекти туризму, включаючи готельний бізнес, екскурсійний сервіс, екологічний туризм та ін.

2. Розвиток ключових компетенцій. Здобувачі освіти повинні розвивати ключові навички, такі як комунікація, креативність, вміння приймати рішення та працювати в команді.

3. Стажування та практика. Акцент на практичній підготовці через стажування та практику в реальних умовах роботи в туристичній галузі.

4. Постійне підвищення кваліфікації. Організація регулярних курсів підвищення кваліфікації для фахівців, для відстеження останніх трендів у туризмі.

ТЕМА 10. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ТУРИЗМУ

1. Поняття і зміст, основні цілі і принципи соціальної політики.

Соціальна політика в туризмі визначається набором заходів та стратегій, спрямованих на покращення якості життя та соціального добробуту населення в контексті розвитку туристичної галузі. Ця політика орієнтована на забезпечення рівних можливостей, підтримку вразливих груп, участь громадян у прийнятті рішень, а також збереження та розвиток соціокультурних аспектів, що впливають на туристичну сферу.

Основними цілями соціальної політики в туризмі є забезпечення справедливості та рівності через гарантування рівних умов доступу до переваг туристичного розвитку для всіх верств населення та усунення дискримінації; розвиток людського капіталу, шляхом забезпечення навчання та підвищення кваліфікації для місцевого населення, спрямоване на підвищення його зайнятості у туристичній галузі, соціальна інтеграція, що передбачає сприяння включеності різних соціальних груп у туристичну діяльність, враховуючи інтереси людей з обмеженими можливостями та інших вразливих категорій; підтримка культурної спадщини, шляхом збереження та розвитку традицій, культурних цінностей та місцевих особливостей через туризм, з врахуванням інтересів місцевого населення.

Важливим є врахування думки та інтересів місцевого населення у процесі прийняття рішень та розвитку туристичних проєктів, створення умов для того, щоб доходи від туризму сприяли не лише економічному розвитку, але й зменшенню соціальних диспропорцій, адаптація соціальної політики до змін у туристичній галузі, сприяння сталому розвитку та мінімізація негативного впливу.

2. Функції і напрями соціальної політики.

Соціальна політика в туризмі виконує ряд функцій та спрямована на досягнення різноманітних цілей, спрямованих на соціальний розвиток, підвищення якості життя та забезпечення взаємовигідної взаємодії між туристичною галуззю та суспільством.

До основних функцій соціальної політики в туризмі можна віднести:

1. Соціальна справедливість та рівність. Забезпечення рівних умов для участі всіх верств населення в туристичних ініціативах, що означає врахування потреб і інтересів різних соціальних груп.

2. Зайнятість та робочі місця. Створення можливостей для зайнятості місцевого населення в сфері туризму. Розвиток туристичної індустрії має сприяти створенню нових робочих місць та підвищенню рівня зайнятості.

3. Соціальна інтеграція. Залучення різних соціальних груп до активностей туризму, забезпечення їх участі в туристичних заходах.

4. Збереження культурної спадщини. Формування стратегій та заходів для збереження та розвитку культурної спадщини в контексті туризму. Це дозволяє підтримувати місцеві традиції та сприяти розвитку культурного туризму.

Політика, спрямована на забезпечення рівних можливостей у сфері туризму, є ключовим інструментом для соціально-економічного розвитку. Вона враховує вигоди для місцевого населення та забезпечує баланс між економічними і

соціальними аспектами. Розвиток галузі туризму сприяє створенню робочих місць у готелях, ресторанах, екскурсійних службах та інших сегментах.

3. Соціальна політика в сфері туризму і санаторно-курортній справі.

Соціальна політика в сфері туризму та санаторно-курортній справі визначається низкою завдань та напрямків, спрямованих на підвищення якості життя населення, сприяння соціальній інтеграції, а також на збереження і підтримку здоров'я громадян через раціональне використання рекреаційних ресурсів.

Основні завдання соціальної політики в сфері туризму та санаторно-курортної справи передбачають створення умов для доступності туристичних та курортних об'єктів, розвиток інфраструктури з урахуванням потреб осіб з обмеженими можливостями; стимулювання розвитку курортних зон та санаторіїв для забезпечення високого рівня медичних та рекреаційних послуг; залучення інвестицій для модернізації санаторно-курортної інфраструктури; підтримка заходів щодо збереження історичної, природної та культурної спадщини санаторно-курортних зон, впровадження програм з відновлення та реконструкції історичних курортних об'єктів; розробку та реалізацію програм профілактики захворювань та підтримка здоров'я серед населення через курортні процедури та рекреаційні заходи; вивчення та впровадження інноваційних методів лікування та відновлення здоров'я.

Соціальна політика в галузі туризму та санаторно-курортної справи визначається комплексом напрямів та функцій, спрямованих на забезпечення гармонійного розвитку, задоволення соціальних потреб та забезпечення загального добробуту населення. Основні напрями соціальної політики в цих галузях враховують різноманітні аспекти, такі як забезпечення доступності та якості медичних послуг, розвиток туризму для всіх верств населення та підтримка працівників галузі.

Основні напрями соціальної політики в сфері туризму передбачають:

- забезпечення доступності якісної медичної допомоги для мешканців та туристів у санаторіях і курортах;
- розвиток медичного туризму для лікування та відновлення здоров'я;
- створення умов для туристичного відпочинку для людей з обмеженими можливостями;
- підтримка соціальних ініціатив для залучення різних груп населення до туристичної діяльності;
- створення сприятливого середовища для медичного туризму, включаючи інфраструктуру та висококваліфіковані медичні послуги;
- залучення іноземних туристів для отримання якісних медичних послуг та відпочинку;
- забезпечення соціальних гарантій та захисту прав працівників у сфері туризму та санаторно-курортної справи;
- розробка програм соціальної адаптації для працівників туристично-рекреаційних комплексів;

- залучення місцевих жителів до участі в туристичних проектах та розвитку курортних територій;
- створення умов для розвитку малого та середнього бізнесу в сфері туризму.

ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ПОНЯТТЯ «ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА»

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Туристична політика: сутність, значення.
2. Специфічні фактори формування туристичної політики.
3. Зовнішні та внутрішні чинники формування політики туризму.
4. Цілі та пріоритетні напрямки державної політики в галузі туризму.
5. Основні засади туристичної політики України.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти основних понять та особливостей туристичної політики, визначення чинників формування політики туризму, цілей та пріоритетних напрямків державної політики в галузі туризму.

Основні поняття та терміни: туризм, туристична політика, стратегічна ціль, стратегія, розвиток.

Питання для самоконтролю

1. Що таке туристична політика і яке її основне значення?
2. Які основні чинники впливають на формування туристичної політики?
3. Які зовнішні чинники визначають політику туризму?
4. Які внутрішні чинники визначають політику туризму?
5. Які основні цілі державної політики в галузі туризму?
6. Які пріоритетні напрямки визначають державну політику в галузі туризму?
7. Які специфічні чинники впливають на формування туристичної політики в Україні?
8. Які основні засади туристичної політики України?
9. Як зовнішні чинники, такі як міжнародні події або соціально-економічний стан, можуть вплинути на туристичну політику?
10. Як внутрішні чинники, такі як розвиток економіки або інфраструктури, можуть вплинути на формування туристичної політики?

Тестові завдання

1. Що означає термін "туристична політика"?

- a) Правила поведінки туристів у зарубіжних країнах.
- b) Сукупність заходів, спрямованих на розвиток та підтримку туристичної галузі.
- c) Система обмежень для туристичних агентств.

2. Які основні цілі туристичної політики?

- a) Забезпечення прибутковості туристичних підприємств.
- b) Розвиток туризму як галузі, збільшення туристичного потоку, покращення інфраструктури та ін.
- c) Зменшення кількості туристів для збереження природи.

3. Як туристична політика може сприяти сталому розвитку?

- a) Збільшення кількості масових туристичних заходів.
- b) Зменшення інвестицій у туристичну інфраструктуру.
- c) Впровадження екологічних та соціальних стандартів у туризмі.

4. Яка роль держави в туристичній політиці?

- a) Надання фінансової підтримки туристичним підприємствам.
- b) Створення та впровадження стратегій, регулювання та сприяння розвитку туризму.
- c) Відсутня, туризм повинен розвиватися незалежно від втручання держави.

5. Які можливі перешкоди для реалізації ефективної туристичної політики?

- a) Відсутність потреби в туристичній політиці.
- b) Економічні, екологічні та соціокультурні виклики, бюрократичні перешкоди.
- c) Збільшення кількості туристів без будь-яких обмежень.

6. Що таке туристична політика?

- a) Сукупність державних заходів, спрямованих на регулювання та розвиток туризму.
- b) Програма розвитку готельного бізнесу.
- c) Система приватних ініціатив у сфері туризму.

7. Яка з наведених складових є частиною туристичної політики?

- a) Маркетинг туристичних дестинацій.
- b) Внутрішня політика туристичної компанії.
- c) Приватне інвестування.

8. Що є однією з основних цілей туристичної політики?

- a) Створення сприятливих умов для залучення туристів.
- b) Збільшення податкового навантаження на туристичні підприємства.
- c) Заборона будівництва нових готелів.

9. Який з аспектів не належить до туристичної політики?

- a) Регулювання правових аспектів туризму.
- b) Розробка стратегії розвитку інфраструктури.
- c) Виробництво туристичних сувенірів.

10. Чому екологічна сталість важлива для туристичної політики?

- a) Для збереження природних та культурних ресурсів.

- b) Для підвищення цін на туристичні послуги.
- c) Для зменшення кількості туристів.

Практичні завдання

1. Визначення туристичної політики.

Опишіть основні елементи туристичної політики та її сутність. Врахуйте вплив туристичної політики на економіку, культуру та соціальну сферу країни.

2. Аналіз туристичної політики країни.

Проведіть аналіз туристичної політики країни. Розгляньте заходи, спрямовані на розвиток туризму, захист природних та культурних ресурсів, та взаємодію з міжнародними туристичними організаціями.

3. Формування туристичної політики регіону.

Припустимо, ви керівник туристичної асоціації регіону. Сформуйте стратегію туристичної політики для регіону, обґрунтуйте вибір напрямків розвитку, заходів для залучення туристів та збереження природних та культурних цінностей.

4. Туризм та сталий розвиток.

Дослідіть, як туристична політика може взаємодіяти з концепцією сталого розвитку. Розгляньте заходи, які можуть сприяти сталому розвитку туризму та його позитивному впливу на навколишнє середовище та місцеве населення.

5. Туризм та міжнародна співпраця.

Дослідіть роль туристичної політики у міжнародній співпраці. Визначте, які міжнародні організації впливають на розвиток світового туризму та як країни співпрацюють для спільного просування туристичних напрямків.

6. Використання інновацій у туристичній політиці.

Розгляньте можливості використання інновацій у туристичній політиці. Визначте, які нові технології та підходи можуть покращити якість та конкурентоспроможність туристичних послуг в країні.

Задачі

Задача 1

Визначити поточний дохід від туризму в регіоні, використовуючи вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 150 тис. туристів на рік;
- середні витрати одного туриста на день: 790 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 5 днів.

Задача 2

Розрахуйте очікуваний приріст туристів та додатковий дохід від приросту туристів, використовуючи вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 200 тис. туристів на рік;

- середні витрати одного туриста на день: 1150 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 4 дні;
- очікуваний приріст туристів: 10%.

Задача 3

Розрахуйте поточний дохід від туризму та очікуваний додатковий дохід від збільшення середньої тривалості перебування туристів, використовуючи вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 980 тис. туристів на рік;
- середні витрати одного туриста на день: 990 грн;
- поточна середня тривалість перебування одного туриста: 3 дні;
- очікуване збільшення середньої тривалості перебування: 1 день.

Задача 4

Розрахуйте поточний дохід від туризму та очікуваний додатковий дохід від збільшення середніх витрат туристів, використовуючи вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 1,8 млн. туристів на рік;
- поточні середні витрати одного туриста на день: 855 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 6 днів;
- очікуване збільшення середніх витрат туристів: 15%.

Задача 5

Розрахуйте очікуваний приріст туристів та додатковий дохід від збільшення кількості туристів, використовуючи вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 2,2 млн. туристів на рік;
- середні витрати одного туриста на день: 1150 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 5 днів;
- очікуване збільшення кількості туристів: 20%.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Дослідження поняття «туристична політика»

Мета: ознайомитися з основними визначеннями та складовими туристичної політики.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Знайдіть та проаналізуйте різні наукові джерела (книги, статті, офіційні документи) щодо визначення поняття «туристична політика».
2. Охарактеризуйте кілька визначень терміну з різних джерел.
3. Визначте основні складові туристичної політики на основі проаналізованих джерел.
4. Складіть порівняльну таблицю, яка включатиме:
 - джерело (автор, рік, назва роботи);
 - визначення терміну «туристична політика»;
 - основні складові кожного визначення.

Результат виконання оформіть у вигляді порівняльної таблиці та короткого аналізу обсягом 5-7 сторінок.

Завдання 2. Визначення основних складових туристичної політики країни

Мета: проаналізувати конкретний приклад туристичної політики і визначити її складові елементи.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть країну для аналізу.
2. Знайдіть офіційні документи, стратегії або програми, що стосуються туристичної політики обраної країни.
3. Проаналізуйте знайдені документи і визначте основні складові туристичної політики (наприклад, нормативно-правове регулювання, маркетинг, інфраструктурні проекти, підтримка малого бізнесу, екологічні аспекти тощо).
4. Підготуйте звіт, який включатиме:
 - вступ із коротким описом обраної країни;
 - опис основних складових туристичної політики;
 - приклади конкретних заходів або ініціатив, що реалізуються в рамках цієї політики.

Результат виконання оформіть у вигляді звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 3. Розробка концепції туристичної політики на прикладі регіону

Мета: Сформувати концепцію туристичної політики на прикладі регіону, враховуючи основні елементи туристичної політики.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть регіон, описати його географічні, культурні та економічні характеристики.
2. Визначити основні цілі та завдання туристичної політики для цього регіону.
3. Розробити концепцію туристичної політики, яка включає такі розділи:
 - нормативно-правове регулювання;
 - розвиток туристичної інфраструктури;
 - маркетинг та просування регіону;
 - підтримка місцевого бізнесу;
 - екологічні та культурні аспекти;
 - залучення інвестицій та міжнародна співпраця.
4. Підготуйте презентацію, що включатиме всі елементи Концепції та обґрунтування, яким чином вони будуть реалізовані.

Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) з детальним описом концепції туристичної політики обраного регіону (рекомендований обсяг 3-5 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [3, 5, 7,12], додаткові [2, 7, 10, 11, 14], інтернет-ресурси [1, 5].

ТЕМА 2. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА ЦІЛІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Вимоги до державної туристичної політики України.
2. Основні засади туристичної політики України.
3. Проблеми та перспективи подальшого розвитку туристичної діяльності в Україні.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти пріоритетних напрямів, цілей та вимог до державної політики в галузі туризму.

Основні поняття та терміни: туристична політика, перспективи, стратегічна ціль, сталий розвиток, пріоритет.

Питання для самоконтролю

1. Які основні вимоги до державної туристичної політики України?
2. Які головні засади туристичної політики України?
3. Які проблеми існують в сфері туристичної діяльності в Україні?
4. Які перспективи подальшого розвитку туристичної діяльності в Україні?
5. Які основні цілі державної політики в галузі туризму?
6. Які пріоритетні напрями визначають державну туристичну політику в Україні?
7. Як економічна ситуація в країні впливає на формування туристичної політики?
8. Які заходи держави можуть сприяти розвитку туризму в Україні?
9. Як впливає міжнародна співпраця на туристичну політику України?
10. Які інноваційні підходи можуть бути застосовані для розвитку туристичної галузі в Україні?

Тестові завдання

1. Яка основна мета державної політики в галузі туризму?

- а) Забезпечення безпеки туристів.
- б) Збільшення прибутків від туризму та розвиток галузі.
- в) Зниження кількості туристів для збереження природних ресурсів.

2. Які пріоритетні напрями розвитку туризму може визначати держава?

- а) Рекреаційний туризм.
- б) Культурний, екологічний, медичний, спортивний та інші види туризму.
- в) Екстремальний туризм.

3. Як держава може підтримати розвиток туристичної інфраструктури?

- а) Надання допомоги приватним ініціативам.
- б) Фінансування та стимулювання проектів з будівництва готелів, транспорту та інших об'єктів.

с) Відмова від розвитку інфраструктури для збереження природи.

4. Які заходи може вживати держава для підвищення якості туристичних послуг?

- а) Зниження вартості послуг за рахунок обмеження їхньої якості.
- б) Введення стандартів та сертифікації для галузі туризму.
- с) Заборона виїзду громадян за кордон для зменшення навантаження на інфраструктуру.

5. Як важливо розробляти та впроваджувати стратегії сталого туризму в країні?

- а) Сталість не є пріоритетом для розвитку туризму.
- б) Забезпечення розвитку туризму, який береже природу та сприяє місцевому економічному зростанню.
- с) Сприяння масовому туризму без урахування сталості.

6. Які є пріоритетні напрями державної політики в галузі туризму?

- а) Розвиток інфраструктури, промоція туристичних дестинацій, збереження природи.
- б) Будівництво житлових комплексів, розширення автомобільних доріг, стимулювання індустрії харчування.
- с) Збільшення податкових ставок на готельний бізнес, зменшення інвестицій у рекреаційні заклади.

7. Які цілі переважають у державній політиці щодо туризму?

- а) Залучення інвестицій, розвиток експорту послуг, збільшення прибутків від туризму.
- б) Заборона в'їзду іноземців, зменшення туристичного потенціалу країни, впровадження тарифів на послуги.
- с) Виробництво продуктів, заборона реклами туристичних агентств, обмеження кількості готелів.

8. Які зазначені складові є пріоритетними для державної політики у сфері туризму?

- а) Створення сприятливих умов для розвитку туристичної інфраструктури.
- б) Закриття туристичних об'єктів для громадськості, зменшення туристичного потоку, введення обмежень на подорожі.
- с) Збільшення тарифів на туристичні послуги, підвищення цін на проживання, створення бюрократичних перешкод для інвесторів.

9. Чим характеризується ефективна державна політика у галузі туризму?

- а) Сприяння сталому розвитку, збереження культурної спадщини, забезпечення якісного обслуговування туристів.

- b) Зменшення інвестицій, стимулювання екологічно несприятливих видів туризму, відмова від маркетингових заходів.
- c) Підвищення податкових ставок, зменшення кількості туристичних агентств, обмеження доступу до туристичних об'єктів.

10. Які аспекти становлять головні цілі державної політики в туризмі?

- a) Розвиток інфраструктури, залучення інвестицій, збереження природних і культурних ресурсів.
- b) Скорочення туристичного потенціалу, збільшення адміністративних бар'єрів, заборона подорожей.
- c) Відсутність стратегічних планів, обмеження доступу до туристичних атракцій, зменшення інфраструктури.

Практичні завдання

1. Формування стратегії розвитку туризму.

Уряд країни вирішив розробити стратегію розвитку туризму. Сформууйте перелік пріоритетних напрямів та цілей для забезпечення сталого та інноваційного розвитку туристичної галузі.

2. Оцінка впливу туризму на економіку та культуру.

Проведіть аналіз впливу туризму на економіку та культуру країни. Визначте конкретні цілі, спрямовані на максимізацію позитивного впливу туризму та зменшення його негативних наслідків.

3. Розвиток нових туристичних ринків.

Розробіть план заходів для виходу на нові туристичні ринки. Врахуйте рекламу, маркетинг, розвиток нових туристичних продуктів та партнерство з іншими країнами.

4. Створення туристичної інфраструктури.

Визначте пріоритети щодо розвитку туристичної інфраструктури в країні. Врахуйте розвиток готельної бази, транспортної системи, рекреаційних зон та інших аспектів.

5. Підвищення якості обслуговування та гостинності.

Розробіть стратегію для підвищення якості обслуговування та гостинності в галузі туризму. Врахуйте програми навчання та мотивації для працівників, а також інші заходи, що покращать враження туристів.

6. Збереження природної та культурної спадщини.

Сформууйте стратегію збереження природної та культурної спадщини в контексті туризму. Розробіть заходи для збереження екосистем, пам'яток культури та впровадження екологічно відповідальних практик у галузі туризму.

Задачі

Задача 1

Розрахуйте ROI (Показник доходу від інвестицій) державної рекламної кампанії в галузі туризму для регіону. Вихідні дані:

- бюджет рекламної кампанії: 700 тис. грн;
- поточний туристичний потік: 830 тис. туристів на рік;
- очікуване збільшення туристичного потоку після кампанії: 20%;
- середні витрати одного туриста на день: 1600 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 7 днів.

Задача 2

Розрахуйте рівень зростання туристичного потоку в країні після впровадження програми з екологічного туризму. Вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 1,5 млн. туристів на рік;
- очікуване збільшення туристичного потоку після впровадження програми: 30%;
- середні витрати одного туриста на день: 1100 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 5 днів.

Задача 3

Розрахуйте зміну середніх витрат туристів в регіоні після покращення якості обслуговування. Вихідні дані:

- поточні середні витрати одного туриста на день: 900 грн;
- очікуване збільшення витрат після покращення обслуговування: 15%;
- середня тривалість перебування одного туриста: 6 днів.

Задача 4

Визначити очікуваний туристичний потік та загальні витрати туристів від тематичного туризму та розробити стратегію просування. Вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 5 млн. туристів на рік;
- очікуване збільшення туристичного потоку завдяки тематичному туризму: 40%;
- середні витрати одного туриста на день: 850 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 7 днів.

Задача 5

Розрахуйте рівень збільшення валового внутрішнього продукту (ВВП) країни після будівництва нових туристичних об'єктів. Вихідні дані:

- поточний ВВП країни: 1,1 млрд. грн;
- очікуване збільшення ВВП після будівництва нових об'єктів: 10%;
- капітальні вкладення у будівництво: 250 млн грн.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Аналіз стратегії розвитку туризму

Мета: ознайомитися з основними пріоритетами та цілями державної політики в галузі туризму на прикладі конкретної країни.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть країну та знайдіть офіційний документ або стратегію розвитку туризму цієї країни.
2. Проаналізуйте документ, визначивши основні пріоритети та цілі державної політики в галузі туризму.
3. Складіть звіт, який включатиме:
 - вступ із короткою характеристикою вибраної країни;
 - опис основних пріоритетних напрямів розвитку туризму;
 - основні цілі, поставлені державою для розвитку туризму;
 - висновки щодо ефективності та актуальності даних пріоритетів та цілей.Результат виконання оформіть у вигляді звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Розробка пропозицій з удосконалення туристичної політики

Мета: розробити конкретні пропозиції щодо покращення державної політики в галузі туризму на основі аналізу сучасних викликів та трендів.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Проаналізуйте поточний стан туризму в країні або регіоні, використовуючи статистичні дані та аналітичні звіти.
2. Визначте основні виклики, з якими стикається туристична галузь (наприклад, проблеми інфраструктури, екологічні виклики, нестача кваліфікованих кадрів тощо).
3. На основі аналізу, розробіть пропозиції щодо вдосконалення державної політики в галузі туризму. Пропозиції повинні включати:
 - конкретні заходи або програми;
 - опис очікуваних результатів та показників ефективності;
 - план реалізації та можливі джерела фінансування.Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) або звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 3. Оцінка впливу туристичних ініціатив на місцеву економіку

Мета: оцінити вплив конкретних державних ініціатив або програм на розвиток місцевої економіки та туристичної інфраструктури.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Виберіть одну або декілька державних ініціатив або програм, спрямованих на розвиток туризму (наприклад, будівництво нових туристичних об'єктів, маркетингові кампанії, розвиток екотуризму тощо).
2. Проведіть збір даних щодо реалізації цих ініціатив та їх впливу на місцеву економіку (наприклад, зміни в туристичних потоках, створення нових робочих місць, зростання доходів від туризму тощо).
3. Проведіть аналіз зібраних даних та оцініть ефективність ініціатив.
4. Підготуйте аналітичний звіт, який включатиме:
 - опис обраних ініціатив або програм;
 - аналіз їхнього впливу на місцеву економіку та туристичну інфраструктуру;
 - висновки та рекомендації щодо подальшого розвитку подібних ініціатив.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [2, 3, 5, 9, 15], додаткові [1, 6, 8, 11], інтернет-ресурси [1, 2, 7].

ТЕМА 3. ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Причини необхідності формування дієвої державної туристичної політики.
2. Пріоритети формування та реалізації державної політики в галузі туризму.
3. Механізм реалізації туристичної політики держави.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти особливостей формування та реалізації пріоритетів державної політики в галузі туризму, а також механізму її реалізації.

Основні поняття та терміни: туристична політика, система, планування, механізм, пріоритет.

Питання для самоконтролю

1. Чому важливо формувати дієву державну туристичну політику?
2. Які пріоритети визначають формування державної політики в галузі туризму?
3. Які основні етапи формування державної туристичної політики?
4. Які чинники впливають на вибір пріоритетів у туристичній політиці держави?
5. Які методи використовуються для реалізації туристичної політики держави?
6. Які інституції беруть участь у формуванні та реалізації туристичної політики?
7. Яка роль приватного сектору в реалізації державної туристичної політики?
8. Як міжнародні стандарти впливають на туристичну політику держави?
9. Які існують механізми контролю та оцінки ефективності реалізації туристичної політики?
10. Які приклади успішної реалізації туристичної політики в розвинених країнах можуть бути корисними для України?

Тестові завдання

1. Що включає в себе етап формування туристичної політики держави?

- a) Рекламні кампанії для залучення туристів.
- b) Аналіз потенціалу туристичної галузі, визначення стратегічних цілей та розробка програм.
- c) Випадкові рішення без аналізу.

2. Як держава може сприяти розвитку туризму через інфраструктурні заходи?

- a) Зменшення інвестицій у туристичну інфраструктуру.
- b) Розвиток транспортної мережі, покращення якості готельної бази та інші інфраструктурні проекти.
- c) Заборона будівництва нових готелів та ресторанів.

3. Які інструменти може використовувати держава для залучення туристів?

- a) Рекламні кампанії.

- b) Створення сприятливого інвестиційного клімату, візові спрощення, розробка туристичних маршрутів.
- c) Заборона рекламних заходів.

4. Як держава може забезпечити сталість туристичної галузі?

- a) Збільшення масових туристичних заходів.
- b) Впровадження екологічних та соціальних стандартів, регулювання туристичного потоку.
- c) Відсутність будь-яких обмежень.

5. Чому важливо враховувати інтереси місцевого населення при формуванні туристичної політики?

- a) Тільки для забезпечення прибутковості туристичних підприємств.
- b) Запобігання конфліктам, забезпечення сталого розвитку та підтримка соціальної стабільності.
- c) Інтереси місцевого населення не мають значення.

6. Які етапи включає процес формування та реалізації туристичної політики держави?

- a) Аналіз потреб туристичного ринку, прийняття рішень, оцінка результатів.
- b) Рекламу туристичних місць, побудова готелів, створення розважальних закладів.
- c) Введення податків на туристичні послуги, обмеження туристичного потоку, призупинення роботи туристичних агентств.

7. Які зазначені кроки є важливими для формування туристичної політики держави?

- a) Аналіз потреб туристичного ринку, розробка стратегії розвитку, співпраця з міжнародними організаціями.
- b) Зниження якості послуг, обмеження реклами туристичних місць, заборона інвестицій.
- c) Закриття туристичних об'єктів, введення податків на туристичні послуги, зменшення туристичного потоку.

8. Що включає в себе реалізація туристичної політики?

- a) Розвиток інфраструктури, маркетингові заходи, підтримка туристичних підприємств.
- b) Підвищення податкових ставок, обмеження туристичного потоку, зниження якості послуг.
- c) Заборона інвестицій, обмеження доступу до туристичних об'єктів, припинення діяльності туристичних агентств.

9. Що є основними завданнями туристичної політики держави?

- a) Створення сприятливих умов для розвитку туризму, залучення туристів, підтримка та розвиток туристичної інфраструктури.

- b) Заборона подорожей, обмеження реклами туристичних послуг, зменшення інвестицій у туристичну галузь.
- c) Введення обмежень на роботу готелів, заборона виїзду за кордон, зниження рівня обслуговування.

10. Які фактори враховуються при формуванні туристичної політики держави?

- a) Потреби туристів, ринкові тенденції, екологічні та культурні аспекти.
- b) Зниження якості послуг, обмеження доступу до туристичних об'єктів, введення податків на туристичні послуги.
- c) Підвищення податкових ставок, заборона реклами туристичних послуг, припинення діяльності туристичних агентств.

Практичні завдання

1. Розробка стратегії туристичної політики.

Ваше завдання - розробити стратегію туристичної політики для країни. Визначте основні пріоритетні напрями та цілі, обґрунтуйте їх важливість для розвитку туризму та країни в цілому.

2. Моніторинг реалізації туристичної політики.

Проведіть моніторинг реалізації туристичної політики країни. Оцініть досягнення поставлених цілей, визначте фактори успіху та можливі проблеми, які впливають на ефективність політики.

3. Вплив туристичної політики на економіку.

Розгляньте роль туризму у зростанні економіки країни. Спрогнозуйте можливий вплив нових стратегій туристичної політики на економічний розвиток та зайнятість.

4. Управління туристичною інфраструктурою.

Сформуйте план розвитку туристичної інфраструктури для конкретного регіону в межах країни. Зазначте конкретні заходи для поліпшення закладів тимчасового розміщування, транспортної системи, атракцій та інших об'єктів.

5. Залучення інвестицій у туризм.

Оцініть, як держава може залучати інвестиції для розвитку туристичної галузі. Сформуйте стратегію залучення інвесторів та визначте можливість співпраці з приватним сектором.

6. Культурний туризм та національна спадщина.

Визначте, як туристична політика може впливати на збереження та популяризацію культурної спадщини. Розгляньте можливості розвитку культурного туризму та підтримки національних традицій.

Задачі

Задача 1

Розрахуйте ROI (Показник доходу від інвестицій) програми з залучення іноземних туристів в країну. Вихідні дані:

- бюджет програми: 1200 тис. грн;
- кількість іноземних туристів перед реалізацією програми: 500 тис. туристів на рік;
- очікуване збільшення кількості іноземних туристів після програми: 20%;
- середні витрати одного іноземного туриста на день: 1400 грн;
- середня тривалість перебування одного іноземного туриста: 10 днів.

Задача 2

Розрахуйте рівень змін у туристичному потоці країни після спрощення візового режиму для іноземних туристів. Вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 200 тис. туристів на рік;
- очікуване збільшення туристичного потоку після спрощення візового режиму: 30%;
- середні витрати одного іноземного туриста на день: 1200 грн;
- середня тривалість перебування одного іноземного туриста: 7 днів.

Задача 3

Розрахуйте рівень впливу інвестицій на збільшення туристичного потоку та відповідний економічний ефект. Вихідні дані:

- обсяг інвестицій в інфраструктуру: 50 млн. грн;
- поточний ВВП країни: 3400 млн. грн;
- очікуване збільшення туристичного потоку після інвестицій: 15%.

Задача 4

Розрахуйте ефективність рекламних кампаній для просування внутрішнього туризму в країні. Вихідні дані:

- бюджет рекламних кампаній: 200 тис. грн;
- поточний туристичний потік внутрішніх туристів: 3,3 млн туристів на рік;
- очікуване збільшення внутрішнього туристичного потоку після кампаній: 25%;
- середні витрати одного внутрішнього туриста на день: 1340 грн;
- середня тривалість перебування одного внутрішнього туриста: 5 днів.

Задача 5

Розрахуйте очікуваний туристичний потік після впровадження екологічних стандартів. Вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 1,5 млн туристів на рік;
- очікуване збільшення туристичного потоку після впровадження екологічних стандартів: 10%;
- середні витрати одного туриста на день: 1000 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 7 днів.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Дослідження процесу формування туристичної політики

Мета: ознайомитися з етапами формування туристичної політики держави.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть країну для аналізу.
2. Знайдіть офіційні документи, стратегії або програми, що описують процес формування туристичної політики обраної країни.
3. Визначте основні етапи формування туристичної політики (наприклад, аналіз стану галузі, визначення цілей, розробка стратегій, залучення зацікавлених сторін, ухвалення політики).
4. Складіть концептуальну схему, що відображає процес формування туристичної політики обраної країни.
5. Підготуйте короткий опис кожного етапу та його значення для ефективної туристичної політики.

Результат виконання оформіть у вигляді концептуальної схеми з описом етапів формування туристичної політики (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Аналіз реалізації туристичної політики на регіональному рівні

Мета: дослідити процес реалізації туристичної політики на прикладі конкретного регіону.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть регіон країни, де впроваджуються конкретні туристичні ініціативи.
2. Знайдіть інформацію про реалізацію туристичної політики в цьому регіоні (офіційні сайти, звіти, новини тощо).
3. Визначте основні заходи та програми, що реалізуються в рамках туристичної політики.
4. Проаналізуйте результати реалізації політики, використовуючи статистичні дані (наприклад, зміни в туристичних потоках, економічний ефект, створення робочих місць тощо).
5. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис обраного регіону;
 - основні заходи та програми туристичної політики;
 - аналіз результатів реалізації політики;
 - висновки та рекомендації щодо подальшого розвитку туристичної політики в регіоні.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 3. Розробка програми туристичної політики на прикладі регіону

Мета: розробити програму туристичної політики на прикладі регіону, враховуючи основні принципи формування та реалізації туристичної політики.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть регіон, опишіть його географічні, культурні та економічні характеристики.
2. Визначте основні проблеми та потенціал розвитку туризму в цьому регіоні.

3. Розробіть програму туристичної політики, яка включатиме:

- визначення цілей та завдань програми;
- конкретні заходи та ініціативи для досягнення цілей (наприклад, розвиток інфраструктури, маркетингові кампанії, екологічні проекти, навчання кадрів тощо);
- план реалізації програми (етапи, відповідальні особи, ресурси);
- очікувані результати та показники ефективності.

4. Підготуйте презентацію, що включатиме всі елементи програми та обґрунтування, яким чином вони будуть реалізовані.

Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) з описом програми туристичної політики регіону (рекомендований обсяг 3-5 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [1, 5, 6, 9, 16], додаткові [3, 6, 10, 17], інтернет-ресурси [1, 4, 5].

ТЕМА 4. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Закон України «Про туризм» - стратегічна лінія і конкретні завдання розвитку туристичної сфери.
2. Структури і важелі державного регулювання туризму.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти інституційних засад державної туристичної політики та структурних особливостей державного регулювання туризму.

Основні поняття та терміни: туристична політика, інституції, державне регулювання, механізм, законодавство.

Питання для самоконтролю

1. Які основні стратегічні лінії визначені Законом України «Про туризм»?
2. Які конкретні завдання розвитку туристичної сфери визначає Закон України «Про туризм»?
3. Які ключові положення Закону України «Про туризм» стосуються державного регулювання туристичної діяльності?
4. Які інституції займаються державним регулюванням туризму в Україні?
5. Які важелі впливу використовуються для державного регулювання туристичної сфери?
6. Яка роль Державного агентства з розвитку туризму України у розвитку туристичної галузі?
7. Як місцеві органи влади впливають на регулювання туризму в регіонах?
8. Які національні та міжнародні нормативні акти впливають на туристичну політику України?
9. Які інструменти використовуються для контролю за виконанням державної туристичної політики?
10. Які приклади успішної співпраці між державними структурами та приватним сектором існують у сфері туризму?

Тестові завдання

1. Що включає в себе поняття "інституційні засади державної туристичної політики"?

- а) Правові акти, що регулюють туризм.
- б) Сукупність організацій, законодавчих та регуляторних актів, що визначають туристичну політику країни.
- в) Управлінські рішення у сфері туризму.

2. Яка роль туристичних асоціацій у формуванні інституційних засад туристичної політики?

- а) Їхній внесок не має значення для держави.

- b) Забезпечення комунікації між галуззю та владою, підтримка інтересів туристичних підприємств.
- c) Тільки участь у конкурсах на отримання туристичних нагород.

3. Що означає поняття "публічно-приватне партнерство" в контексті туристичної політики?

- a) Державна власність у туристичній галузі.
- b) Співпраця між державними та приватними суб'єктами для спільного розвитку туризму.
- c) Відсутність співпраці між секторами.

4. Які інструменти може використовувати держава для регулювання туристичної галузі?

- a) Адміністративні обмеження.
- b) Створення законодавчих та регуляторних актів, податкова політика, надання фінансової підтримки.
- c) Відсутність будь-яких інструментів.

5. Чому важлива координація між різними відомствами у сфері туризму?

- a) Забезпечення конкуренції між різними секторами туризму.
- b) Забезпечення ефективної роботи та вирішення питань розвитку туризму.
- c) Кожне відомство повинно діяти самостійно без співпраці.

6. Що включають інституційні засади державної туристичної політики?

- a) Законодавчі акти, громадські організації, міжнародні угоди.
- b) Фінансові ресурси, промислові підприємства, відомства соціального захисту.
- c) Посольства та консульства, громадські об'єднання, наукові установи.

7. Які інституції зазвичай беруть участь у формуванні та реалізації туристичної політики?

- a) Профільне міністерство, туристичні асоціації, громадські ради.
- b) Медичні установи, навчальні заклади, харчові підприємства.
- c) Авіакомпанії, страхові компанії, промислові підприємства.

8. Що включає в себе інституційна база державної туристичної політики?

- a) Закони, що регулюють діяльність у сфері туризму, установи, що здійснюють контроль і нагляд.
- b) Підприємства з виробництва автомобілів, навчальні заклади, спортивні клуби.
- c) Медичні заклади, науково-дослідницькі інститути, медіа-компанії.

9. Які організації відносяться до інституційних основ державної туристичної політики?

- a) Профільне міністерство, туристичні асоціації, місцеві органи влади.
- b) Авіакомпанії, харчові підприємства, банки.

с) Кіностудії, промислові підприємства, архітектурні бюро.

10. Що визначає інституційні засади державної туристичної політики?

- a) Нормативно-правові акти, структури державного управління, співпраця з іншими країнами.
- b) Соціальні програми, економічні плани, технологічні нововведення.
- с) Науково-дослідні установи, торгівельні підприємства, фермерські господарства.

Практичні завдання

1. Роль державних інституцій у регулюванні туристичної діяльності.

Розгляньте роль різних державних інституцій у формуванні та реалізації туристичної політики. Поясніть, як вони сприяють розвитку туризму та забезпечують ефективне функціонування галузі.

2. Структура та обов'язки туристичних відомств.

Дослідіть структуру та обов'язки туристичних відомств у країні. Порівняйте їхні функції та вплив на розвиток туризму. Які завдання вони виконують для формування та реалізації туристичної політики?

3. Взаємодія між державними та недержавними інституціями.

Розгляньте взаємодію державних та недержавних інституцій у галузі туризму. Які проекти чи програми можуть бути реалізовані через партнерство? Як ця співпраця впливає на розвиток туризму?

4. Роль місцевих органів управління у розвитку туризму.

Охарактеризуйте роль місцевих органів управління у формуванні та реалізації туристичної політики. Як вони взаємодіють із центральними органами влади та впливають на розвиток туризму на регіональному рівні?

5. Контроль та моніторинг реалізації туристичної політики.

Розгляньте механізми контролю та моніторингу реалізації туристичної політики. Які інструменти використовуються для оцінки результативності та коригування стратегій? Які можливості вдосконалення цих механізмів?

6. Інституційні перспективи сталого розвитку в туризмі.

Дослідіть, як інституційна структура впливає на сталий розвиток туризму. Які інструменти та політики використовуються для забезпечення екологічної, економічної та соціокультурної стійкості у галузі туризму?

Задачі

Задача 1

Розрахуйте середній дохід від участі туристів в місцевих культурних подіях у регіоні. Вихідні дані:

- кількість місцевих культурних подій на рік: 20;

- очікувана кількість туристів, які відвідають кожну подію: 2000;
- середні витрати одного туриста під час події: 650 грн.

Задача 2

Розрахуйте середню кількість туристів, які очікується на кожен новий туристичний маршрут у природних заповідниках регіону. Вихідні дані:

- Кількість природних заповідників: 5
- Експертна оцінка краси та природних визначних місць у кожному заповіднику (від 1 до 10):
 - Заповідник 1: 7
 - Заповідник 2: 8
 - Заповідник 3: 6
 - Заповідник 4: 9
 - Заповідник 5: 7
- Очікувана кількість туристів, які відвідають кожен маршрут: 100

Задача 3

Розрахуйте середню оцінку задоволення клієнтів від гастрономічних послуг у громаді. Вихідні дані:

- кількість закладів громадського харчування: 5;
- оцінка задоволення клієнтів за шкалою від 1 до 10 (де 1 - найгірше, 10 - найкраще) для кожного ресторану:
 - заклад громадського харчування 1: 9
 - заклад громадського харчування 2: 8
 - заклад громадського харчування 3: 7
 - заклад громадського харчування 4: 6
 - заклад громадського харчування 5: 8
- Середня вартість страви у закладах громадського харчування: 450 грн.

Задача 4

Розрахуйте потенційне зростання туристичного потоку у регіоні через партнерство з міжнародними туроператорами. Вихідні дані:

- кількість міжнародних туроператорів: 10;
- поточний туристичний потік: 760 тис. туристів на рік;
- очікуваний приріст туристичного потоку через партнерство: 20%.

Задача 5

Розрахуйте необхідну суму інвестицій у розвиток туристичної інфраструктури у громаді. Вихідні дані:

- кількість туристичних об'єктів у громаді: 5;
- популярність кожного об'єкту серед туристів (шкала від 1 до 10):
 - об'єкт 1: 8;
 - об'єкт 2: 7;
 - об'єкт 3: 5;

- об'єкт 4: 9;
- об'єкт 5: 6;
- пропозиції щодо можливих інвестиційних проектів (у млн грн):
 - об'єкт 1: 2,0 млн грн;
 - об'єкт 2: 1,5 млн грн;
 - об'єкт 3: 1,0 млн грн;
 - об'єкт 4: 0,9 млн грн;
 - об'єкт 5: 1,2 млн грн.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Дослідження інституційної структури туристичної політики

Мета: ознайомитися з інституційною структурою туристичної політики на прикладі конкретної країни.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть країну для проведення аналізу.
2. Знайдіть інформацію про основні інституції, що відповідають за розробку та реалізацію туристичної політики в цій країні (міністерства, агентства, комітети тощо).
3. Визначте їхні функції, повноваження та взаємодію між собою.
4. Складіть схему інституційної структури туристичної політики обраної країни.
5. Підготуйте короткий опис кожної інституції та їхньої ролі в реалізації туристичної політики.

Результат виконання оформіть у вигляді схеми інституційної структури та опис функцій цих інституцій (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Аналіз взаємодії державних та приватних інституцій у туристичній політиці

Мета: вивчити механізми взаємодії державних та приватних інституцій у реалізації туристичної політики.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть конкретний туристичний проект або програму, яка реалізується за участю державних та приватних інституцій (наприклад, розвиток туристичної інфраструктури, маркетингові кампанії тощо).
2. Зберіть інформацію про учасників проекту, їхні ролі та форми співпраці.
3. Проаналізуйте механізми взаємодії між державними та приватними інституціями (наприклад, партнерства, субсидії, гранти, спільні проекти тощо).
4. Підготуйте звіт, що включатиме:

- опис обраного проекту або програми;
- аналіз ролі державних та приватних інституцій;
- опис механізмів взаємодії та їхня ефективність;
- висновки та рекомендації щодо покращення співпраці між державними та приватними інституціями.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 3. Розробка пропозицій щодо покращення інституційних засад туристичної політики

Мета: розробити пропозиції щодо покращення інституційних засад туристичної політики, враховуючи сучасні виклики та можливості.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Проведіть аналіз існуючої інституційної структури туристичної політики в країні або регіоні.
2. Визначте основні проблеми та недоліки в роботі інституцій, що відповідають за туристичну політику.
3. Розробіть конкретні пропозиції щодо покращення інституційних засад (наприклад, створення нових інституцій, реформування існуючих, покращення координації та співпраці, впровадження нових механізмів фінансування тощо).
4. Підготуйте план реалізації пропозицій, включаючи очікувані результати та показники ефективності.
5. Підготуйте презентацію для представлення розроблених пропозицій.

Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) та плану реалізації пропозицій (рекомендований обсяг 3-5 сторінки).

Рекомендовані джерела інформації: основні [3, 5, 6, 8, 9, 12], додаткові [2, 4, 5, 9, 11], інтернет-ресурси [2, 5, 7].

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Державне регулювання туристичної діяльності.
2. Система органів державної влади в галузі туризму та їх функції у формуванні туристичної політики.
3. Сучасні форми організації туризму.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти сучасних форм організації туризму та механізму формування системи органів державної влади в галузі туризму, їх функцій у формуванні туристичної політики.

Основні поняття та терміни: туристична політика, орган державної влади, регулювання, організація, нормативне забезпечення.

Питання для самоконтролю

1. Що включає в себе державне регулювання туристичної діяльності?
2. Які основні функції державного регулювання у сфері туризму?
3. Які органи державної влади відповідають за регулювання туристичної діяльності в Україні?
4. Які функції виконує Державне агентство з розвитку туризму України у формуванні туристичної політики?
5. Як місцеві органи влади сприяють розвитку туризму в громадах?
6. Які основні завдання у сфері туризму виконують обласні державні адміністрації?
7. Які існують сучасні форми організації туризму?
8. Як держава забезпечує якість та безпеку туристичних послуг?
9. Які нормативно-правові акти регулюють туристичну діяльність в Україні?
10. Як міжнародні стандарти та рекомендації впливають на державне регулювання туризму в Україні?

Тестові завдання

1. Які основні завдання державного регулювання в галузі туризму?

- a) Контроль за роботою туроператорів та готелів.
- b) Створення сприятливих умов для розвитку туризму, забезпечення безпеки та захист прав туристів.
- c) Зменшення податкового навантаження для туристичних підприємств.

2. Які можливі інструменти державного регулювання туризму на макрорівні?

- a) Рекламні кампанії.
- b) Розробка та впровадження стратегій розвитку туризму, фінансова підтримка галузі, контроль за якістю туристичних послуг.
- c) Надання ліцензій для туристичних фірм.

3. Як держава може впливати на формування туристичної інфраструктури?

- a) За рахунок забезпечення пільг для туристичних підприємств.
- b) За допомогою фінансової підтримки, регулювання та стимулювання розвитку інфраструктурних проектів.
- c) Через підтримку туристичних агентств.

4. Які можливі інструменти державного регулювання на рівні місцевих громад?

- a) Запровадження податків та зборів для туристів.
- b) Регулювання та контроль за роботою місцевих туристичних об'єктів, підтримка регіональних ініціатив та розвиток місцевого туризму.
- c) Введення обмежень на розміщення нових готелів.

5. Як державне регулювання може сприяти екологічній стійкості в туризмі?

- a) Через заборону на використання екологічно небезпечних матеріалів у готелях.
- b) Розробка екологічних стандартів для туристичних підприємств, контроль за використанням природних ресурсів та заохочення екологічно відповідальних практик.
- c) Обмеження кількості туристів у природних заповідниках.

6. У чому важливість залучення громадськості у процес державного регулювання туризму?

- a) Громадськість не повинна брати участь у процесах прийняття рішень в галузі туризму.
- b) Забезпечення участі громадськості у формуванні стратегій, врахування їхніх думок та потреб у регулюванні туристичної галузі.
- c) За рахунок проведення громадських акцій для підтримки туризму.

7. Які інструменти використовує держава для регулювання туристичної діяльності?

- a) Законодавчі акти, стандартизація послуг, фінансові стимули.
- b) Закриття готелів, зниження якості обслуговування, обмеження туристичного потоку.
- c) Заборона реклами туристичних послуг, підвищення податків на туристичні підприємства, припинення діяльності туристичних агентств.

8. Які цілі ставить перед собою державне регулювання у сфері туризму?

- a) Забезпечення сталого розвитку туризму, збереження культурної спадщини, захист прав туристів.
- b) Зменшення туристичного потоку, заборона реклами туристичних послуг.
- c) Збільшення податкового навантаження на готельний бізнес, обмеження доступу до туристичних об'єктів, підвищення цін на туристичні послуги.

9. Що включає в себе державне регулювання туристичної галузі?

- a) Встановлення норм та правил, стимулювання розвитку інфраструктури, контроль якості послуг.

- b) Будівництво автомобільних доріг, виробництво медикаментів, організація спортивних заходів.
- c) Обмеження туристичного потоку, введення візових режимів, заборона реклами туристичних послуг.

10. Які фактори враховуються при державному регулюванні туристичної діяльності?

- a) Сталість розвитку туризму, соціальні потреби населення, економічні інтереси країни.
- b) Введення обмежень на туристичні послуги, припинення діяльності туристичних агентств.
- c) Виробництво харчових продуктів, заборона будівництва готелів.

Практичні завдання

1. Аналіз інструментів державного регулювання туризму.

Дослідіть різні інструменти, які використовуються державою для регулювання туристичної галузі. Обґрунтуйте ефективність різних підходів та їх вплив на розвиток туризму у країні.

2. Роль державних структур у формуванні туристичної політики.

Розгляньте роль різних державних структур, таких як міністерства, комітети та агентства, у формуванні та реалізації туристичної політики. Оцініть їх функції та взаємодію.

3. Регулювання туристичного ринку.

Окресліть заходи, які вживаються державою для регулювання туристичного ринку. Розгляньте такі аспекти, як ліцензування, стандартизація та контроль якості послуг.

4. Фінансова підтримка туристичної галузі.

Дослідіть методи фінансової підтримки туристичної галузі, такі як надання субсидій, податкові пільги або фінансування інфраструктурних проектів. Оцініть ефективність цих інструментів.

5. Захист прав та інтересів туристів.

Розгляньте заходи, які держава вживає для захисту прав та інтересів туристів. Оцініть вплив таких заходів на імідж країни серед туристів та їхню безпеку.

6. Регіональне регулювання туризму.

Охарактеризуйте підходи до регіонального регулювання туризму. Як різні регіони можуть взаємодіяти та співпрацювати для спільного розвитку туризму?

Задачі
Задача 1

Розрахуйте показник зростання валового внутрішнього продукту (ВВП) у зв'язку з державною підтримкою малих туристичних підприємств за останні 5 років. Вихідні дані:

- сума виділених коштів на підтримку: 10 млн грн;
- зростання обсягів туристичного бізнесу у підприємств, які отримали підтримку: 35%;
- кількість нових робочих місць, створених завдяки програмі: 500.

Задача 2

Розрахуйте коефіцієнт збереження біорізноманіття природних зон, що розвиваються як екотуристичні напрямки. Вихідні дані:

- кількість застосованих заходів з охорони природи в екотуристичних зонах: 20;
- оцінка екологічного стану природи до впровадження програми підтримки екотуризму: 6.8 (за шкалою від 1 до 10).

Задача 3

Розрахуйте кількість створених нових робочих місць у туристичній галузі за останні 3 роки. Вихідні дані:

- обсяг державних інвестицій у туризм за останні 3 роки: 530 млн грн;
- кількість нових робочих місць, створених завдяки державним інвестиціям у туристичну галузь: 2000.

Задача 4

Розрахуйте ефективність витрат державних коштів на туристичні заходи за останній рік. Вихідні дані:

- бюджет на туризм за попередній рік: 8,7 млн грн;
- рівень задоволеності туристів від організованих заходів: 4,5 (за шкалою від 1 до 5);
- кількість створених робочих місць в сфері туризму: 15000.

Задача 5

Розрахуйте рівень збільшення обсягу міжнародних інвестицій у країну після впровадження дипломатичних туристичних ініціатив. Вихідні дані:

- обсяг міжнародних інвестицій до запровадження ініціатив: \$500 млн.
- обсяг міжнародних інвестицій після впровадження ініціатив: \$750 млн.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Аналіз нормативно-правової бази державного регулювання туризму

Мета: ознайомитися з нормативно-правовою базою державного регулювання туризму в країні.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Виберіть країну для проведення аналізу.

2. Знайдіть та вивчіть основні закони, постанови, нормативні акти, що регулюють туристичну діяльність в країні.
 3. Визначте ключові положення та вимоги, що встановлюються цими документами.
 4. Проаналізуйте, як ці нормативні акти впливають на розвиток туристичної галузі.
 5. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис основних нормативно-правових актів;
 - аналіз ключових положень і вимог;
 - висновки щодо впливу державного регулювання на туристичну галузь.
- Результат виконання оформіть у вигляді звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Дослідження державних програм та ініціатив у сфері туризму

Мета: дослідити конкретні державні програми та ініціативи, спрямовані на розвиток туризму.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть кілька державних програм або ініціатив, спрямованих на розвиток туризму (наприклад, програми з розвитку інфраструктури, підтримки малого бізнесу, популяризації туризму тощо).
 2. Зберіть інформацію про ці програми (цілі, заходи, учасники, бюджет, результати).
 3. Проаналізуйте, як ці програми впливають на розвиток туризму та економіку.
 4. Підготуйте аналітичний звіт, що включатиме:
 - опис обраних програм та ініціатив;
 - аналіз їхнього впливу на туристичну галузь;
 - висновки та рекомендації щодо покращення ефективності державних програм.
- Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 3. Оцінка впливу державного регулювання на туристичний ринок

Мета: оцінити вплив державного регулювання на туристичний ринок та його учасників.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Виберіть конкретний аспект державного регулювання (наприклад, ліцензування туристичних операторів, стандарти безпеки, податкова політика тощо).
 2. Проведіть опитування або інтерв'ю з представниками туристичних агентств, готелів, туристів, щоб дізнатися їхню думку про цей аспект регулювання.
 3. Проаналізуйте отримані дані, визначте основні переваги та недоліки державного регулювання в обраному аспекті.
 4. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис обраного аспекту державного регулювання;
 - результати опитувань або інтерв'ю;
 - аналіз переваг і недоліків;
 - висновки та рекомендації щодо покращення регулювання.
- Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [3, 5, 8, 10, 16], додаткові [1, 3, 6, 7, 14], інтернет-ресурси [1, 5, 7].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

ТЕМА 6. ПОЛІТИКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Поняття та принципи сталого розвитку.
2. Стратегія сталого розвитку.
3. Концепція сталого розвитку туризму в сучасних умовах.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти сутності та принципів сталого розвитку в туристичній сфері та механізму розробки і реалізації концепції сталого розвитку туризму в сучасних умовах.

Основні поняття та терміни: туристична політика, сталий розвиток, стратегія, концепція, державне планування.

Питання для самоконтролю

1. Що таке сталий розвиток в туризмі та які його основні принципи?
2. Які ключові елементи включає в себе стратегія сталого розвитку туризму?
3. Як концепція сталого розвитку застосовується в туризмі?
4. Які основні принципи сталого розвитку туризму?
5. Які завдання стоять перед туристичною галуззю для досягнення сталого розвитку?
6. Які переваги має сталий розвиток туризму для місцевих громад?
7. Як екологічні аспекти враховуються у сталому розвитку туризму?
8. Яка роль соціальних і культурних чинників у сталому розвитку туризму?
9. Які економічні інструменти можуть сприяти сталому розвитку туризму?
10. Які міжнародні організації та програми підтримують сталий розвиток туризму?

Тестові завдання

1. Що означає термін "сталий туризм"?

- а) Розвиток туризму, що забезпечує великий потік туристів.
- б) Такий туризм, який задовольняє потреби сучасних туристів, не зашкоджуючи майбутнім поколінням.
- в) Виключення будь-яких видів туризму для збереження природи.

2. Які принципи сталого туризму включають в себе екологічну стійкість?

- а) Надмірне використання природних ресурсів для забезпечення комфорту туристів.
- б) Збереження природи, зменшення впливу туризму на екосистеми та природні заповідники.
- в) Заборона відвідування природних заповідників для зменшення екологічного впливу.

3. Як заходи в туризмі можуть сприяти соціокультурній сталості?

- a) Збільшення цін на туристичні послуги.
- b) Взаємодія з місцевим населенням, збереження традицій та культурної спадщини, сприяння місцевим ініціативам.
- c) Сприяння лише великим корпоративним заходам.

4. Які можливі економічні вигоди від впровадження політики сталого туризму?

- a) Зменшення прибутку туристичних підприємств.
- b) Розвиток нових робочих місць, збільшення доходів місцевих громад та підтримка місцевих підприємств.
- c) Зниження економічного впливу туризму на регіон.

5. Чому важливо враховувати потреби місцевого населення при розробці політики сталого туризму?

- a) Для врахування думок місцевих лідерів.
- b) Запобігання конфліктам, забезпечення участі та вигод для місцевого населення, збереження соціальної структури.
- c) Потреби місцевого населення не мають значення.

6. Які основні напрями здійснення державної та регіональної туристичної політики існують?

- a) Розвиток туристичної інфраструктури, промоція туристичних маршрутів, збереження культурної спадщини.
- b) Закриття туристичних об'єктів, обмеження туристичного потоку, зниження якості обслуговування.
- c) Виробництво сільськогосподарської продукції, розробка програм енергоефективності, будівництво автомагістралей.

7. Що включають основні напрями державної та регіональної туристичної політики?

- a) Залучення туристів, розвиток туристичних послуг, збереження природи та культурних цінностей.
- b) Обмеження реклами туристичних об'єктів, зниження цін на туристичні послуги.
- c) Технічні нововведення, розробка архітектурних проектів, відновлення старих будівель.

8. Які завдання стоять перед державною та регіональною туристичною політикою?

- a) Залучення інвестицій, розвиток туристичних маршрутів, підтримка малого та середнього бізнесу.
- b) Зниження туристичного потоку, введення обмежень на роботу готелів, заборона реклами туристичних послуг.

с) Будівництво енергетичних об'єктів, розвиток промисловості, виробництво сільськогосподарської техніки.

9. Які зазначені аспекти відносяться до основних напрямів туристичної політики?

- а) Розробка туристичних програм, підвищення якості обслуговування, створення сприятливих умов для розвитку туризму.
- б) Закриття туристичних об'єктів, обмеження туристичного потоку, зниження цін на туристичні послуги.
- с) Реклама індустріальних підприємств, будівництво житлових комплексів, розвиток наукових досліджень.

10. Які фактори узгоджуються при реалізації державної та регіональної туристичної політики?

- а) Сталість розвитку туризму, соціальні потреби населення, економічні інтереси країни.
- б) Введення обмежень на туристичні послуги, припинення діяльності туристичних агентств.
- с) Виробництво харчових продуктів, заборона будівництва готелів.

Практичні завдання

1. Розробка стратегії сталого розвитку туризму.

Ви керівник туристичної асоціації та отримали завдання розробити стратегію сталого розвитку туризму для регіону. Сформуйте конкретні кроки та заходи, які сприятимуть збалансованому розвитку галузі, збереженню природних ресурсів та соціокультурної цінності.

2. Вплив туризму на довкілля.

Розгляньте вплив туризму на довкілля та розробіть план заходів для зменшення негативних екологічних наслідків. Визначте, які технології та ініціативи можуть бути впроваджені для забезпечення екологічно стійкого туризму.

3. Взаємодія з місцевим населенням у політиці сталого розвитку туризму.

Розгляньте роль та інтереси місцевого населення у впровадженні політики сталого розвитку туризму. Сформуйте план взаємодії з місцевим населенням для забезпечення соціальної справедливості та економічних вигод для місцевої громади.

4. Оцінка економічного ефекту від сталого туризму.

Проведіть аналіз економічних вигод від сталого туризму у регіоні. Врахуйте розподіл прибутків між різними секторами, включаючи торгівлю, готельний бізнес та місцеві підприємства.

5. Вплив глобальних трендів на політику сталого розвитку туризму.

Розгляньте глобальні тренди в сфері туризму та їх вплив на політику сталого розвитку. Які нові виклики виникають у зв'язку з розвитком глобального туризму, і як їх можна вирішити?

6. Культурна різноманітність у сталому туризмі.

Вивчіть вплив туризму на культурну різноманітність. Розробіть стратегії для збереження та підтримки місцевої культури.

Задачі

Задача 1

Розрахуйте коефіцієнт забруднення водних джерел туристичного регіону. Вихідні дані:

- кількість туристів, які відвідують регіон щорічно: 500 тис. осіб;
- кількість туристичних об'єктів у регіоні: 100;
- рівень забруднення водних джерел до початку туристичної діяльності: 5 мг/л;
- рівень забруднення водних джерел після початку туристичної діяльності: 12 мг/л.

Задача 2

Розрахуйте середню вартість розвитку туризму на одного туриста у регіоні. Вихідні дані:

- загальний обсяг інвестицій у розвиток туризму: 10 млн. грн;
- кількість туристів, які відвідують регіон щорічно: 300 тис. осіб.

Задача 3

Розрахуйте рівень зниження викидів вуглецю в атмосферу після впровадження екологічних ініціатив у регіоні. Вихідні дані:

- річний обсяг викидів вуглецю до впровадження екологічних ініціатив: 100 тис. т.;
- річний обсяг викидів вуглецю після впровадження екологічних ініціатив: 80 тис. т.

Задача 4

Оцініть вплив розвитку екотуризму на збереження природних ресурсів в національному парку та розрахуйте прогнозовану кількість туристів через п'ять років. Вихідні дані:

1. Кількість туристів, які відвідують парк щорічно: 50 тис. осіб.
2. Щорічне зростання кількості туристів: 10%.
3. Площа парку: 500 км².

Задача 5

Розрахуйте показник мультиплікативного ефекту туризму на місцеву економіку. Вихідні дані:

- загальна сума інвестицій у туризм: 1,2 млн. грн;
- загальний обсяг туристичного споживання: 20 млн. грн;
- коефіцієнт мультиплікативного ефекту: 2.5.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Аналіз політики сталого розвитку туризму в країні

Мета: ознайомитися з політикою сталого розвитку туризму в країні та проаналізувати її основні напрямки та заходи.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть країну для проведення аналізу.
2. Знайдіть офіційні документи та стратегії, що стосуються сталого розвитку туризму в цій країні.
3. Визначте основні напрямки та заходи, що спрямовані на забезпечення сталого розвитку туризму (екологічні ініціативи, соціально-економічні програми, культурні проекти тощо).
4. Проаналізуйте ефективність цих заходів, використовуючи статистичні дані та звіти.
5. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис політики сталого розвитку туризму;
 - основні напрямки та заходи;
 - аналіз ефективності та результатів;
 - висновки та рекомендації щодо покращення політики.

Результат виконання оформіть у вигляді звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Розробка концепції сталого розвитку туризму на прикладі регіону

Мета: розробити концепцію сталого розвитку туризму на прикладі регіону, враховуючи екологічні, економічні та соціальні аспекти.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть регіон, опишіть його географічні, культурні та економічні характеристики.
2. Визначте основні проблеми та виклики, з якими стикається регіон у сфері туризму.
3. Розробіть концепцію сталого розвитку туризму, яка включатиме:
 - екологічні ініціативи (збереження природних ресурсів, зниження негативного впливу на довкілля тощо).
 - соціальні програми (підтримка місцевих громад, збереження культурної спадщини, розвиток людського капіталу тощо).
 - економічні заходи (стимулювання місцевого бізнесу, створення робочих місць, підвищення якості туристичних послуг тощо).
4. Підготуйте презентацію, що включатиме всі елементи концепції та обґрунтування, яким чином вони будуть реалізовані.

Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) з описом концепції сталого розвитку туризму (рекомендований обсяг 3-5 сторінок).

Завдання 3. Оцінка впливу туризму на сталий розвиток місцевої громади

Мета: оцінити вплив туризму на сталий розвиток місцевої громади, враховуючи екологічні, економічні та соціальні аспекти.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть територіальну громаду, де туризм є важливою галуззю економіки.
2. Проведіть аналіз екологічного, економічного та соціального впливу туризму на цю громаду (наприклад, зростання доходів, створення робочих місць, зміни в якості життя, вплив на довкілля тощо).
3. Використовуйте методи збору даних, такі як опитування місцевих жителів, інтерв'ю з представниками туристичної галузі, аналіз статистичних даних тощо.
4. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис обраної територіальної громади;
 - аналіз екологічного, економічного та соціального впливу туризму;
 - висновки щодо позитивних та негативних аспектів впливу;
 - рекомендації щодо покращення політики сталого розвитку туризму в громаді.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [2, 4, 7, 10, 14, 15], додаткові [2, 5, 6, 11, 16], інтернет-ресурси [2, 5, 6].

ТЕМА 7. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА В ТУРИЗМІ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Основні інструменти державної інвестиційної політики в галузі туризму.
2. Фактори формування і механізм реалізації інноваційно-інвестиційної політики розвитку туризму
3. Заходи щодо створення сприятливого інвестиційного клімату та залучення інвесторів.
4. Організаційно-економічний механізм інвестиційного розвитку туризму.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти сутності та принципів формування інноваційно-інвестиційної політики в туризмі та організаційно-економічних засад інвестиційного розвитку туризму.

Основні поняття та терміни: туристична політика, інвестиції, інновації, розвиток, організаційно-економічний механізм.

Питання для самоконтролю

1. Які основні інструменти використовуються державою для стимулювання інвестицій у сферу туризму?
2. Які чинники впливають на формування інноваційно-інвестиційної політики у сфері туризму?
3. Як державні та приватні інституції можуть сприяти реалізації інноваційних проектів у туризмі?
4. Які заходи можуть бути вжиті для створення сприятливого інвестиційного клімату в галузі туризму?
5. Які механізми залучення інвесторів в туристичну галузь є найефективнішими?
6. Як організаційно-економічний механізм впливає на інвестиційний розвиток туризму?
7. Наведіть приклади успішної реалізації інноваційних проектів у сфері туризму.
8. Як впровадження інноваційних технологій може підвищити конкурентоспроможність туристичної галузі?
9. Які ризики можуть виникати при реалізації інноваційно-інвестиційних проектів у туризмі і як їх можна мінімізувати?
10. Які міжнародні практики та досвід можна використати для покращення інвестиційного клімату у вітчизняному туризмі?

Тестові завдання

1. Що означає термін "інвестиційна політика в галузі туризму"?

- a) Інвестиції в будівництво нових готелів та ресторанів.
- b) Сукупність заходів та стратегій, спрямованих на залучення інвестицій для розвитку туристичної галузі.
- c) Інвестиції в рекламу туристичних дестинацій.

2. Які можливі джерела інвестицій для розвитку туризму?

- a) Державний бюджет.
- b) Приватні інвестори, банки, міжнародні фонди, державні фонди, публічно-приватні партнерства.
- c) Внутрішні кредити та позики.

3. Як інвестиції можуть сприяти розвитку інфраструктури туризму?

- a) Тільки шляхом підтримки туристичних агентств.
- b) Розбудова та модернізація транспортної системи, створення туристичних об'єктів та інші інфраструктурні проекти.
- c) Рекламні кампанії.

4. Як інвестиційна політика може сприяти розвитку туристичної індустрії на регіональному рівні?

- a) Через фінансову підтримку місцевих готелів.
- b) Створення сприятливого інвестиційного клімату, підтримка регіональних туристичних ініціатив та створення нових туристичних об'єктів.
- c) Обмеження інвестицій в інші сектори економіки.

5. Як держава може залучати інвестиції в туризм через публічно-приватні партнерства?

- a) Шляхом надання податкових пільг приватним інвесторам.
- b) Спільна участь у фінансуванні та управлінні проектами з приватним сектором, розробка інвестиційних проектів.
- c) Тільки за рахунок державних інвестицій.

6. Які можливі ризики пов'язані із залученням інвестицій в туризм?

- a) Ризик конкуренції з іншими туристичними регіонами.
- b) Економічні, соціальні та екологічні ризики, зміни у туристичному попиті та конкуренція з іншими галузями.
- c) Ризик непопулярності нових туристичних об'єктів.

7. Що включає в себе інноваційно-інвестиційна політика в туризмі?

- a) Залучення інвестицій у розвиток нових туристичних продуктів, впровадження новітніх технологій у галузі, створення інноваційних туристичних атракцій.
- b) Закриття туристичних об'єктів, обмеження доступу до туристичних ресурсів, зниження рівня обслуговування.
- c) Виробництво харчових продуктів, розробка програм енергоефективності, будівництво автомагістралей.

8. Які цілі ставить перед собою інноваційно-інвестиційна політика в туризмі?

- a) Стимулювання розвитку туризму за допомогою інновацій, залучення інвестицій у туристичну інфраструктуру, підвищення конкурентоспроможності туристичного ринку.
- b) Обмеження туристичного потоку, зниження якості обслуговування.

с) Будівництво енергетичних об'єктів, розвиток промисловості, виробництво продуктів харчування.

9. Що включають основні напрями інноваційно-інвестиційної політики в туризмі?

- а) Розвиток туристичної інфраструктури, створення новітніх туристичних продуктів, залучення інвестицій для впровадження інновацій.
- б) Закриття туристичних об'єктів, обмеження туристичного потоку, зниження цін на туристичні послуги.
- с) Реклама індустриальних підприємств, будівництво заводів, розвиток наукових досліджень.

10. Які завдання стоять перед інноваційно-інвестиційною політикою в туризмі?

- а) Розвиток інноваційних туристичних продуктів, залучення інвестицій для модернізації інфраструктури, стимулювання конкурентоспроможності.
- б) Закриття туристичних об'єктів, обмеження туристичного потоку, зниження цін на туристичні послуги.
- с) Виробництво харчових продуктів, заборона будівництва готелів.

Практичні завдання

1. Аналіз інвестиційних можливостей в туристичній галузі.

Дослідіть потенційні інвестиційні можливості в галузі туризму країни чи регіону. Оцініть перспективи розвитку, що дозволить залучити інвесторів, та визначте сектори, які вимагають найбільше уваги.

2. Розробка інвестиційного проекту у туристичному секторі.

Припустімо, ви маєте ідею створення нового туристичного комплексу. Розробіть інвестиційний проект, включаючи детальний бізнес-план, оцінку ризиків та прибутковість інвестицій.

3. Ефективність державних інвестицій у туризм.

Розгляньте приклади державних інвестицій у туризм. Оцініть їхню ефективність та вплив на розвиток галузі. Які критерії можна використовувати для оцінки успішності державних інвестицій?

4. Вплив інвестицій на сталий розвиток туризму.

Дослідіть, як інвестиції можуть впливати на сталий розвиток туризму. Визначте проекти чи ініціативи, які сприяють екологічній та соціальній стійкості у туристичній галузі.

5. Порівняльний аналіз інвестиційних стратегій у туризмі.

Порівняйте інвестиційні стратегії різних країн або регіонів у галузі туризму. Які чинники впливають на вибір конкретної стратегії? Які успішні приклади можна виділити?

6. Інвестиції у розвиток туристичної інфраструктури.

Розгляньте необхідність інвестицій у розвиток туристичної інфраструктури, такої як аеропорти, дороги, готелі тощо. Оцініть важливість цих інвестицій для підтримки та розвитку туризму.

Задачі

Задача 1

Розрахуйте прибуток на 1 грн. впроваджених технологічних інновацій. Вихідні дані:

1. Сума інвестицій у технологічні інновації: 50 млн. грн.
2. Очікуваний річний прибуток від впровадження інновацій: 15 млн. грн.
3. Кількість років, на які розрахована окупність інвестицій: 5 років.

Задача 2

Розрахуйте коефіцієнт збільшення потоку туристів на кожні 1000 грн, витрачені на рекламу. Вихідні дані:

1. Сума витрат на рекламу за останній рік: 2,5 млн. грн.
2. Збільшення загального туристичного потоку за цей період: 10%.
3. Середня вартість витрат на одного туриста: 1500 грн.

Задача 3

Розрахуйте показник зменшення викидів CO₂ на кожну кіловат-годину електроенергії в результаті впровадження технологічних інновацій в туризмі. Вихідні дані:

1. Споживання електроенергії до впровадження інновацій: 1000 кВт-год/рік.
2. Зменшення викидів CO₂ після впровадження: 20%.
3. Вартість викидів однієї тонни CO₂ за останній рік: 2500 грн.

Задача 4

Розрахуйте коефіцієнт зростання кількості нових туристів на 1 грн витрат на маркетинг. Вихідні дані:

1. Сума витрат на маркетинг за останній рік: 1,1 млн. грн.
2. Збільшення кількості нових туристів після реалізації маркетингових стратегій: 50 тис. осіб.
3. Середні витрати на одного нового туриста: 1150 грн.

Задача 5

Розрахуйте рентабельність інвестицій у розвиток туристичної інфраструктури за останні п'ять років. Вихідні дані:

1. Сума інвестицій у туристичну інфраструктуру за останні п'ять років: 340 млн. грн.
2. Сукупний прибуток, отриманий від цих інвестицій: 11 млн. грн.
3. Період окупності інвестицій: 3 роки.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Аналіз інноваційних проектів в туризмі

Мета: дослідити інноваційні проекти в сфері туризму та оцінити їх вплив на галузь.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть кілька інноваційних проектів у сфері туризму (наприклад, впровадження нових технологій, розвиток еко-туризму, створення унікальних туристичних продуктів).
2. Зберіть інформацію про ці проекти (цілі, заходи, учасники, бюджет, результати).
3. Проаналізуйте, як ці проекти вплинули на туристичну галузь (підвищення якості послуг, залучення нових туристів, створення робочих місць тощо).
4. Підготуйте аналітичний звіт, що включатиме:
 - опис обраних інноваційних проектів;
 - аналіз їхнього впливу на туристичну галузь;
 - висновки та рекомендації щодо розвитку інновацій у туризмі.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Розробка інвестиційного плану для туристичного об'єкта

Мета: розробити інвестиційний план для розвитку туристичного об'єкта, враховуючи інноваційні підходи.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть туристичний об'єкт (наприклад, готель, курорт, туристичний комплекс) для розробки інвестиційного плану.
2. Проаналізуйте поточний стан об'єкта та визначте можливості для його розвитку.
3. Розробіть інвестиційний план, що включатиме:
 - опис об'єкта та його поточного стану.
 - інноваційні заходи для розвитку об'єкта (наприклад, впровадження нових технологій, розширення послуг, екологічні ініціативи).
 - фінансовий план (бюджет, джерела фінансування, очікувані доходи та витрати).
 - план реалізації (етапи, терміни, відповідальні особи).
4. Підготуйте презентацію для представлення інвестиційного плану.

Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) та інвестиційного плану (3-5 сторінок).

Завдання 3. Оцінка інвестиційного клімату в туристичній галузі країни

Мета: оцінити інвестиційний клімат у туристичній галузі країни та запропонувати заходи для його покращення.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть країну для проведення аналізу.

2. Зберіть інформацію про інвестиційний клімат у туристичній галузі країни (економічна стабільність, законодавча база, державні програми підтримки інвесторів, податкові пільги тощо).

3. Проведіть аналіз діяльності туристичних компаній та інвесторів, щоб оцінити інвестиційний клімат.

4. Проаналізуйте отримані дані та визначте основні переваги та недоліки інвестиційного клімату.

5. Підготуйте звіт, що включатиме:

- опис інвестиційного клімату в країні.
- результати опитувань або інтерв'ю.
- аналіз переваг і недоліків.
- рекомендації щодо покращення інвестиційного клімату в туристичній галузі.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [2, 5, 9, 10, 13, 16], додаткові [3, 4, 6, 7, 14], інтернет-ресурси [2, 4, 6].

ТЕМА 8. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ТУРИЗМУ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Стратегія регіонального розвитку туризму.
2. Цілі та основні питання політики регіонального розвитку туризму.
3. Сутність та структура цільових програм розвитку туристичної індустрії.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти сутності та принципів формування регіональної політики у сфері туризму, а також визначення її цілей та завдань.

Основні поняття та терміни: туристична політика, регіон, стратегічна ціль, стратегія, регіональна цільова програма.

Питання для самоконтролю

1. Які основні складові стратегії регіонального розвитку туризму?
2. Які цілі ставить перед собою регіональна політика розвитку туризму?
3. Які основні питання потребують вирішення у політиці регіонального розвитку туризму?
4. Які чинники впливають на ефективність регіональної туристичної політики?
5. Яка структура цільових програм розвитку туристичної індустрії?
6. Як цільові програми можуть сприяти розвитку туристичної індустрії в регіонах?
7. Наведіть приклади успішної реалізації регіональних програм розвитку туризму.
8. Які існують методи оцінки ефективності регіональної туристичної політики?
9. Як співпраця між регіонами може покращити розвиток туристичної індустрії?
10. Які інноваційні підходи можуть бути застосовані для стимулювання регіонального розвитку туризму?

Тестові завдання

1. Що включає в себе регіональна політика у сфері туризму?

- a) Маркетингові заходи для залучення туристів.
- b) Сукупність стратегій, спрямованих на розвиток туристичної галузі в конкретному регіоні, враховуючи його особливості та потенціал.
- c) Регулювання роботи готелів та ресторанів.

2. Які можливі інструменти регіональної політики для розвитку туризму?

- a) Рекламні кампанії.
- b) Створення туристичних маршрутів, розвиток культурних заходів, інфраструктурні проекти та сприяння місцевим туристичним підприємствам.
- c) Обмеження туристичного потоку.

3. Як регіональна політика може сприяти різноманітності туристичної пропозиції?

- a) За рахунок рекламних заходів.

- b) Підтримка та розвиток різноманітних видів туризму, включаючи культурний, екологічний, спортивний тощо.
- c) Регулювання діяльності туристичних агентств.

4. Як регіональна політика може сприяти розвитку туризму через культурний та природний потенціал регіону?

- a) За рахунок реклами інших регіонів.
- b) Збереження та презентація культурної спадщини, підтримка екологічних ініціатив та природних заповідників.
- c) За рахунок створення нових туристичних об'єктів.

5. Чому важлива координація між різними рівнями влади в регіональній туристичній політиці?

- a) Для уникнення конфліктних ситуацій між учасниками туристичного ринку.
- b) Забезпечення спільної стратегії розвитку, врахування особливостей кожного регіону та підтримка співпраці на різних рівнях.
- c) Для обмеження конкуренції між регіонами.

6. Як регіональна політика може впливати на розподіл туристичного потоку?

- a) За рахунок обмеження кількості туристів.
- b) Застосування маркетингових стратегій, розвиток різноманітних туристичних напрямків та привернення уваги до менш відомих туристичних місць.
- c) За рахунок високих цін на туристичні послуги.

7. Які основні інструменти використовуються в регіональній політиці туризму?

- a) Розробка туристичних програм, підтримка місцевих традицій та культури, співпраця з громадськістю.
- b) Підвищення податкового навантаження на готелі та ресторани, заборона розвитку туристичної інфраструктури, обмеження доступу до туристичних пам'яток.
- c) Рекламні кампанії за кордоном, впровадження візових обмежень для туристів.

8. Які цілі можуть бути визначені в рамках регіональної політики туризму?

- a) Збереження природних ресурсів, розвиток інфраструктури для екологічного туризму, створення робочих місць для місцевого населення.
- b) Закриття туристичних об'єктів, обмеження туристичного потоку, зниження якості обслуговування.
- c) Розбудова індустріальних об'єктів, введення податкових пільг для великих корпорацій.

9. Які інструменти можуть бути використані для реалізації регіональної політики туризму?

- a) Розробка туристичних маршрутів, підтримка місцевих підприємців, створення туристичних кластерів.
- b) Введення обмежень на туристичні послуги, заборона реклами туристичних об'єктів, обмеження туристичного потоку.
- c) Реклама індустріальних підприємств, розвиток наукових досліджень.

10. Які завдання можуть стояти перед регіональною політикою туризму?

- a) Створення привабливих умов для туризму, розвиток нових туристичних продуктів, підтримка місцевих бізнесів.
- b) Введення обмежень на туристичні послуги, зниження цін на туристичні продукти, обмеження доступу до туристичних об'єктів.
- c) Виробництво харчових продуктів, заборона будівництва готелів.

Практичні завдання

1. Розвиток туризму в містах регіону.

Оберіть місто регіону та розробіть стратегію для його розвитку як туристичної дестинації. Розгляньте аспекти, такі як інфраструктура, культурні події, та маркетингові заходи для залучення туристів.

2. Туризм та економічний розвиток регіону.

Вивчіть вплив туризму на економічний розвиток регіону. Спрогнозуйте, як розвиток туризму може позитивно вплинути на зайнятість, місцеві підприємства та податкові надходження.

3. Роль місцевої влади у регіональному туризмі.

Дослідіть роль місцевої влади в розвитку туризму. Як вони можуть сприяти створенню туристичної інфраструктури, підтримці місцевих підприємств та просуванню регіональних туристичних атракцій?

4. Регіональна маркетингова стратегія.

Розробіть маркетингову стратегію для регіону з метою залучення туристів. Розгляньте підходи до реклами, просування у соціальних мережах, та створення бренду для регіону.

5. Туризм та збереження природи.

Оцініть вплив туризму на природу та екосистему в регіоні. Розробіть стратегію для збереження природи та екологічно стійкого розвитку туризму в регіоні.

6. Проблеми та перспективи регіонального туризму.

Вивчіть проблеми, з якими стикається регіональний туризм, та розробіть план дій для їх вирішення. Врахуйте аспекти, такі як інфраструктура, безпека, та участь місцевого населення.

Задачі

Задача 1

Розрахуйте коефіцієнт зростання туристичного потоку після реалізації рекламної кампанії. Вихідні дані:

1. Кількість витрачених коштів на рекламну кампанію: 120 тис. грн.
2. Збільшення туристичного потоку після рекламної кампанії: 20%.
3. Середня вартість витрат на одного туриста: 890 грн.

Задача 2

Розрахуйте рентабельність інвестицій у покращення туристичної інфраструктури. Вихідні дані:

1. Загальна сума інвестицій у туристичну інфраструктуру: 52 млн. грн.
2. Загальний прибуток від розвитку туризму за останні п'ять років: 12 млн. грн.
3. Період окупності інвестицій: 3 роки.

Задача 3

Розрахуйте коефіцієнт зростання кількості туристів після впровадження програми стимулювання туризму в регіоні. Вихідні дані:

1. Кількість коштів, виділених на програму стимулювання туризму: 200 тис. грн.
2. Збільшення кількості туристів після реалізації програми: 30%.
3. Середні річні витрати одного туриста: 3600 грн.

Задача 4

Розрахуйте приріст доходу малих та середніх підприємств у туристичній галузі після отримання державної підтримки. Вихідні дані:

1. Сума державних інвестицій для малих та середніх підприємств туристичної галузі: 11 млн. грн.
2. Збільшення загального доходу малих та середніх підприємств після інвестицій: 585 тис. грн.
3. Період, протягом якого відбувся приріст доходу: 1 рік.

Задача 5

Розрахуйте коефіцієнт зростання кількості туристів за рахунок інвестицій у рекламу та маркетинг. Вихідні дані:

1. Сума витрат на рекламні та маркетингові кампанії: 300 тис. грн.
2. Збільшення кількості туристів після кампаній: 25%.
3. Середня вартість витрат на одного нового туриста: 1400 грн.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Аналіз регіональної туристичної політики

Мета: ознайомитися з туристичною політикою конкретного регіону та проаналізувати її основні напрямки і заходи.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть регіон для проведення аналізу.

2. Знайдіть офіційні документи та стратегії, що стосуються туристичної політики цього регіону.
3. Визначте основні напрямки та заходи регіональної туристичної політики (розвиток інфраструктури, маркетингові кампанії, заходи з охорони навколишнього середовища, підтримка місцевих ініціатив тощо).
4. Проаналізуйте ефективність цих заходів, використовуючи статистичні дані та звіти.
5. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис туристичної політики регіону;
 - основні напрямки та заходи;
 - аналіз ефективності та результатів;
 - висновки та рекомендації щодо покращення регіональної туристичної політики.Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Розробка туристичної стратегії для регіону

Мета: розробити туристичну стратегію для розвитку обраного регіону, враховуючи його особливості та потенціал.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть регіон для розробки стратегії.
 2. Проаналізуйте поточний стан туристичної галузі в регіоні (туристичні ресурси, інфраструктура, популярні напрямки, сильні та слабкі сторони).
 3. Визначте стратегічні цілі для розвитку туризму в регіоні (наприклад, збільшення туристичних потоків, розвиток нових туристичних продуктів, покращення інфраструктури).
 4. Розробіть заходи для досягнення поставлених цілей (наприклад, маркетингові кампанії, створення нових туристичних маршрутів, проведення фестивалів та заходів, інвестиції в інфраструктуру).
 5. Підготуйте презентацію для представлення туристичної стратегії.
- Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) з детальним описом туристичної стратегії (рекомендований обсяг 3-5 сторінки).

Завдання 3. Оцінка впливу туризму на регіональну економіку

Мета: оцінити економічний вплив туризму на регіональну економіку, враховуючи різні аспекти та показники.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Оберіть регіон для проведення аналізу.
2. Зберіть дані про економічні показники, пов'язані з туризмом (доходи від туризму, кількість туристів, створення робочих місць, вклад у ВВП регіону тощо).
3. Проведіть аналіз даних, визначте основні економічні вигоди та виклики, пов'язані з розвитком туризму в регіоні.
4. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис обраного регіону;
 - аналіз економічних показників туризму;

- висновки щодо економічного впливу туризму на регіон;
- рекомендації щодо підвищення економічної ефективності туризму.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [2, 3, 7, 10, 16], додаткові [1, 5, 10, 11, 15], інтернет-ресурси [1, 3, 5].

ТЕМА 9. КАДРОВА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ТУРИЗМУ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Забезпечення розвитку туризму професійними кадрами в Україні.
2. Професійна підготовка фахівців та наукове забезпечення туризму.
3. Система підготовки кадрів для сфери туризму. Формування кадрового потенціалу для сфери туризму.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти сутності та принципів формування кадрової політики у сфері туризму, а також визначення системи підготовки кадрів для сфери туризму.

Основні поняття та терміни: туристична політика, кадри, фаховість, система підготовки кадрів, потенціал.

Питання для самоконтролю

1. Які основні проблеми існують у забезпеченні розвитку туризму професійними кадрами в Україні?
2. Які заходи здійснюються для підготовки професійних кадрів у сфері туризму в Україні?
3. Які основні вимоги висуваються до професійної підготовки фахівців у сфері туризму?
4. Як наукове забезпечення сприяє розвитку туристичної галузі?
5. Які навчальні заклади в Україні здійснюють підготовку фахівців для сфери туризму?
6. Які компетенції повинні мати фахівці у сфері туризму?
7. Як здійснюється система підготовки кадрів для сфери туризму?
8. Які заходи спрямовані на формування кадрового потенціалу у сфері туризму?
9. Які програми професійного розвитку існують для працівників у сфері туризму?
10. Які міжнародні практики можна використати для покращення підготовки кадрів у сфері туризму в Україні?

Тестові завдання

1. Чому важлива кадрова політика в галузі туризму?

- a) Для забезпечення низьких витрат на оплату праці.
- b) Забезпечення якісного обслуговування туристів, підвищення професійної кваліфікації працівників та створення сприятливого робочого середовища.
- c) Для обмеження кількості працівників у галузі туризму.

2. Які можливі виклики пов'язані з кадровою політикою в галузі туризму?

- a) Відсутність конкуренції на ринку праці.
- b) Сезонність роботи, нестабільність зайнятості, необхідність постійного оновлення навичок працівників.
- c) Високі вимоги до кваліфікації працівників.

3. Які можливі стратегії залучення та утримання кваліфікованих кадрів в галузі туризму?

- a) Забезпечення високої заробітної плати.
- b) Професійний розвиток, система навчання та підвищення кваліфікації, соціальні пакети та можливості кар'єрного росту.
- c) Використання додаткових вигід.

4. Як кадрова політика може впливати на якість обслуговування туристів?

- a) За рахунок кількості працівників.
- b) За допомогою високої оплати праці, вдосконалення навичок та підвищення мотивації працівників.
- c) За рахунок вивчення іноземних мов персоналом.

5. Які можливі методи навчання та розвитку персоналу в туристичній галузі?

- a) Тільки самостійне навчання.
- b) Тренінги, семінари, онлайн-курси, партнерство з навчальними закладами та інші форми навчання.
- c) Стажування.

6. Які основні завдання включає в себе кадрова політика у сфері туризму?

- a) Підвищення рівня заробітної плати, забезпечення стабільності робочого місця, створення умов для професійного розвитку.
- b) Зменшення чисельності персоналу, зниження оплати праці, введення обмежень на зайнятість.
- c) Відсутність кадрової політики, ігнорування потреб персоналу, відсутність професійної підготовки.

7. Які методи можуть бути використані для залучення та збереження кваліфікованого персоналу у туристичній галузі?

- a) Формування програми стажування та навчання персоналу, встановлення конкурентоспроможних умов праці, створення сприятливої корпоративної культури.
- b) Зменшення оплати праці, введення жорстких кадрових обмежень, ігнорування потреб персоналу.
- c) Відсутність програми стажування та навчання персоналу, погіршення умов праці, відсутність корпоративної культури.

8. Які переваги може мати туристична компанія внаслідок впровадження ефективної кадрової політики?

- a) Збільшення задоволеності клієнтів, покращення репутації компанії, зростання продуктивності праці.
- b) Зменшення кількості працівників, скорочення витрат на заробітну плату, підвищення вартості послуг.
- c) Збільшення прибутковості, зниження витрат на навчання персоналу.

9. Які стратегії можуть бути застосовані для забезпечення розвитку персоналу у туристичній галузі?

- a) Впровадження системи менторингу, організація регулярних тренінгів та семінарів, стимулювання особистого зростання працівників.
- b) Зменшення чисельності персоналу, відсутність навчальних програм, зниження вартості праці.
- c) Введення жорстких вимог до працівників, обмеження можливостей професійного зростання, відсутність інвестицій у навчання.

10. Які ризики можуть виникнути в разі відсутності ефективної кадрової політики в туристичній галузі?

- a) Зниження якості обслуговування, втрата клієнтів на користь конкурентів, погіршення репутації компанії.
- b) Збільшення продуктивності, підвищення прибутковості, стабільність персоналу.
- c) Відсутність впливу на бізнес-процеси, зниження рівня конкурентоспроможності, збереження вартості праці.

Практичні завдання

1. Розвиток кадрового потенціалу в туризмі.

Розгляньте стратегії розвитку кадрового потенціалу в галузі туризму. Які програми навчання, стажування та підвищення кваліфікації можуть бути використані для підготовки кваліфікованих спеціалістів?

2. Управління персоналом у туристичному бізнесі.

Дослідіть особливості управління персоналом в туристичному бізнесі. Які ключові навички та знання необхідні для ефективного управління туристичним персоналом?

3. Диверсифікація кар'єри в галузі туризму.

Розгляньте можливості диверсифікації кар'єри в галузі туризму. Які аспекти галузі можуть бути привабливими для фахівців, і як можна розвивати різні напрямки?

4. Комунікація та взаємодія в туристичному бізнесі.

Вивчіть важливість комунікації та взаємодії в галузі туризму. Які методи та інструменти можуть покращити комунікацію між персоналом та клієнтами, а також всередині команд?

5. Адаптація до змін у туристичній галузі.

Дослідіть, як кадрова політика в галузі туризму може адаптуватися до змін, таких як технологічні інновації, зміни в попиті тощо. Як персонал може навчатися та пристосовуватися до нових реалій?

6. Забезпечення високої якості обслуговування та гостинності.

Розгляньте стратегії забезпечення високої якості обслуговування в галузі туризму. Як тренінги, програми мотивації та системи винагород можуть впливати на якість гостинності?

Задачі

Задача 1

Розрахуйте рівень збільшення продуктивності праці після проходження програми підвищення кваліфікації. Вихідні дані:

1. Кількість працівників, які взяли участь у програмі: 100.
2. Збільшення виробничої потужності після завершення програми: 15%.
3. Середньомісячна заробітна плата одного працівника до та після підвищення кваліфікації: 15000 та 18000 грн відповідно.

Задача 2

Розрахуйте показник зростання рівня задоволеності працівників після впровадження нової системи мотивації. Вихідні дані:

1. Кількість працівників готелю: 50 осіб.
2. Зростання середньомісячного доходу після впровадження нової системи: 2000 грн.
3. Підвищення рівня задоволеності працівників після впровадження нової системи: з 60% до 80%.

Задача 3

Розрахуйте показник кількості молодих спеціалістів, які залишилися працювати в галузі після завершення програми підготовки молодих спеціалістів у галузі туризму. Вихідні дані:

1. Кількість учасників програми: 50 осіб.
2. Кількість випускників, які знайшли роботу в галузі туризму після завершення: 40 осіб.
3. Підвищення рівня заробітної плати після завершення програми: 20%.

Задача 4

Розрахуйте частку студентів, які після стажування залишилися працювати в туристичній галузі. Вихідні дані:

1. Кількість студентів, які пройшли стажування: 30 осіб.
2. Кількість студентів, які після стажування знайшли роботу в туристичній галузі: 20 осіб.
3. Середня тривалість стажування: 3 місяці.

Задача 5

Розрахуйте рівень підвищення кваліфікації працівників туристичної компанії після завершення програми професійного розвитку. Вихідні дані:

1. Кількість учасників програми: 40 осіб.
2. Середня оцінка знань і навичок працівників до програми: 60%.

3. Середня оцінка знань і навичок працівників після завершення програми: 80%.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Аналіз державних заходів з підготовки кадрів у сфері туризму

Мета: дослідити заходи, які проводить держава для підготовки та підвищення кваліфікації кадрів у сфері туризму.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Дослідіть законодавство та державні програми, що стосуються навчання та підготовки персоналу у галузі туризму в країні.
2. Зберіть інформацію про доступні освітні програми, курси, тренінги та інші форми навчання для кадрів у туристичній галузі.
3. Проведіть оцінку ефективності цих програм та їх відповідність потребам галузі.
4. Проаналізуйте отримані дані та визначте сильні та слабкі сторони державної кадрової політики у сфері туризму.
5. Підготуйте звіт з результатами проведеного аналізу та рекомендаціями щодо подальших заходів.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Розробка програми підвищення кваліфікації персоналу в туристичній галузі

Мета: розробити програму підвищення кваліфікації для робітників та фахівців у сфері туризму.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Визначте потреби та сфери, в яких необхідно підвищити кваліфікацію персоналу у туристичній галузі.
2. Розробіть план навчальних заходів, курсів, тренінгів та інших форм підвищення кваліфікації, що відповідають цим потребам.
3. Визначте методи оцінки ефективності програми підвищення кваліфікації.
4. Підготуйте презентацію для представлення програми підвищення кваліфікації.

Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) з описом програми підвищення кваліфікації (рекомендований обсяг 3-5 сторінок).

Завдання 3. Оцінка впливу кадрової політики на розвиток туризму

Мета: оцінити вплив державної кадрової політики на розвиток туризму в країні.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Проаналізуйте статистичні дані та звіти про розвиток туризму в країні за останні кілька років.
2. Охарактеризуйте зміни в кількості та якості послуг у галузі туризму та їх відповідність державним кадровим програмам.
3. Проведіть порівняльний аналіз розвитку туризму з підтримкою державної кадрової політики та без неї.
4. Визначте основні тенденції та вплив кадрової політики на розвиток туризму.

5. Підготуйте звіт з результатами проведеного аналізу та рекомендаціями щодо подальших заходів.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [3, 6, 9, 10, 12], додаткові [2, 5, 6, 7, 17], інтернет-ресурси [1, 2, 7].

ТЕМА 10. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ТУРИЗМУ

Перелік питань, що виносяться на практичне (семінарське) заняття

1. Поняття і зміст, основні цілі і принципи соціальної політики.
2. Функції і напрями соціальної політики.
3. Соціальна політика в сфері туризму і санаторно-курортній справі.

Мета заняття: засвоєння здобувачами вищої освіти сутності та принципів формування соціальної політики у сфері туризму та а також визначення функцій і напрямів її реалізації.

Основні поняття та терміни: соціальна політика в туризмі, розвиток, функції, система соціального забезпечення, потенціал.

Питання для самоконтролю

1. Що таке соціальна політика в туризмі?
2. Які основні функції виконує соціальна політика в туризмі?
3. Які основні напрями соціальної політики в туризмі?
4. Як соціальна політика впливає на розвиток туристичної галузі?
5. Які цілі має соціальна політика у сфері туризму?
6. Які принципи повинні дотримуватися у соціальній політиці щодо туризму?
7. Які заходи включає соціальна політика у сфері санаторно-курортної справи?
8. Які основні проблеми виникають при реалізації соціальної політики в туризмі?
9. Як соціальна політика може сприяти доступності туристичних послуг для різних верств населення?
10. Наведіть приклади успішної реалізації соціальної політики в туризмі розвинених країн?

Тестові завдання

1. Чому важлива соціальна політика у сфері туризму?

- a) Для покращення соціального статусу працівників готелів та ресторанів.
- b) Забезпечення сприятливих умов праці, захист прав працівників та врахування інтересів місцевого населення.
- c) Для забезпечення безпеки туристів.

2. Як соціальна політика може впливати на розвиток туризму в місцевих громадах?

- a) Тільки через розміщення готелів та ресторанів у громадах.
- b) Створення нових робочих місць, підтримка соціальних проектів та врахування потреб місцевого населення.
- c) За рахунок високих податків для туристичних підприємств.

3. Які можливі соціальні вигоди для місцевого населення внаслідок розвитку туризму?

- a) Зменшення конкуренції на ринку праці.

- b) Забезпечення росту доходів, підвищення рівня освіти та доступу до медичних послуг, розвиток інфраструктури та культурних закладів.
- c) Надання допомоги по безробіттю.

4. Як соціальна політика може впливати на збереження культурної спадщини в туристичних регіонах?

- a) За рахунок впровадження обмежень на кількість туристів.
- b) Захист та презентація культурних цінностей, підтримка ремесел та традицій, залучення місцевого населення у процес прийняття рішень.
- c) Встановлення високих цін на входні квитки для туристів.

5. Як соціальна політика може впливати на регулювання туристичного потоку?

- a) За рахунок введення обмежень на в'їзд туристів.
- b) Створення програм та заходів для балансування туристичного потоку, залучення внутрішніх та екологічно відповідальних туристів.
- c) Через високі податки на туристичні послуги.

6. Які аспекти включає в себе соціальна політика у сфері туризму?

- a) Забезпечення рівних можливостей доступу до туристичних послуг, заохочення розвитку туризму серед молоді, підтримка вразливих груп населення.
- b) Закриття туристичних об'єктів для місцевого населення, обмеження доступу до популярних туристичних місць, зниження соціальних гарантій для працівників сфери туризму.
- c) Створення привілеїв для віп-туристів, збільшення вартості туристичних послуг, зниження рівня соціальних послуг.

7. Які цілі передбачає соціальна політика у сфері туризму?

- a) Забезпечення доступності туристичних послуг для всіх верств населення, підвищення якості життя місцевого населення, розвиток соціально відповідального туризму.
- b) Зменшення чисельності туристів, обмеження розвитку туристичної інфраструктури, введення податкових обмежень на готелі та ресторани.
- c) Відсутність соціальної політики, ігнорування потреб населення, відсутність заходів з підтримки місцевого розвитку.

8. Які інструменти можуть бути використані для реалізації соціальної політики у сфері туризму?

- a) Формування програм підтримки малого та середнього бізнесу, організація соціальних проектів у сфері туризму, підвищення освітньо-культурного рівня туристів.
- b) Закриття туристичних об'єктів, обмеження доступу до популярних туристичних місць, зниження соціальних гарантій для працівників сфери туризму.

с) Введення обмежень на пересування туристів, погіршення умов праці персоналу, зменшення доступності соціальних послуг.

9. Які завдання можуть стояти перед соціальною політикою у сфері туризму?

- а) Забезпечення збалансованого розвитку місцевих громад, підвищення якості життя місцевого населення, розвиток соціально відповідального бізнесу.
- б) Зменшення чисельності туристів, обмеження розвитку туристичної інфраструктури, введення податкових обмежень на готелі та ресторани.
- с) Введення обмежень на пересування туристів, погіршення умов праці персоналу, зменшення доступності соціальних послуг.

10. Які наслідки може мати відсутність або недостатня реалізація соціальної політики у сфері туризму?

- а) Зниження якості життя місцевого населення, втрата місцевої культурної спадщини.
- б) Збільшення кількості туристів, збільшення прибутків для туристичних компаній, стимулювання економічного зростання.
- с) Відсутність впливу на бізнес-процеси, збільшення рівня конкурентоспроможності, збереження вартості праці.

Практичні завдання

1. Розвиток соціально відповідального туризму.

Розгляньте концепцію соціально відповідального туризму. Сформуйте план заходів для впровадження цього підходу в туристичній галузі країни. Як можна сприяти соціальному розвитку місцевих громад та збереженню культурної спадщини через туризм?

2. Взаємодія з місцевим населенням.

Дослідіть методи та стратегії для покращення взаємодії туристичних підприємств із місцевим населенням. Як можна стимулювати розвиток підприємництва та забезпечити справедливий розподіл вигод від туризму?

3. Соціальна інтеграція у виробничий процес туристичних підприємств.

Вивчіть способи соціальної інтеграції та розвитку соціальних програм для працівників туристичних підприємств. Як можна покращити умови праці та забезпечити розвиток професійних навичок у сфері туризму?

4. Гендерна рівність в туризмі.

Розгляньте питання гендерної рівності в галузі туризму. Сформуйте план заходів для сприяння рівному доступу до можливостей та забезпечення сприятливого середовища для праці та подорожей.

5. Сприяння туризму для людей з обмеженими можливостями.

Вивчіть методи створення доступного туристичного середовища для людей з обмеженими можливостями. Як можна сприяти інклюзивності та забезпечити рівний доступ до туристичних атракцій і послуг?

Задачі

Задача 1

Розрахуйте рівень зменшення випадків професійного вигорання серед працівників після впровадження програми соціальної підтримки працівників туристичних підприємств. Вихідні дані:

1. Кількість працівників, які скористалися програмою: 100 осіб.
2. Зменшення рівня випадків професійного вигорання серед цих працівників: 30%.
3. Середній рівень задоволеності працівників після впровадження програми: зросло з 60% до 80%.

Задача 2

Розрахуйте рівень зростання задоволеності туристів із доступністю соціальної інфраструктури після інвестицій. Вихідні дані:

1. Сума інвестицій у соціальну інфраструктуру: 1,3 млн. грн.
2. Збільшення рівня задоволеності туристів після інвестицій: 25%.
3. Кількість нових об'єктів соціальної інфраструктури: 5.

Задача 3

Розрахуйте рівень задоволеності туристів які скористалися програмою соціального захисту туристів у разі непередбачених ситуаціях під час подорожі. Вихідні дані:

1. Кількість туристів, які скористалися програмою підтримки: 50 осіб.
2. Загальна кількість туристів, які потребували допомоги: 100 осіб.
3. Середній рівень задоволення туристів, які скористалися програмою: 80%.

Задача 4

Розрахуйте рівень збільшення доходів місцевого населення після впровадження програми соціальної підтримки місцевого населення в туристичному регіоні. Вихідні дані:

1. Сума інвестицій у програму соціальної підтримки: 500 тис. грн.
2. Збільшення середньомісячного доходу місцевого населення після впровадження програми: 2000 грн.
3. Кількість місяців, протягом яких проводилася програма: 12.

Задача 5

Розрахуйте рівень збільшення туристичних об'єктів, які стали доступними для людей похилого віку після участі у програмі соціального партнерства для забезпечення доступності туристичних послуг для людей похилого віку. Вихідні дані:

1. Кількість туристичних об'єктів, які стали доступними для людей похилого віку після програми: 20.

2. Загальна кількість туристичних об'єктів у регіоні: 100.
3. Тривалість програми: 1 рік.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Завдання 1. Аналіз соціальної політики держави в туристичній галузі

Мета: дослідити соціальну політику, яку здійснює держава у сфері туризму, та оцінити її ефективність у розв'язанні соціальних проблем.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Проаналізуйте державну стратегію або програму у сфері туризму.
2. Вивчіть різні аспекти соціальної політики, які мають відношення до туризму (наприклад, заохочення місцевого підприємництва, підтримка культурних заходів та фестивалів, заходи щодо збереження природних ресурсів тощо).
3. Проведіть оцінку ефективності цих програм на прикладі конкретних проектів або ініціатив.
4. Проаналізуйте отримані дані та визначте сильні та слабкі сторони соціальної політики у сфері туризму.
5. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис соціальної політики держави у сфері туризму.
 - результати оцінки ефективності програм.
 - аналіз сильних та слабких сторін соціальної політики.
 - рекомендації щодо подальших заходів.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Завдання 2. Розробка програми соціальної інклюзії у туристичній галузі

Мета: розробити програму, спрямовану на соціальну інклюзію та підтримку вразливих груп населення у сфері туризму.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Вивчіть потреби та проблеми вразливих груп населення в країні, які стикаються з викликами у сфері туризму.
2. Розробіть програму соціальної інклюзії, яка включатиме:
 - заходи зі створення можливостей для участі в туристичних подіях та активностях для вразливих груп.
 - програми навчання та професійної підготовки для вразливих категорій населення у сфері туризму.
 - механізми підтримки соціальних підприємств та ініціатив, спрямованих на розвиток туристичної інфраструктури та послуг для вразливих груп.

3. Підготуйте презентацію для представлення програми соціальної інклюзії.

Результат виконання оформіть у вигляді презентації (7-10 слайдів) з детальним описом програми соціальної інклюзії (рекомендований обсяг 3-5 сторінок).

Завдання 3. Моніторинг та оцінка соціального впливу туристичних проектів

Мета: розробити систему моніторингу та оцінки соціального впливу туристичних проектів на місцеву громаду.

Методичні рекомендації до виконання:

1. Визначте ключові параметри соціального впливу туристичних проектів (наприклад, зайнятість, підвищення якості життя місцевого населення, збереження культурної спадщини).
2. Розробіть систему збору та аналізу даних для моніторингу цих параметрів під час реалізації туристичних проектів.
3. Проведіть моніторинг соціального впливу конкретного туристичного проекту.
4. Проаналізуйте отримані дані та визначте ефективність проекту.
5. Підготуйте звіт, що включатиме:
 - опис туристичного проекту;
 - результати оцінки його соціального впливу;
 - рекомендації щодо подальших заходів.

Результат виконання оформіть у вигляді аналітичного звіту (рекомендований обсяг 5-7 сторінок).

Рекомендовані джерела інформації: основні [1, 2, 7, 9, 11, 15], додаткові [3, 4, 6, 10, 18], інтернет-ресурси [1, 4, 7].

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Результати самостійної роботи студентів перевіряються контролем поточних (рубіжних) знань через опитування на семінарських та практичних заняттях, а також тестуванням з урахуванням відвідування студентом лекцій та наявності конспекту лекційного матеріалу.

Самостійна робота студентів проводиться за такими формами:

№ з/п	Назва теми	Форми контролю
1	Опрацювання лекційного матеріалу, нових літературних джерел з метою поглиблення розглянутих проблем, закріплення та поглиблення одержаних на лекціях знань	Переказ лекційного матеріалу
2	Підготовка питань, що виносяться на самостійне вивчення	Поточний контроль
	<p>Зміст поняття «Туристична політика». Туристична політика як один із видів соціально-економічної політики держави. Складові туристичної політики держави.</p>	експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією
	<p>Пріоритетні напрями та цілі державної політики в галузі туризму Основні засади туристичної політики України. Вимоги до державної туристичної політики України в економічному аспекті, в аспекті зайнятості, у соціальному аспекті, в екологічному аспекті, в аспекті державного управління.</p>	експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією
<p>Формування та реалізація туристичної політики держави Основні компоненти, що формують туристичну політику держави. Вплив державної туристичної політики на економічний розвиток регіонів. Міжнародний досвід успішної туристичної політики. Роль громадських організацій та приватного сектору у формуванні та реалізації туристичної політики держави. Основні виклики та перешкоди у здійсненні ефективної туристичної політики в Україні.</p>	експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією	

<p>Інституційні засади державної туристичної політики Програма розвитку туризму в Україні. Участь України в міжнародних туристичних організаціях. Запровадження державної статистичної звітності в галузі туризму. Ліцензування суб'єктів туристичної діяльності. Національні туристичні організації, їх роль і функції у формуванні регіональної туристичної політики.</p>	експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією
<p>Державне регулювання як складова туристичної політики держави Функції, методи, принципи державного регулювання та управління. Основна мета розвитку державного регулювання туризму. Вплив органів державної влади на розвиток туризму. Державний механізм управління в туристичній сфері. Принципи і цілі державного регулювання туристичної діяльності в Україні. Державні органи регулювання туризму в Україні. Сучасні форми організації туризму.</p>	експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією
<p>Політика сталого розвитку туризму Політика стійкого розвитку туристичних регіонів ЄС. Концепція сталого розвитку туризму в сучасних умовах. Екологічні принципи сталого розвитку туризму. Пріоритетні напрями забезпечення сталого розвитку регіональних рекреаційно-туристичних комплексів. Вплив міжнародного туризму на сталий розвиток.</p>	експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією
<p>Інвестиційна політика у сфері туризму Організаційно-економічний механізм інвестиційного розвитку туризму. Основні інструменти стимулювання інвестиційної діяльності в туризмі. Інвестиційна привабливість туристичних регіонів України. Використання рекреаційно-туристичного потенціалу. Розвиток туристичної інфраструктури.</p>	експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією

<p>Рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків.</p>	
<p>Регіональна політика у сфері туризму Формування іміджу туристичного регіону. Екологічна та соціальна безпека території. Рівень сервісу та розвиток туристичної галузі. Регулювання цін на туристичні послуги. Розвиток туризму і збереження національного колориту певної території. Вирішення соціальних проблем регіону за рахунок результатів господарської діяльності суб'єктів рекреаційно-туристичної діяльності. Використання культурно-історичних ресурсів території регіону. Паспортизація рекреаційно-туристичних об'єктів. Технологічне та інформаційне забезпечення туристичної діяльності в регіоні. Інформаційні центри. Заходи систематизації та аналізу інформації.</p>	<p>експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією</p>
<p>Кадрова політика у сфері туризму Кадрова політика: суть і завдання. Інструменти кадрової політики у сфері туристичних послуг. Кадровий потенціал сфери туризму. Методичні основи формування кадрової політики туристичного підприємства.</p>	<p>експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією</p>
<p>Соціальна політика у сфері туризму Вплив соціальної політики на розвиток туризму. Корпоративна соціальна відповідальність в туризмі. Соціальний туризм: організація і технологія.</p>	<p>експрес контроль, тестування, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією</p>

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Організація навчання з дисципліни «Туристична політика» забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм навчання:

- лекції;
- семінари;
- самостійна аудиторна робота студентів;
- самостійна позааудиторна робота студентів;
- консультації.

За характером логіки пізнання використовується аналітичний метод (передбачає мисленнєвий або практичний розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак); індуктивний метод (шлях вивчення предметів, явищ від одиничного до загального), дедуктивний метод (вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного), традуктивний метод (висновки від одиничного до одиничного, від загального до загального).

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемний метод, що передбачає створення проблемної ситуації, виділення проблемного завдання, частково-пошуковий метод (пошук шляхів, прийомів і засобів розв'язання пізнавального завдання), дослідницький метод (спрямований на самостійне розв'язання пізнавального завдання з використанням різноманітних інформаційних джерел).

Лекція традиційно посідає одне з найбільш важливих місць у навчальному процесі.

Лекція – це основна форма проведення навчальних занять, призначена для засвоєння теоретичного матеріалу. Лекція є елементом курсу лекцій, який охоплює основний теоретичний матеріал тем навчальної дисципліни.

Лекції проводяться у формі розповіді, пояснення, бесіди.

Розповідь - метод навчання, який передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу.

Пояснення - вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу. Він ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду студентів.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду студентів і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, на якому організуються дискусії навколо визначених тем навчальною програмою, до яких студенти готують тези виступів, в тому числі на підставі індивідуально виконаних завдань. На кожному семінарському занятті оцінюються підготовлені студентами завдання, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Отримані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Самостійна та індивідуальна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних

занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення даної дисципліни. Її зміст визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарських);
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- анотування рекомендованої літератури;
- формулювання висновків;
- відповіді на запитання і самостійне формулювання запитань до навчальної теми;
- формування презентації.

ПРИКЛАДИ ВІДПОВІДЕЙ НА ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ТА ЗАДАЧІ

Приклад відповіді на практичне завдання

Практичне завдання

Охарактеризуйте сутність туристичної політики. Опишіть чинники впливу туристичної політики на соціально-економічний розвиток країни.

Відповідь

Туристична політика – це сукупність державних заходів, стратегій і регуляторних актів, спрямованих на розвиток і регулювання туристичної галузі. Основними завданнями туристичної політики є створення сприятливих умов для розвитку туризму, залучення туристів, підтримка та вдосконалення туристичної інфраструктури, а також забезпечення стійкого розвитку галузі з урахуванням екологічних та культурних аспектів.

Основні складові туристичної політики включають:

1. Правове регулювання. Законодавчі та нормативні акти, що визначають правила та стандарти туристичної діяльності.
2. Стратегічне планування. Розробка довгострокових планів та стратегій розвитку туризму.
3. Маркетинг туристичних дестинацій. Просування країни як привабливого місця для туризму.
4. Розвиток інфраструктури. Будівництво та вдосконалення транспортних мереж, готелів, ресторанів та інших об'єктів, необхідних для туризму.
5. Екологічна стійкість. Заходи, спрямовані на збереження природних та культурних ресурсів, а також на мінімізацію негативного впливу туризму на довкілля.

Туристична політика має значний вплив на соціально-економічний розвиток країни через низку чинників:

1. Економічне зростання. Розвиток туризму сприяє зростанню валового внутрішнього продукту (ВВП) країни, залученню інвестицій і збільшенню податкових надходжень. Туризм генерує значні доходи від іноземних туристів, які витрачають кошти на проживання, харчування, транспорт, розваги та купівлю товарів.
2. Створення робочих місць. Туристична галузь створює численні робочі місця у різних секторах економіки, таких як готельний бізнес, громадське харчування, транспорт, розваги та обслуговування. Це сприяє зниженню рівня безробіття і підвищенню рівня життя населення.
3. Розвиток інфраструктури. Інвестиції в туристичну інфраструктуру сприяють загальному розвитку країни. Покращення транспортних мереж, будівництво нових готелів та інших об'єктів інфраструктури покращує якість життя місцевого населення і підвищує привабливість країни для туристів.
4. Культурний обмін. Туризм сприяє культурному обміну між країнами, що сприяє збагаченню культурного життя та підвищенню рівня освіченості населення. Туристи знайомляться з культурою, історією та традиціями відвідуваної країни.
5. Регіональний розвиток. Туристична політика сприяє розвитку не лише великих міст, але й віддалених регіонів, які можуть мати туристичний потенціал.

Це допомагає збалансованому розвитку країни та зменшенню диспропорцій між регіонами.

6. Збереження природних і культурних ресурсів. Туризм може стимулювати збереження природних і культурних об'єктів, оскільки їх привабливість для туристів є важливою складовою економічної діяльності. Це сприяє екологічній стійкості та збереженню культурної спадщини.

Отже, туристична політика відіграє важливу роль у соціально-економічному розвитку країни, забезпечуючи економічне зростання, створення робочих місць, розвиток інфраструктури, культурний обмін, регіональний розвиток та збереження природних і культурних ресурсів.

Приклад розв'язування задачі

Задача

Розрахуйте поточний дохід від туризму, використовуючи дані про кількість туристів, середні витрати на день і середню тривалість перебування. Вихідні дані:

- поточний туристичний потік: 870 тис. туристів на рік;
- середні витрати одного туриста на день: 970 грн;
- середня тривалість перебування одного туриста: 5 днів.

Розв'язок задачі:

Формула:

*Поточний дохід від туризму = Поточний туристичний потік * Середні витрати одного туриста на день * Середня тривалість перебування*

1. Розрахунок поточного доходу від туризму:

*- Поточний дохід від туризму = 870 000 туристів * 970 грн * 5 днів = 3436,5 млн. грн.*

ВИМОГИ ДО ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їхніх здібностей, науково-дослідну роботу й творчу діяльність.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ включає наступні елементи наукового дослідження:

- практична значущість;
- комплексний і системний підходи до вирішення поставленого завдання;
- використання сучасних теоретичних методологій і наукових розробок та досліджень за даним напрямом;
- застосування творчого підходу й формування власного бачення вирішення поставленого завдання.

Зміст виконання індивідуального навчально-дослідного завдання з дисципліни «Туристична політика» полягає у тому, що здобувач вищої освіти, за однією із тем курсу, поглиблено вивчає, систематизує теоретичні та практичні знання. На основі отриманої інформації робить власне наукове дослідження, результати якого може представити або у формі презентації, або ж у формі підготовки аналітичного звіту.

Вимоги до формування презентації: для розкриття завдання необхідно представити матеріал у формі графічного та текстового зображення на 10-15 слайдах.

Вимоги до змісту текстового аналітичного звіту: обсяг в межах 5-7 сторінок друкованого тексту на листі формату А4, набраного у редакторі MS Word; всі поля – 2,0 см; текст набирається без переносів, на всю ширину сторінки. При наборі тексту слід розрізняти символи дефісу і тире; гарнітура: Times New Roman 14 пт. Інтервал між рядками – одинарний; для назв таблиць використовувати шрифт 10 пт., жирний. Для напису під рисунками використовувати шрифт – 10 пт., жирний. Формули розташовувати по центру, нумерацію формул здійснювати по правому краю. Формули повинні бути набрані в редакторі Microsoft Equation 3.0; літературні джерела, що цитуються, повинні бути пронумеровані відповідно з порядком звертання до них у тексті. Посилання на джерело і сторінки в ньому подаються у квадратних дужках. Список використаних джерел наводиться наприкінці на мові оригіналу.

Основні результати ІНДЗ здобувач вищої освіти доповідає на семінарському занятті. Він готує презентацію або наочний матеріал і протягом 5-7 хв. коротко викладає основні положення своєї роботи й відповідає на запитання.

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий модульний контроль. Важливим етапом навчального процесу, що має на меті перевірку знань, виявлення умінь застосовувати отримані знання відносно практичних завдань є семестровий контроль, який проводиться у формі екзамену. Підготовка до підсумкового контролю – форма активізації та систематизації отриманих знань, їхнього поглиблення та контролю.

Модульний контроль - є показником вивчення окремих тем, дає можливість перевірити засвоєння отриманих знань через більш довготривалий період і охоплює теми змістовного модулю дисципліни. Здійснюється оцінка теоретичних знань та практичних навичок, яких набули студенти після опанування змістового модулю. Відповідно, протягом семестру передбачено 2 модульні контрольні роботи, які проводяться на семінарських заняттях.

Поточний контроль навчальних досягнень здійснюється протягом семестру на семінарських заняттях і поєднує в собі два напрями:

- опитування лекційного матеріалу, що є обов'язковим для вивчення студентами,

- перевірка самостійної та індивідуальної роботи студента.

Зважаючи на це, використовуються такі форми поточного опитування:

- переказ лекційного матеріалу;

- експрес контроль;

- заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією;

- заслуховування інформації про науково-дослідницьку роботу;

- захист ІНДЗ.

При контролі виконання завдань, які винесені для самостійного, індивідуального опрацювання, оцінці підлягають:

- самостійне опрацювання питань;

- написання індивідуальних завдань;

- аналіз нормативних документів органів державної влади в галузі туризму.

Критеріями оцінки для усних відповідей є: повнота розкриття питання; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки та ін.

Критеріями оцінки для виконання письмових завдань є: повнота розкриття питання; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи та ін.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі екзамену та оцінюється за національною системою.

Першим етапом підсумкового семестрового оцінювання дисциплін, формою семестрового контролю для яких виступає екзамен, є визначення поточної успішності, що доводиться до відома здобувачів на останньому занятті і заноситься у журнал обліку роботи викладача та журнал обліку роботи академічної групи.

Семестровий екзамен з навчальної дисципліни оцінюється за національною шкалою (з урахуванням вагового коефіцієнта). Кожен студент, незалежно від поточної успішності, має його складати. Екзамен з оцінкою “незадовільно” не

зараховується і до суми балів поточної успішності не додається. Щоб ліквідувати академзаборгованість з навчальної дисципліни студент складає екзамен повторно, при цьому результати поточної успішності зберігаються.

Структура та вимоги до проведення семестрового контролю доводяться до відома здобувачів на першому занятті.

Критерії оцінювання за видами завдань

Теоретичні питання

Оцінка **“відмінно”** ставиться студенту, якщо він виявив всебічні і глибокі знання з підготовленого матеріалу з дисципліни, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, теоретично вірні відповіді на всі питання передбачені завданням; демонструє знання і розуміння основних категорій і понять; наводить вдалі приклади, може зробити узагальнення і висновки.

Оцінка **“добре”** ставиться студенту, якщо він виявив повне знання підготовленого матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, наведенні прикладів.

Оцінка **“задовільно”** ставиться студенту, якщо він виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні відповіді на питання, припускається помилок у наведенні прикладів. Студент слабо володіє спеціальною термінологією, не зовсім розуміє значення і сутність основних категорій поставленого завдання.

Оцінка **“незадовільно”** ставиться студенту, якщо він дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені завданням, у наведенні прикладів, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій досліджуваного питання.

Тестові завдання

Оцінка **“відмінно”** ставиться студенту, який надав понад 90% правильних відповідей на тестові завдання.

Оцінка **“добре”** ставиться студенту, якщо він надав 70-89% правильних відповідей на тестові завдання.

Оцінка **“задовільно”** ставиться студенту за правильне виконання 50 - 69% тестових завдань.

Оцінка **“незадовільно”** ставиться студенту, якщо тестові завдання виконано правильно менш, ніж на 50%.

Практичні завдання

«Відмінно» — заслуговує студент, який практичне (ситуаційне) завдання виконав правильно, відповідь обґрунтована, висновки й пропозиції аргументовані й оформлені належним чином; дає правильні відповіді на додаткові запитання викладача.

«Добре» — заслуговує студент, що практичне завдання виконав правильно, але допущені окремі неточності; дає правильні відповіді на додаткові запитання.

«Задовільно» — заслуговує студент, що практичне завдання виконав без достатнього розуміння теоретичного матеріалу, з помилками.

«Незадовільно» — коли студент практичне завдання не виконав; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання.

Задачі

«Відмінно» — заслуговує студент, який задачу розв'язав правильно, обґрунтував відповідь, висновки аргументовані.

«Добре» — заслуговує студент, який задачу розв'язав правильно, але допущені окремі неточності, обґрунтував відповідь, висновки аргументовані.

«Задовільно» — заслуговує студент, який задачу розв'язав з помилками, але розуміє суть завдання, без обґрунтування відповіді.

«Незадовільно» — коли студент задачу не розв'язав; не розуміє суть завдання.

Індивідуальні навчальні завдання

Оцінка **«відмінно»** ставиться студенту, якщо він виявив всебічні і глибокі знання з підготовленого матеріалу, опрацював значну кількість інформаційних джерел, в повному обсязі, теоретично обґрунтовано висвітлив всі складові передбачені завданням; демонструє високі знання і комплексне розуміння викладеного матеріалу, наводить можливості практичного застосування набутих знань, зробив ґрунтовні висновки та представив рекомендації.

Оцінка **«добре»** ставиться студенту, якщо він виявив знання з підготовленого матеріалу, опрацював інформаційні джерела, висвітлив всі складові передбачені завданням; демонструє знання і розуміння викладеного матеріалу, наводить можливості практичного застосування набутих знань, зробив висновки та представив рекомендації.

Оцінка **«задовільно»** ставиться студенту, якщо він виявив базові знання з підготовленого матеріалу, опрацював незначну кількість інформаційних джерел, висвітлив не всі складові передбачені завданням; демонструє загальні знання викладеного матеріалу, без прикладів їх практичного застосування, зробив загальні висновки без рекомендацій.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться студенту, якщо він не продемонстрував базові знання з підготовленого матеріалу, не опрацював інформаційні джерела, демонструє низький рівень знань викладеного матеріалу, без прикладів їх практичного застосування, не сформулював висновки з досліджуваного питання.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Туристична політика: сутність, значення.
2. Специфічні чинники формування туристичної політики.
3. Зовнішні та внутрішні чинники формування політики туризму.
4. Пріоритетні напрямки державної політики в галузі туризму.
5. Цілі туристичної політики.
6. Основні засади туристичної політики України.
7. Проблеми та перспективи розвитку туристичної діяльності в Україні.
8. Причини необхідності формування дієвої державної туристичної політики.
9. Пріоритети формування та реалізації державної політики в галузі туризму.
10. Механізм реалізації туристичної політики держави.
11. Закон України «Про туризм» - стратегічна лінія і конкретні завдання розвитку туристичної сфери.
12. Структури і важелі державного регулювання туризму.
13. Державне регулювання туристичної діяльності.
14. Система органів державної влади в галузі туризму та їх функції у формуванні туристичної політики.
15. Сучасні форми організації туризму.
16. Поняття та принципи сталого розвитку в туризмі.
17. Стратегія сталого розвитку туризму.
18. Концепція сталого розвитку туризму в сучасних умовах.
19. Основні інструменти державної інвестиційної політики в галузі туризму.
20. Фактори формування і механізм реалізації інвестиційної політики розвитку туризму
21. Заходи щодо створення сприятливого інвестиційного клімату та залучення інвесторів у туристичну сферу.
22. Організаційно-економічний механізм інвестиційного розвитку туризму.
23. Забезпечення розвитку туризму професійними кадрами в Україні.
24. Професійна підготовка фахівців та наукове забезпечення туризму.
25. Формування кадрового потенціалу для сфери туризму.
26. Стратегія регіонального розвитку туризму.
27. Цілі та основні питання політики регіонального розвитку туризму.
28. Сутність та структура цільових програм розвитку туристичної індустрії.
29. Поняття і зміст, основні цілі і принципи соціальної політики в туризмі.
30. Функції і напрями соціальної політики туристичної сфери.
31. Соціальна політика в сфері туризму і санаторно-курортній справі.
32. Туристична політика як один із видів соціально-економічної політики держави.
33. Складові туристичної політики держави.
34. Основні засади туристичної політики України.
35. Вимоги до державної туристичної політики України в економічному аспекті, в аспекті зайнятості, у соціальному аспекті, в екологічному аспекті, в аспекті державного управління.
36. Програма розвитку туризму в Україні.

37. Участь України в міжнародних туристичних організаціях.
38. Запровадження державної статистичної звітності в галузі туризму.
39. Ліцензування суб'єктів туристичної діяльності.
40. Національні туристичні організації, їх роль і функції у формуванні регіональної туристичної політики.
41. Функції, методи, принципи державного регулювання та управління в туризмі.
42. Основна мета розвитку державного регулювання туризму.
43. Вплив органів державної влади на розвиток туризму.
44. Державний механізм управління в туристичній сфері.
45. Принципи і цілі державного регулювання туристичної діяльності в Україні.
46. Державні органи регулювання туризму в Україні.
47. Сучасні форми організації туризму.
48. Політика сталого розвитку туристичних регіонів ЄС.
49. Концепція сталого розвитку туризму в сучасних умовах.
50. Екологічні принципи сталого розвитку туризму.
51. Пріоритетні напрями забезпечення сталого розвитку регіональних рекреаційно-туристичних комплексів.
52. Вплив міжнародного туризму на сталий розвиток.
53. Організаційно-економічний механізм інвестиційного розвитку туризму.
54. Основні інструменти стимулювання інвестиційної діяльності в туризмі.
55. Інвестиційна привабливість туристичних регіонів України.
56. Використання рекреаційно-туристичного потенціалу країни.
57. Розвиток туристичної інфраструктури.
58. Розвиток інфраструктури туристичних регіонів.
59. Формування іміджу туристичного регіону.
60. Екологічна та соціальна безпека туристичної дестинації.
61. Рівень сервісу та розвиток туристичної галузі.
62. Регулювання цін на туристичні послуги.
63. Розвиток туризму і збереження історико-культурної спадщини регіону.
64. Вирішення соціальних проблем регіону за рахунок розвитку суб'єктів рекреаційно-туристичної діяльності.
65. Використання культурно-історичних ресурсів регіону.
66. Паспортизація рекреаційно-туристичних об'єктів.
67. Технологічне та інформаційне забезпечення туристичної діяльності в регіоні.
68. Туристично-інформаційні центри.
69. Кадрова політика у сфері туризму: суть і завдання.
70. Інструменти кадрової політики у сфері туристичних послуг.
71. Кадровий потенціал сфери туризму.
72. Методичні основи формування кадрової політики в туризмі.
73. Вплив соціальної політики на розвиток туризму.
74. Корпоративна соціальна відповідальність в туризмі.
75. Соціальний туризм: організація і технологія.

ПІСЛЯМОВА

Навчальний посібник "Туристична політика" передбачає змістовний виклад важливої і багатогранної тематики, надаючи здобувачам вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація» комплексне розуміння державної політики в сфері туризму. У представлених розділах навчального видання розглянуто ключові аспекти, які формують основу туристичної політики, від її сутності та стратегічних напрямків до регіональної та соціальної політики.

Навчальний матеріал представлено згідно навчальної програми з дисципліни "Туристична політика" у структурованій та логічно послідовній формі, що сприятиме систематичному засвоєнню знань студентами. Систематизований лекційний матеріал, практичні завдання, методичні вказівки та приклади відповідей допомогли створити повний навчальний цикл, спрямований на формування не лише теоретичних знань, але й практичних навичок у здобувачів вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація».

Особливо важливими є ті розділи навчального посібника, які розкривають інституційні засади та механізми державного регулювання, а також питання сталого розвитку туризму. Сучасний світ ставить перед нами нові виклики, пов'язані з необхідністю забезпечення сталого та відповідального туризму, збереженням природних ресурсів та культурної спадщини. Посібник акцентує увагу на цих аспектах, що є надзвичайно актуальним для майбутніх фахівців у сфері туризму. Також важливим є розгляд інвестиційної та кадрової політики, оскільки розвиток туризму значною мірою залежить від фінансової підтримки та кваліфікованих кадрів. Розуміння механізмів залучення інвестицій та управління людськими ресурсами є ключовим для ефективного функціонування туристичної галузі.

Навчальний посібник надав широкий огляд концепцій, стратегій та практик у галузі туристичної політики, однак, як і будь-яка сфера знань, туризм постійно розвивається, стикається з новими викликами та відкриває нові можливості для досліджень. У цьому контексті можна виокремити кілька невирішених питань і перспективних напрямків для подальшого розвитку, які потребують уваги викладачів та практиків: вплив глобалізації на туристичну політику, інноваційні технології в туризмі; розвиток людських ресурсів у сфері туризму, міжнародне співробітництво у сфері туризму. Розв'язання цих та інших питань потребує комплексного підходу та міждисциплінарного підходу.

Сподіваємось, що цей навчальний посібник стане надійним помічником для студентів у процесі навчання, сприятиме їхньому професійному зростанню та розвитку. Ми впевнені, що отримані знання і навички допоможуть майбутнім фахівцям зробити значний внесок у розвиток туристичної індустрії, впровадження інноваційних підходів та забезпечення сталого розвитку.

На завершення, хочемо подякувати всім, хто долучився до видання цього посібника. Ваш внесок є надзвичайно важливим і сприяє підготовці нової генерації фахівців, здатних ефективно вирішувати завдання та виклики у сфері туристичної політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Джинджоян В.В., Горожанкіна Н.А., Бойко З.В. Основи туризмознавства: навчальний посібник. Київ: Видавець ФОП Піча Ю.В., 2022. 246 с.
2. Леоненко Н.А. Державне регулювання туристичної сфери: теорія, методологія, практика: монографія. Х.: НУЦЗУ, 2021. 325 с.
3. Мальська М.П., Мандюк Н.Л. Основи маркетингу у туризмі: підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 336 с.
4. Основи туристичної діяльності: підручник / За заг. ред. В.Ф. Орлова. К.: Грамота, 2006. 264 с.
5. Торяник В.М., Сардак С.Е. Джинджоян В.В. Туризмологія: підручник / За загальною редакцією проф. В.О. Негодченка. Дніпро: ДГУ, 2022. 306 с.
6. Туристична політика зарубіжних країн: підручник / кол. авт.; за ред. А.Ю. Парфіненка. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 220 с.
7. Уварова Г.Ш., Мелько Л.Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Дутчак С.В. Управління регіональним розвитком туризму: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 175 с.
2. Економіка туризму: підручник / В.Ю. Світлична, С.А. Александрова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 167 с.
3. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Історія туризму: підруч. / В. В. Абрамов, М.В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х: ХНАМГ, 2010. 294 с.
5. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник. К.: Знання, 2010. 502 с.
6. Країни-лідери туризму. Навч. посібник/за ред. О.О. Любіцевої. 2019, К.: «Альфа-ПК». 382 с.
7. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України. К.: "Альтпрес", 2007. 369 с.
8. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика. Підручник // 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
9. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Покоłodна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. Х.:ХНАМГ, 2018. – 541 с.
10. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Покоłodна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. Х.: ХНАМГ, 2008. 541 с.
11. Організація туристичних подорожей: навч. посіб. / Г.І. Михайліченко, А.Ю. Єременко. К., 2011. 392 с.
12. Топчієв О.Г., Яворська В.В., Сич В.А., Коломієць К.В. Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і кваліметричної оцінки. Навчальний посібник; Одес. нац. унт імені І. І. Мечникова. Одеса: Бондаренко М.О., 2022. 280 с.
13. Туристична політика зарубіжних країн: підручник/ кол.авт.; за ред. А.Ю. Парфенка. Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. 220 с.
14. Туристські ресурси України: підручник / М.М. Покоłodна, Т.В. Гордієнко, І.Л. Полчанінова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. 222 с.
15. Туроперейтинг: підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В.Я. Брича. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2017. 440 с.
16. Фінансово-економічний аналіз підприємств туризму: підручник / І.Б. Андренко, Н.М. Влащенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2012. 308 с.

Допоміжна

1. Бриль К.Г. Вдосконалення організаційно-економічного механізму управління туристичними центрами в сучасних умовах. Економіка та держава. 2015. № 6. С. 72–75.

2. Гаврилюк А. Про ціннісні засади маркетингового конструкту «образ – імідж – бренд – репутація території» як пріоритету державної політики в сфері туризму в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 1. С. 76–83.
3. Дзюрах Ю.М. Гуц Р.Б. Державне регулювання розвитку індустрії туризму України в умовах воєнного стану. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2024. Т. 35(74). №1. С. 78-84.
4. Дорож Р.С., Адамовський О.М. Модель інноваційного розвитку туристичних дестинацій в Україні. Сталий розвиток економіки. 2024. №1(48). С. 93-98.
5. Захарова Т.В. Напрями розвитку туристичного бізнесу України. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-6>.
6. Кузишин А. В. Міжнародний туристичний бізнес. Навчальне видання. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2019. 146 с.
7. Кузнецова Н.М., Нездоймінов С.Г. Регіональний вимір розвитку туристичного та готельного бізнесу: монографія. Одеса: Астропринт, 2010. 256 с.
8. Литвин О.В. Реалізація політики державного управління туристичною діяльністю в Україні. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-138>
9. Малярчук Н.М. Стратегії розвитку суб'єктів туристичного підприємництва територіальних громад: монографія. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2024. 146 с.
10. Миронов Ю.Б. Регулювання та прогнозування туристичного попиту в контексті сталого розвитку туризму. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі. 2024. №10. С. 17-23.
11. Моца А.А., Шевчук С.М., Середа Н.М. Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 41. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/moca.htm.
12. Опанасюк Н.А. Охріменко А.Г. Державне регулювання туризму в Україні: правові форми, засоби та моделі. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Луцьк, 2018. 312 с.
13. Пак Н.Т., Гось М.І., Рахвал І.Р., Стрільчук О.А. Державна політика в сфері туризму. Молодий вчений. 2024. №3(127). с. 56-60.
14. Пікулик О. Транспортні послуги в організації туристичної діяльності. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Рекреаційна географія та географія туризму. 2017. № 9 (358). С. 102-104.
15. Примак Т.Ю., Павленко М.Л. Сутнісний підхід до формування іміджу туристичної дестинації. Ефективна економіка. 2022. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10007>
16. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>.

17. Шелеметьєва Т.В. Теоретичні та прикладні аспекти управління розвитком туризму в Україні: монографія. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 356 с.
18. Яценко В.М. Державна політика у сфері туристичних послуг. Туризм і гостинність: стан, проблеми, перспективи : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (16 травня 2024 р., м. Черкаси). Черкаси : Вид-ць Юлія Чабаненко, 2024. с. 127-130.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Всесвітньої ради з туризму та подорожей. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wttc.org/>
3. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
5. Офіційний сайт Державного агентства України з туризму та курортів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ebrd.com
7. Офіційний сайт Туристичної асоціації України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tau.org.ua/>

Навчальне видання

Папп В.В.
Бошота Н.В.

ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА

Навчальний посібник

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі МДУ
89600 м. Мукачево
вул. Ужгородська, 26
Тел. 2-11-09

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
виконавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 6984 від 20.11.2019*

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>